

Zlepšení plavebních podmínek na Labi v úseku Ústí nad Labem – státní hranice ČR/SRN

Číslo projektu: 327 520 0007

Název přílohy: Naturové hodnocení

Příloha č. 11

Objednatel: Česká republika – Ředitelství vodních cest ČR

Zhotovitel: Konsorcium PORTOS AZ GEO ECOLOGICAL
CONSULTING – EIA Děčín

Vypracoval: Mgr. Michal Hykel, Ph.D.

Datum: září 2026

„Zlepšení plavebních podmínek na Labi v úseku Ústí nad Labem – státní hranice ČR/SRN“

Posouzení vlivu záměru na předměty ochrany a celistvost evropsky významné lokality a ptačí oblasti podle § 45i odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny

Investor:

Ředitelství vodních cest ČR

nábřeží L. Svobody 1222/12, 110 15 Praha 1

Autorizovaná osoba:

Mgr. Michal Hykel, Ph.D.

platnost autorizace do 12. října 2031

datum zpracování: 25. září 2026

Použité zkratky

EVD = evropsky významný druh

AOPK ČR = Agentura ochrany přírody a krajiny ČR

EVL = evropsky významná lokalita

MVE = malá vodní elektrárna

PO = ptačí oblast

PSD = plavební stupeň Děčín

SCI = Site of Community Importance

SDO = souhrn doporučených opatření

ZOPK = zákon o ochraně přírody a krajiny

Obsah

a) údaje o záměru	3
1. název záměru.....	3
2. celková charakteristika záměru včetně jeho rozsahu a umístění	3
3. popis navržených variant záměru	3
4. popis technického a technologického řešení záměru	5
5. předpokládaný termín zahájení realizace a dokončení záměru a doba provozu	10
b) kopie stanoviska orgánu ochrany přírody podle § 45i odst. 1 ZOPK	10
c) zhodnocení dostatečnosti podkladů pro posouzení vlivu záměru	10
d) údaje o vstupech záměru	11
e) údaje o výstupech záměru	11
f) identifikace EVL a PO, které budou záměrem ovlivněny	12
g) identifikace předmětů ochrany EVL a PO, které budou záměrem ovlivněny.....	15
h) výsledky návštěvy a terénních šetření na území EVL a PO	27
i) údaje o rozsahu a závěrech konzultací s orgány ochrany přírody a odborníky.....	27
j) identifikace a popis očekávaných vlivů záměru	28
k) vyhodnocení očekávaných vlivů záměru z hlediska jejich rozsahu a významnosti	47
l) pořadí variant záměru, jsou-li zpracovány a je-li možné jejich pořadí stanovit.....	53
m) závěr posouzení z hlediska opatření k prevenci, vyloučení a snížení nepříznivých vlivů	54
n) porovnání míry vlivu bez provedení opatření k prevenci, vyloučení nebo snížení vlivů.....	55
o) závěr posouzení z hlediska významnosti vlivu záměru a konstatování, zda má nebo nemá významný negativní vliv na předmět ochrany nebo celistvost EVL nebo PO	56
p) identifikace nevýznamných negativních vlivů záměru.....	58
q) rámcové zhodnocení možností případných kompenzačních opatření.....	60
Literatura	64
Přílohy	67

Struktura dokumentu odpovídá vyhlášce č. 142/2018 Sb., o náležitostech posouzení vlivu záměru a koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti.

a) údaje o záměru

1. název záměru

„Zlepšení plavebních podmínek na Labi v úseku Ústí nad Labem – státní hranice ČR/SRN“

2. celková charakteristika záměru včetně jeho rozsahu a umístění

Předmětem záměru je zlepšení plavebních podmínek na vodním toku Labe v úseku mezi Ústím nad Labem a státní hranicí ČR se SRN. Řešený úsek představuje plavebně limitující část Labské vodní cesty, jejíž plavební podmínky jsou vzhledem k absenci vzdouvacích objektů výrazně závislé na morfologii koryta a hydrologické situaci. Cílem záměru je zajistit parametry splavnosti navazující na německý úsek Labe, konkrétně plavební hloubku umožňující ponor 1,4 m při průtoku Q345d a 2,2 m při průtoku Q180d, vždy s bezpečnostní rezervou 0,5 m.

Součástí záměru je soubor stavebních a regulačních opatření v korytě řeky Labe a jeho bezprostředním okolí, doplněný o opatření zaměřená na zajištění migrační prostupnosti toku a úpravu dotčeného říčního prostředí. Záměr je předložen ve dvou variantách, které jsou založeny na vybudování plavebního stupně Děčín (PSD) v prostoru Prostředního Žlebu (ř. km 737,12) a na navazujících úpravách koryta. Základní technické řešení obou variant, včetně polohy plavebního stupně, rozsahu vzdutí, plavebních parametrů a regulačních úprav toku, je shodné. Varianty se liší především rozsahem a technickým řešením opatření souvisejících s migrační prostupností plavebního stupně a provozem MVE. Varianta 2 navíc zahrnuje revitalizační opatření u Malého Března. V obou variantách jsou navrženy zásahy do koryta Labe v dlouhém úseku od zdymadla Střekov téměř po státní hranici se SRN.

3. popis navržených variant záměru, jsou-li zpracovány nebo vyplývá-li povinnost jejich zpracování z § 45i odst. 2 ZOPK, a přehled hlavních důvodů pro jejich výběr z hlediska posouzení vlivu záměru podle § 45i ZOPK

Z důvodu identifikovaného významného negativního vlivu záměru na předměty ochrany a celistvost některých EVL je záměr v souladu s § 45i ZOPK předložen variantně. Cílem je prověřit, zda lze záměr realizovat účelným a technicky možným způsobem bez významného negativního vlivu, a pokud nikoli, určit variantu s nejmenším možným významným negativním vlivem. K posouzení jsou proto předloženy dvě varianty PSD:

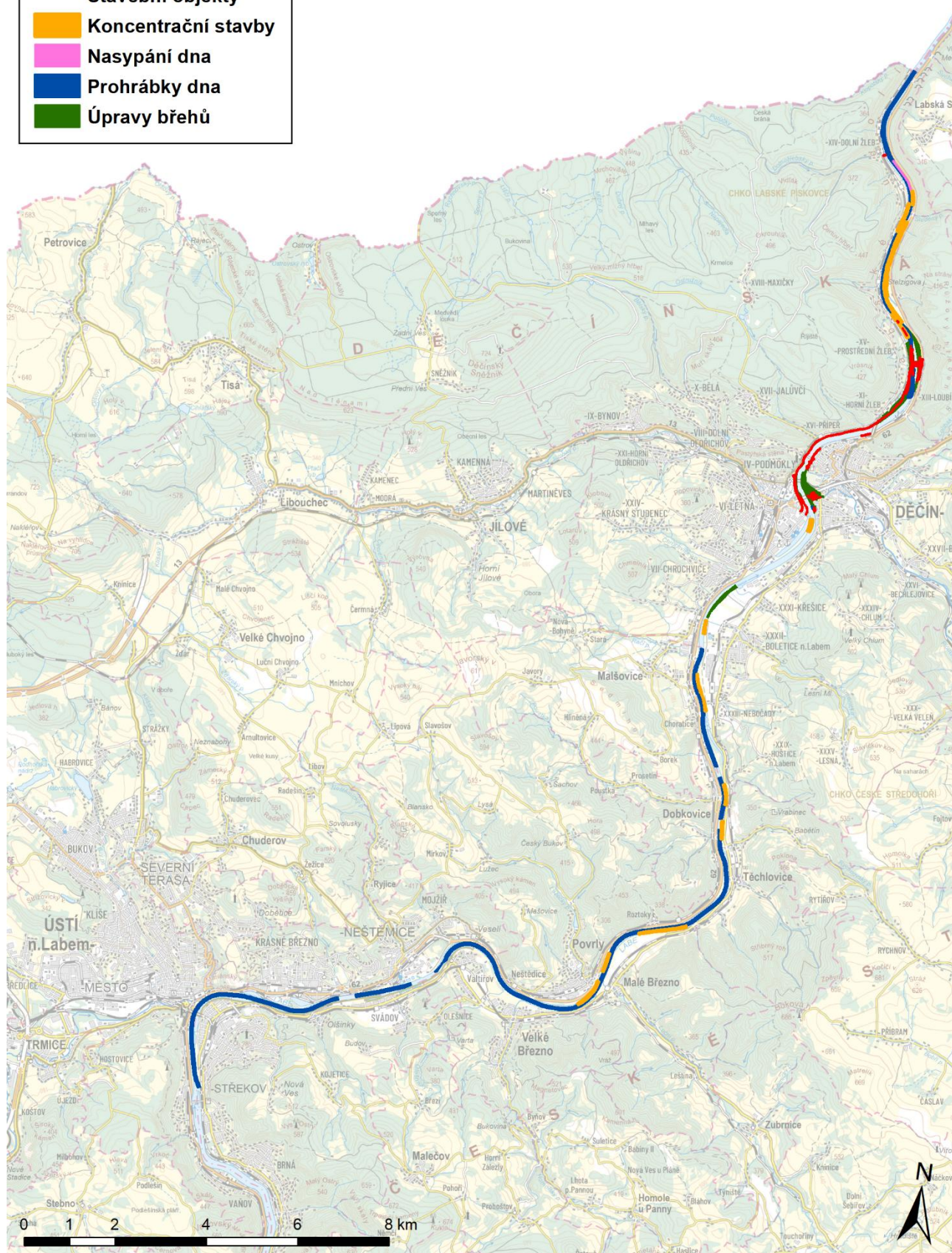
- **varianta 1 – optimalizovaná**
- **varianta 2 – optimalizovaná maximální**

Základní technické řešení obou variant je shodné; liší se především rozsahem a technickým řešením opatření souvisejících s migrační prostupností a provozem MVE. Varianta 2 mj. zahrnuje úpravu pravobřežní nivy Labe u Malého Března.

V předchozí fázi přípravy záměru byla vedle jezového řešení prověřována rovněž bezjezová varianta (2e). Řešení bez PSD však bylo následně opuštěno zejména s ohledem na jeho technická a provozní omezení. Ani tato varianta přitom nevedla k vyloučení významného negativního vlivu na předměty ochrany a celistvost EVL. Bezjezová varianta proto již není součástí předloženého variantního řešení ani předmětem tohoto posouzení.

Legenda

- Stavební objekty
- Koncentrační stavby
- Nasypání dna
- Prohrábky dna
- Úpravy břehů

Mapa 1: Rozsah a umístění záměru

4. popis technického a technologického řešení záměru zásadního z hlediska posouzení vlivu záměru podle § 45i ZOPK

Základní technické řešení variant 1 a 2 je ve většině stavebních objektů a navazujících úprav území shodné. Společné části záměru jsou proto popsány souhrnně; samostatně jsou následně uvedeny části řešení, v nichž se obě varianty liší a které jsou významné z hlediska posouzení podle § 45i ZOPK. Shodné je rovněž řešení navazujícího úseku mezi Děčínem a zdymadlem Střekov.

Společné technické řešení variant 1 a 2

Hydrostatický jez

Potřebné vzdutí PSD zajišťuje pohyblivý jez umístěný v ř. km 737,12. Stavba je navržena jako hydrostatický sektorový jez s válcovou hradicí plochou na návodní straně. Konstrukčně je tvořena třemi jezovými poli o délce cca 40 m, oddělenými pilíři o šířce 4 m. Kóta jezového prahu je navržena na úrovni 119,30 m n. m., přičemž max. hrazená výška činí cca 5,2 m. Provozní hladina v nadjezí se bude pohybovat v rozmezí 124,50–125,00 m n. m. Manipulace s hladinou bude řízena manipulačním řádem v závislosti na ročním období. V zimě je uvažována hladina cca 125,0 m n. m., na jaře a počátkem léta cca 124,8 m n. m. a v letním a podzimním období cca 124,5 m n. m. Kóta dna nad jezem je navržena na úrovni cca 118,0 m n. m., zatímco dno v podjezí dosahuje kóty cca 113,3 m n. m.

Spodní stavba jezu je navržena jako železobetonová konstrukce založená na skalním podloží. Tvar jezového prahu na návodní straně odpovídá parametřům Jamborova prahu. V podjezí je zároveň navržena úprava dna s postupným přechodem mezi jednotlivými úrovněmi a s opevněním z lomového kamene chránícím dno proti erozi.

Jezové pilíře jsou navrženy jako přelévané a jejich horní plocha je situována přibližně na kótě 126,0 m n. m. Konstrukce pilířů umožňuje manipulaci s provizorním hrazením i vyvazování technických plavidel při údržbě vodního díla. Součástí konstrukce je technické zázemí pro ovládání jezových segmentů.

Jez je stavebně propojen s objekty MVE a provozním objektem správce toku na pravém břehu a s plavební komorou na levém břehu. Jez bude ovládán z velínu plavební komory centrálním řídicím systémem propojeným s technologickými zařízeními komory a MVE.

Součástí záměru je také zřízení nového havarijního záchytného profilu pro případné znečištění Labe, které funkčně navazuje na stávající zařízení v Hřensku. Profil bude vybaven kotevními prvky a technickým vybavením pro instalaci normých stěn.

Plavební komora

Plavební komora je navržena na levém břehu Labe, je vedena v přímém směru a vyústí do dolní vody jezu. Středním ohlavím je rozdělena na dvě části – kratší s užitečnou délkou 41,5 m a hlavní s užitečnou délkou 140 m. Celková délka plavební komory včetně ohlaví činí cca 243 m. Hloubka vody nad záporníkem při min. plavební hladině je 4 m.

Konstrukčně je komora řešena jako železobetonová stavba rozdělená dilatačními spárami. Ve středním a dolním ohlaví jsou navržena vzpěrná vrata umožňující plnění a prázdnění komory, horní ohlaví je vybaveno spustným segmentem. Provoz komory využívá kombinovaný systém plnění a prázdnění – kratší část je plněna přímým výtokem pod uzávěrem, hlavní část obtokovými kanály vedenými v bočních zdech komory. V pravé

zdi plavební komory je navržen technický rybí přechod zajišťující migraci ryb mezi podjezím a zdrží. Rybí přechod je řešen jako železobetonový žlab členěný příčnými šterbinami a doplněný vábícím proudem.

Na plavební komoru navazují úpravy dna a břehů v horní a dolní rejdě, které zajišťují potřebnou plavební hloubku a bezpečný pohyb plavidel. Součástí řešení je břehové opevnění, čekací stání pro velká i malá plavidla a úprava plavební dráhy. Pro obsluhu plavebního stupně je navržena příjezdová komunikace vedená po levém břehu, která umožňuje přístup k plavební komoře a manipulaci s technikou potřebnou pro provoz a údržbu.

Součástí objektu je také velín na levé zdi komory mezi horním a středním ohlavím. Přístup k němu je zajištěn z břehu a manipulační chodbou vedenou pod jezovým objektem. Samotný velín je řešen jako věžová stavba s proskleným řídicím stanovištěm.

MVE Děčín

MVE je navržena při pravém břehu Labe s max. hltností 250 m³/s. V železobetonové konstrukci objektu budou instalovány dvě Kaplanovy PIT turbíny s obtékanými synchronními generátory a oběžnými koly upravenými tak, aby bylo omezeno riziko mortality a zraňování ryb. Celkový instalovaný výkon elektrárny činí 7,90 MW. Z levé strany MVE sousedí s pravým jezovým polem, na pravé straně navazuje migrační pásmo.

Součástí objektu jsou technologické prostory pro transformátory, rozvodny a další provozní zázemí. Přístup k objektu bude zajištěn účelovou komunikací napojenou na silnici I/62 na pravém břehu. Řešení ochrany a usměrnění ryb migrujících po proudu se mezi variantami liší, a je proto popsáno samostatně níže.

Provozní objekt

Provozní objekt PSD je navržen na pravém břehu Labe v ose jezu. Jedná se o třípodlažní budovu částečně zapuštěnou do svahu, která by měla sloužit jako technické a administrativní zázemí vodního díla. Objekt je konstrukčně řešen jako kombinace zděných a železobetonových konstrukcí s plochou střechou. Součástí objektu je nákladní výtah propojující jednotlivá podlaží s technickou chodbou vedenou pod jezem. Přístup k objektu je zajištěn účelovou komunikací napojenou na pravobřežní komunikaci.

Úprava plavební kynety pod PSD

Úprava plavební kynety pod PSD je navržena jako součást optimalizace systému břehových výhonů s cílem podpořit plavební podmínky při zachování rychlostí proudění vhodných pro plavbu v celém rozsahu plavebních průtoků. Navržena je plavební dráha pro obousměrný provoz o šířce cca 50 m. Pro zajištění požadovaných parametrů budou provedeny prohrábký dna, a to lokálně při okrajích plavební dráhy a v úseku ř. km 736,70–733,10 v celé její šířce. V úseku při pravém břehu ř. km 732,30–733,00 je naopak navrženo dosypání dna vytřídněným autochtonním materiálem z prohrábek. Prohrábka v ose plavební dráhy dosahuje max. hloubky cca 0,4 m. Úpravy jsou navrženy pro zajištění ponoru 1,4 m při průtoku Q345d a 2,2 m při průtoku Q180d, vždy s bezpečnostní rezervou 0,5 m.

Součástí řešení je soustava břehových výhonů, které soustřeďují proudění do plavební dráhy a chrání navržené šterkové náplavy před rozplavením. Navrženo je celkem 23 výhonů, z toho šest na levém a 17 na pravém břehu. Koruny výhonů jsou navrženy ve třech výškových úrovních odpovídajících průtokům Q345d, Q270d a Q180d. Hlavní konstrukční část výhonů bude tvořena lomovým kamenem.

Prostor mezi výhony a břehem bude v některých úsecích vyplněn autochtonním materiálem z prohrábek dna. Projektové řešení zde počítá s vytvořením ploch charakteru šterkových náplavů, mělkých proudných úseků se

šterkovým dnem a lagun se stojatou nebo mírně proudící vodou. V případě lagun budou prostory za výhony ponechány bez dalších úprav, zatímco u ostatních ploch bude využit materiál z prohrábek dna.

V celém úseku plavební dráhy pod PSD až ke státní hranici bude plavebním značením omezena plavba tak, aby nedocházelo k nadměrnému vlnění.

Úpravy nad zdrží

Úpravy koryta nad koncem vzdutí PSD zahrnují regulační úpravy pomocí břehových výhonů a rozsáhlé úpravy dna plavební dráhy. V úseku cca ř. km 749,25–755,90 je navrženo celkem 24 výhonů rozmístěných střídavě podél obou břehů. Výhony budou tvořeny sypanou konstrukcí z lomového kamene. Prostor mezi výhony a břehem bude částečně vyplněn materiálem z prohrábek a upraven do podoby šterkových náplavů.

V úseku ř. km 749,31–759,94, tedy v délce přibližně 10,6 km, je navržena souvislá úprava dna v celé šířce plavební dráhy do jednotného podélného sklonu 0,043 %. Návrhová niveleta dna se v tomto úseku pohybuje cca od 123,75 do 128,32 m n. m. V závislosti na stávající morfologii dna bude úprava zahrnovat jak prohrábký, tak zasypání míst, kde se dno nachází pod navrženou niveletou. O případném zachování některých stávajících prohlubní má být rozhodnuto v dalších stupních projektové dokumentace.

Realizaci těchto opatření by měly být při průtoku Q345d zajištěny požadované plavební podmínky až po ř. km 761,40. Nad tímto místem jsou dále plánovány úpravy dna umožňující dosažení přístavů v Ústí nad Labem, případně zdymadla Střekov.

V úseku mezi Nebočady a zdymadlem Střekov se vedle technických úprav koryta počítá zároveň s provozními opatřeními. Při nepříznivých plavebních podmínkách má být využito odlehčování plavidel rozdělením nákladu, přípřež pomocným plavidlem či nadlepšováním průtoků vlnováním ze zdrže Střekov. Jednotlivá opatření mohou být podle aktuálních hydrologických podmínek kombinována.

Plavební dráha ve zdrži

Ve zdrži PSD bude plavební dráha vedena v celé šířce koryta až přibližně do ř. km 744,82 u levého břehu a ř. km 745,29 u pravého břehu. Od tohoto místa proti proudu bude plavební dráha vymezena v šířce cca 50 m. V samotné zdrži nebude plavební dráha vyznačena bójemi. V případě potřeby budou na březích osazeny plavební znaky označující vzdálenou plavební dráhu. Zároveň bude v tomto úseku plavebním značením omezeno vytváření nadměrného vlnění plavidel.

Provozní zázemí Loubí

Pro potřeby provozu PSD bude v prostoru přístavu Děčín – Loubí vybudováno provozní zázemí tvořené přístavní hranou a navazující skladovací plochou určenou pro uložení prvků provizorního hrazení a dalšího materiálu potřebného k provozu vodního díla. Přístavní zeď bude mít délku cca 170 m, skladovací plocha šířku cca 10 m a její výšková úroveň bude navazovat na okolní přístavní plochy.

Řídicí limnigraf

V souvislosti s výstavbou PSD dojde ke změně významu stávajícího limnigrafu v Ústí nad Labem, jehož využití bude omezeno na úsek Labe mezi Střekovem a koncem vzdutí plavebního stupně. Pro sledování vodních stavů v regulačně upraveném úseku toku pod plavebním stupněm směrem ke státní hranici je proto navrženo zřízení nového limnigrafu na levém břehu Labe v ř. km 732,02. Součástí zařízení bude vodoměrná lať, čidla pro měření vodních stavů a přístupové schodiště vedené svahem u cyklostezky. Nad úroveň povodňové hladiny

bude umístěn pilř pro odečet a přenos měřených dat. Terén v okolí zařízení bude upraven tak, aby byl zajištěn bezpečný přístup a stabilita svahu.

Revitalizace v ústí Jílovského potoka

V prostoru ústí Jílovského potoka jsou plánována opatření zaměřená na podporu lužních porostů, rozšíření litorální zóny a vytvoření mozaiky vlhkých stanovišť. V místech pod ústím potoka bude zachován stávající porost dřevin a nebudou zde prováděny výrazné terénní úpravy. V otevřenějších částech je uvažováno mírné snížení terénu a vytvoření menších depresí s podmačenými plochami, místy doplněných mělkou tůň. Plochy bez dřevinné vegetace budou doplněny výsadbou lužních dřevin. V prostoru nad ústím potoka je zamýšlena výraznější úprava terénu. Podél hladiny bude vytvořena mírně svažité pláž, která bude v závislosti na kolísání hladiny periodicky obnažována. Na ni naváže přechodové pásmo pobřežní vegetace a dále prostor s mozaikou snížených a vyvýšených ploch. Součástí řešení jsou i dvě trvale zaplavené tůně. Celá plocha bude doplněna výsadbou lužních dřevin. Vyústění Jílovského potoka nebude směrově ani výškově upravováno; stávající opevnění zůstane zachováno a bude pouze výškově napojeno na nově modelovaný terén.

Revitalizace v ústí Ploučnice

V prostoru nad silničním mostem přes Labe v Děčíně je navrženo vybudování odlehčovacího koryta Ploučnice určeného k převádění vysokých průtoků a průchodu ledů v zimním období. Nové zaústění má plnit rovněž protipovodňovou funkci. Projektové řešení zároveň předpokládá využití proudu z nového zaústění k vábení migrujících ryb. Nové koryto o délce přibližně 280 m je navrženo s lichoběžníkovým příčným profilem a šířkou dna cca 12 m. V místech s dostatečným prostorem budou břehy modelovány s mírnějším sklonem. Dno koryta zůstane bez pevného opevnění a bude tvarováno zvlněným profilem.

Součástí řešení je rozdělovací objekt, který bude rozdělovat průtok Ploučnice mezi stávající a nové koryto. Při běžných průtocích bude do původního koryta převáděn min. průtok a zbývající voda bude odváděna novým odlehčovacím ramenem. Konstrukce objektu je navržena s ohledem na zachování migrační prostupnosti pro ryby a další vodní organismy. Po vybudování PSD se bude objekt nacházet ve vzdutí, přičemž bude částečně ovlivňován manipulací na jezu.

V rámci úprav bude nové koryto přemostěno v trase stávající cyklostezky a její niveleta bude upravena nad úroveň max. provozní hladiny. V okolí ústí Ploučnice bude terén modelován s pozvolným přechodem od vodní hladiny k navazujícím porostům. Podél břehů jsou navrženy plochy s potenciálem periodického obnažování a navazující pás pobřežní vegetace. Terén bude tvarován do mozaiky mírně vyvýšených a snížených ploch s rozdílnými výškovými poměry. Součástí úprav budou rovněž drobné vodní plochy a laguny.

Varianta 1 – rozdílné části technického řešení

Migrační pásmo

V pravobřežní části PSD je vedle MVE navrženo vodní a suchozemské migrační pásmo o celkové šířce cca 30 m. Návrhový průtok vodní částí při provozní hladině 124,50 m n. m. činí 10 m³/s. Vodní část je řešena jako složené balvanité obtokové koryto s postranními bermami, v němž se střídají stabilizované skokové úseky a tůně. Max. rychlosti proudění ve skokových úsecích se mají pohybovat cca mezi 0,6–1,0 m/s, v tůňkách mezi 0,2–0,5 m/s.

Do migračního pásma jsou z dolní vody navrženy tři vstupy – hlavní koryto o kapacitě 10 m³/s, vedlejší koryto o kapacitě 2 m³/s a sběrná galerie nad výtokem ze savek turbín MVE s navazujícím šterbinovým rybím

přechodem o kapacitě 1 m³/s. V horní části migračního pásma je navržen regulační objekt a monitorovací zařízení. Podél vodní části je veden suchozemský migrační koridor napojený v nadjezí i podjezí na stávající břehy.

Součástí řešení je rovněž pravobřežní technický rybí přechod propojující prostor u výtoku z MVE a vývaru jezu s pravobřežním migračním pásmem. Přechod je řešen jako šterbinový železobetonový žlab.

Opatření pro poproudovou migraci u MVE

Před nátokem do turbín jsou navrženy hrubé česle se světlou šířkou 90 mm. Konstrukce oběžných kol turbín bude upravena s cílem snížit riziko poranění ryb při průchodu turbínou. V dělicí zdi mezi MVE a pravým jezovým polem je dále navržen bypass tvořený potrubím o průměru 0,3 m, vedeným od dna prahu nátoku do MVE do podjezí. Podle projektové dokumentace je bypass určen primárně pro poproudovou migraci dospělců úhoře říčního (*Anguilla anguilla*).

Varianta 2 – rozdílné části technického řešení

Migrační pásmo

Ve variantě 2 je při pravém břehu vedle MVE navrženo migrační pásmo o celkové šířce přibližně 30 m, tvořené dvoušterbinovým rybím přechodem, přírodě blízkým obtokovým korytem a technickým rybím přechodem napojeným na sběrnou galerii nad savkami turbín MVE. Podél vodní části je dále veden suchozemský migrační pás. Podle projektu je celý koridor navržen pro obousměrnou migraci ryb a průchod suchozemských živočichů vázaných na vodní prostředí.

Vstup do dvoušterbinového rybího přechodu bude umístěn v blízkosti výtoku z MVE a doplněn vábícím proudem. Projekt předpokládá jeho funkci v rozsahu průtoků Q345d–Q30d. Přechod bude vybaven trvalým monitorovacím zařízením s možností využití videozáznamu a bioskenerů.

Paralelně s dvoušterbinovým rybím přechodem bude vedeno přírodě blízké obtokové koryto. Je navrženo jako morfologicky členěná trasa se střídáním mělčích úseků a tůň a s dnovým substrátem. Projekt jeho parametry navrhuje s ohledem na potamodromní druhy ryb, včetně plavecky slabších jedinců.

Další trasu představuje technický šterbinový rybí přechod napojený na sběrnou galerii nad savkami turbín MVE. Jeho vstup je situován přímo do prostoru výtoku z MVE a u vstupních oken galerie je zamýšlen vábící proud. Podle projektové dokumentace je tato trasa určena primárně pro plavecky silnější migranty. V horní vodě je uvažováno její zaústění přímo do koryta Labe, případně do dvoušterbinového rybího přechodu; konečné řešení má být teprve ověřeno hydraulickým modelem.

V horní části migračního pásma je plánován regulační objekt umožňující regulaci průtoku a zajištění stálého přítoku do vodní části. Součástí bude rovněž elektronické sledování průchodu ryb. Podél vodní části bude dále veden suchozemský migrační pás.

Opatření pro poproudovou migraci u MVE

Před nátokem do MVE je navržena kombinace světelných stroboskopů, elektronické zábrany a případně také akustických odpuzovačů. Jejich uspořádání má migrující ryby směřovat k dělicí stěně mezi MVE a pravým jezovým polem a dále do bypassu ústícího do podjezí. Účinnost behaviorálních zábran má být po uvedení záměru do provozu ověřována biomonitorem; v případě zjištění jejich snížené účinnosti nebo nefunkčnosti projektová dokumentace předpokládá přijetí blíže nespecifikovaného nápravného opatření.

V období poproudové migrace úhoře říčního (*Anguilla anguilla*) a smoltů lososa obecného (*Salmo salar*) je současně plánována provozní odstávka MVE. Pro migraci smoltů je stanovena odstávka po dobu tří měsíců v období duben–červen. Tento rozsah ovšem může být zkrácen, pokud bude prokázána dostatečná účinnost ostatních opatření nebo bude monitoringem vymezeno skutečné období migrace. Při tříměsíční odstávce se předpokládá pokles průměrné roční výroby elektrické energie z 45,3 na 31,5 GWh.

Revitalizační opatření u Malého Března

Varianta 2 dále zahrnuje revitalizační opatření v nivě na pravém břehu Labe mezi ř. km 752,7 a 755,2. Opatření má být v dalších stupních projektové přípravy podrobněji rozpracováno. Jeho základem je snížení nivelety části území a vytvoření periodicky protékaného bočního ramene Labe; mezi novým ramenem a stávajícím korytem má vzniknout periodicky zaplavovaný ostrov. Boční rameno Labe bude modelováno jako ploché, bez výrazných sklonů břehů. Alespoň jeho část má být protékána od průtoku Q210d, při Q180d má být koryto nejméně z poloviny zaplaveno, přičemž k občasnému vybřežování má docházet již od Q90d.

Při dalším rozpracování opatření se podle projektové dokumentace počítá s vytvořením podmínek pro vodní a mokřadní stanoviště, šterkové a bahnitě říční náplavy a lužní porosty, a rovněž pro bobra evropského (*Castor fiber*). Opatření je přitom koncipováno s ohledem na předměty ochrany EVL Porta Bohemica. Část území má být dále využita pro vznik mezofilní ovsíkové louky s předpokládaným výskytem krvavce totenu (*Sanguisorba officinalis*) a mravenců rodu *Myrmica*, a tím potenciálně také pro modráška bahenního (*Phengaris nausithous*) a modráška očkovaného (*P. teleius*).

5. předpokládaný termín zahájení realizace a dokončení záměru a doba provozu

Předpokládaný termín zahájení realizace záměru je stanoven na rok 2029, dokončení se předpokládá v roce 2034. Uvedené termíny jsou shodné pro obě posuzované varianty. Záměr je zamýšlen jako trvalá stavba bez časově omezené doby provozu.

b) kopie stanoviska orgánu ochrany přírody podle § 45i odst. 1 ZOPK, kterým nebyl vyloučen významný vliv záměru

Kopie stanovisek orgánu ochrany přírody podle § 45i odst. 1 ZOPK jsou v příloze 1. Významný vliv záměru na předměty ochrany a celistvost EVL a PO nebyl vyloučen ve stanoviscích Krajského úřadu Ústeckého kraje (č. j. KUUK/161119/2026), Správy Národního parku České Švýcarsko (č. j. SNPCS 06850/2026) a AOPK ČR (č. j. SR/0373/UL/2026-6).

c) zhodnocení dostatečnosti podkladů pro posouzení vlivu záměru a výčet použitých zdrojů

Pro posouzení vlivů záměru byly využity projektové podklady poskytnuté zadavatelem, konkrétně technické zprávy a situační výkresy k oběma posuzovaným variantám, podélné profily toku se zakreslením navržených úprav dna a výstupy hydraulického modelu. Tyto podklady umožnily vymežit rozsah plánovaných zásahů do koryta a břehových partií, změny hladinového a proudového režimu a základní mechanismy působení záměru na říční prostředí.

Hodnocení dále vycházelo z odborné literatury a vědeckých prací zabývajících se fluvialní geomorfologií Labe, transportem sedimentů, ekologickými vazbami říčního systému a nároky dotčených předmětů ochrany. Využity byly také dostupné odborné studie a průzkumy zpracované přímo pro dotčený úsek Labe. Použité odborné zdroje jsou v textu průběžně citovány a jejich úplný přehled je uveden v závěrečné kapitole Literatura. Dále byly využity standardní informační zdroje o dotčených EVL a jejich předmětech ochrany, především vrstva mapování biotopů AOPK ČR, SDO pro dotčené EVL, standardní datové formuláře těchto lokalit a dostupné údaje z monitoringu předmětů ochrany. Zohledněny byly také výsledky vlastních terénních šetření a odborných konzultací uvedených v následujících kapitolách hodnocení.

Dostupné podklady umožňují dostatečně posoudit přímé zásahy záměru, změny vodních hladin vyvolané vzdutím, bezprostřední hydraulické účinky navržených úprav koryta a jejich dopady na dotčené předměty ochrany. Omezená je naopak možnost predikovat dlouhodobý morfologický vývoj upraveného toku, změny splaveninového režimu a budoucí rozsah udržovacích prohrábek. U vlivů závislých na těchto procesech proto nelze jejich budoucí rozsah kvantifikovat s obdobnou mírou přesnosti jako přímé zásahy nebo bezprostřední změny hydraulických poměrů. Přesnější predikce těchto procesů by vyžadovala podrobnější morfodynamické modelování vývoje koryta a transportu splavenin se zohledněním bilance sedimentů.

d) údaje o vstupech záměru

Hlavní vstupy záměru jsou u obou posuzovaných variant obdobné, neboť jejich základní technické řešení je shodné. Výstavba zahrnuje rozsáhlé zemní práce související s výstavbou PSD, úpravami plavební dráhy a navazujícími zásahy do koryta a břehových partií Labe. Významné objemy zemních prací jsou spojeny zejména s výkopy a výlomy při výstavbě plavební komory, jezu a MVE, s prohrábkami a úpravami dna a s terénními úpravami v nadjezí i podjezí. Varianta 2 navíc zahrnuje terénní úpravy v nivě u Malého Března, jejichž objem není v dostupné projektové dokumentaci podrobně vyčíslen.

Z hlediska materiálových vstupů budou nejvýznamnější beton, ocel, lomový kámen, štěrk a zeminy pro zásypy a terénní úpravy. Při realizaci výhonů, úprav dna a navazujících terénních úprav se počítá ve značném rozsahu s využitím autochtonního materiálu získaného při prohrábkách. Pro vegetační úpravy bude využit i výsadbový materiál. Doprava materiálu a výkopků v prostoru vlastního plavebního stupně má probíhat převážně po vodě; výroba betonu je navržena v plovoucí betonárce umístěné u stavební jímky.

V období provozu budou hlavními vstupy elektrická energie a provozní materiály potřebné pro chod plavebního stupně, plavební komory, MVE a dalších technologických zařízení. Další materiálové nároky budou vyplývat z běžné údržby vodních staveb a plavební dráhy. Součástí dlouhodobé údržby budou rovněž prohrábký a další úpravy koryta; jejich budoucí rozsah ovšem nelze na základě dostupných podkladů přesně stanovit.

e) údaje o výstupech záměru

V období výstavby budou hlavními výstupy emise do ovzduší, hluk a vibrace vznikající při provozu stavební mechanizace, plovoucí techniky a dopravě materiálu. Při prohrábkách a dalších pracích v korytě lze dále očekávat dočasné zvýšení zákalu vody v důsledku manipulace s říčními sedimenty.

Významným materiálovým výstupem budou výkopové zeminy a materiál získaný při prohrábkách a dalších úpravách koryta. Prohrábký jsou u obou variant navrženy jak pod PSD, tak v úseku nad koncem vzdutí; samotné úpravy plavební dráhy představují zemní práce v objemu řádově stovek tisíc m³. Část vytěženého materiálu bude využita přímo v rámci záměru, zejména při výstavbě výhonů, dosypávání dna a terénních

úpravách. Projektová dokumentace v těchto případech přednostně počítá s využitím místního autochtonního materiálu z prohrábek. Materiál, který nebude možné v rámci stavby využít, bude z místa stavby odvezen. U varianty 2 lze předpokládat rovněž výkopový materiál z terénních úprav u Malého Března, jehož objem není v současné projektové dokumentaci vyčíslen. Při výstavbě budou vznikat stavební odpady; nakládání s nimi bude probíhat v souladu s příslušnými právními předpisy.

V období provozu budou mezi výstupy patřit zejména hluk a emise do ovzduší z lodní dopravy a hluk z provozu technologických zařízení plavebního stupně. MVE bude zároveň vyrábět elektrickou energii. Další výstupy budou vznikat při údržbě vodní cesty, zejména při udržovacích prohrábkách a dalších úpravách koryta, při nichž bude vznikat vytěžený materiál a může docházet k dočasnému zvýšení zákalu vody. Budoucí rozsah těchto zásahů není v dostupných podkladech přesně stanoven.

f) identifikace EVL a PO, které budou pravděpodobně záměrem ovlivněny, včetně lokalit na území cizího státu, jejich charakteristiku a zdůvodnění způsobu jejich výběru

Záměr pravděpodobně ovlivní 10 lokalit soustavy Natura 2000, z nichž devět EVL se nachází na území ČR a jedna SCI na území SRN (řazeno vzestupně podle kódu lokalit):

EVL Hradiště (kód lokality: CZ0414127)

Charakteristika: Plochá sopečná hornatina tvořící Doupovské hory a oddělující Sokolovskou a Mosteckou pánev se rozkládá v bývalých okresech Karlovy Vary, Chomutov a Louny, mezi městy Ostrov a Kadaň. Celé pohoří leží na pravém břehu středního toku Ohře.

Zdůvodnění způsobu výběru: Ovlivnění anadromní migrace lososa obecného (*Salmo salar*) v souvislosti s vybudováním příčné překážky a dalšími zásahy do koryta Labe, které mohou omezit návrat jedinců do povodí Ohře.

EVL Horní Kamenice (kód lokality: CZ0423507)

Charakteristika: EVL zahrnuje tok říčky Kamenice od Srbské Kamenice po Hraniční rybník, včetně vybraných drobných přítoků v okolí České Kamenice. Horní část toku protéká mírně zahloubeným údolím, zatímco dolní úsek se v kvádrových pískovcích zařezává do výrazného kaňonovitého údolí.

Zdůvodnění způsobu výběru: Vybudování příčné překážky a další zásahy do koryta Labe mohou ovlivnit podmínky pro migraci lososa obecného (*Salmo salar*) a vydry říční (*Lutra lutra*) a tím i jejich vazby na navazující povodí Kamenice.

EVL Ohře (kód lokality: CZ0423510)

Charakteristika: EVL zahrnuje dolní tok řeky Ohře od jejího ústí do Labe po soutok s Libočanským potokem u obce Liboc, včetně vybraných vedlejších ramen a kanálů (Malá Ohře, kanál mezi Hostěnicemi a Doksany).

Zdůvodnění způsobu výběru: Ovlivnění anadromní migrace lososa obecného (*Salmo salar*) v souvislosti s vybudováním příčné překážky a dalšími zásahy do koryta Labe, které mohou omezit návrat jedinců do povodí Ohře.

EVL České Švýcarsko (kód lokality: CZ0424031)

Charakteristika: EVL České Švýcarsko leží v Ústeckém kraji, v severozápadní části bývalého okresu Děčín na pravém břehu Labe mezi obcemi Hřensko, Česká Kamenice, Chřibská, Krásná Lípa a Brtníky. Území je charakteristické velmi členitým pískovcovým reliéfem s rozsáhlými skalními stěnami, hlubokými kaňony, skalními věžemi, branami, jeskyněmi apod.

Zdůvodnění způsobu výběru: Vybudování příčné překážky a další zásahy do koryta Labe mohou ovlivnit podmínky pro migraci lososa obecného (*Salmo salar*) a vydry říční (*Lutra lutra*) mezi Labem a navazujícím povodím Kamenice.

EVL Labské údolí (kód lokality: CZ0424111)

Charakteristika: Dolní úsek Labe v délce cca 8,3 km mezi Prostředním Žlebem v Děčíně a státní hranicí se SRN ve Hřensku. Území formuje kaňonovité údolí Labe, jež je důsledkem dlouhodobého antecedentního zahlubování toku do pískovcového podloží. Údolí zahrnuje pestrou mozaiku stanovišť – od lužních porostů, bučin, doubrav a suťových lesů přes skalní výchozy, nivní louky a stepní trávníky až po říční náplavy.

Zdůvodnění způsobu výběru: Záměr je v přímém územním střetu s EVL Labské údolí. Vybudování příčné překážky a další zásahy do koryta Labe mohou ovlivnit hydrologické a hydromorfologické poměry toku i podmínky pro migraci vodních živočichů. Z předmětů ochrany EVL mohou být záměrem dotčeny typy přírodních stanovišť 3260 Nížinné až horské vodní toky s vegetací svazů *Ranunculion fluitantis* a *Callitricho-Batrachion*, 3270 Bahnité břehy řek s vegetací svazů *Chenopodion rubri* p. p. a *Bidention* p. p. a 91E0* Smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) a z EVD bobr evropský (*Castor fiber*), vydra říční (*Lutra lutra*) a losos obecný (*Salmo salar*).

EVL Doupovské hory (kód lokality: CZ0424125)

Charakteristika: Území bezprostředně navazuje na hranice vojenského újezdu Hradiště v prostoru mezi Karlovými Vary a Kadaní, jeho osu tvoří řeka Ohře. Součástí území je také východní předhůří Doupovských hor na jih od Kadaně.

Zdůvodnění způsobu výběru: Ovlivnění anadromní migrace lososa obecného (*Salmo salar*) v souvislosti s vybudováním příčné překážky a dalšími zásahy do koryta Labe, které mohou omezit návrat jedinců do povodí Ohře.

EVL Porta Bohemica (kód lokality: CZ0424141)

Charakteristika: Údolí řeky Labe v celkové délce 60 km od Třeboutic (bývalý okres Litoměřice) po Prostředním Žleb (bývalý okres Děčín). Území se vyznačuje hlubokým, místy kaňonovitě zaříznutým údolím, vzniklým dlouhodobým antecedentním zahlubováním Labe do pískovcového podloží. Údolí zahrnuje pestrou mozaiku stanovišť – od lužních porostů, bučin, doubrav a suťových lesů přes skalní výchozy, nivní louky a stepní trávníky až po říční náplavy.

Zdůvodnění způsobu výběru: Záměr je v přímém územním střetu s EVL Porta Bohemica. Vybudování příčné překážky a další zásahy do koryta Labe mohou ovlivnit hydrologické a hydromorfologické poměry toku i podmínky pro migraci vodních živočichů. Z předmětů ochrany EVL mohou být záměrem dotčeny typy přírodních stanovišť 3150 Přirozené eutrofní vodní nádrže s vegetací typu *Magnopotamion* nebo *Hydrocharition*, 3260 Nížinné až horské vodní toky s vegetací svazů *Ranunculion fluitantis* a *Callitricho-Batrachion*, 3270 Bahnité břehy řek s vegetací svazů *Chenopodion rubri* p. p. a *Bidention* p. p. a 91E0*

Smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) a z EVD bobr evropský (*Castor fiber*) a losos obecný (*Salmo salar*).

EVL Dolní Ploučnice (kód lokality: CZ0513505)

Charakteristika: Lokalitu tvoří tok a část nivy Ploučnice od České Lípy po soutok Ploučnice s Labem v Děčíně.

Zdůvodnění způsobu výběru: Vybudování příčné překážky a další zásahy do koryta Labe mohou ovlivnit podmínky pro migraci lososa obecného (*Salmo salar*) a vydry říční (*Lutra lutra*) a tím i konektivitu s populacemi v povodí Ploučnice.

EVL Horní Ploučnice (kód lokality: CZ0513506)

Charakteristika: Lokalita zasahuje z oblasti Podještědí až do České Lípy, kde navazuje na EVL Dolní Ploučnice a EVL Jestřebsko–Dokesko. Mezi Mimoní a Českou Lípou zahrnuje řeku Ploučnici s přilehlými podmáčenými loukami, lužními lesy a soustavou Hradčanských rybníků. Od Mimoně pokračuje EVL jednak po Panenském potoce až k Markvartickému rybníku, jednak po Ploučnici k soutoku s Ještědským potokem a dále po jeho toku až do Křižan.

Zdůvodnění způsobu výběru: Vybudování příčné překážky a další zásahy do koryta Labe mohou ovlivnit podmínky pro migraci lososa obecného (*Salmo salar*) a vydry říční (*Lutra lutra*) mezi Labem a povodím Ploučnice.

SCI Elbtal zwischen Schöna und Mühlberg (kód lokality: DE4545301)

Charakteristika: Dolní úsek Labe v celkové délce cca 125 km, sahající od státní hranice s ČR u obce Schöna v Sasku až po Mühlberg v Braniborsku. SCI zahrnuje souvislou říční krajinu se zachovalými lesními i nelesními stanovišti a s výskytem ohrožených společenstev rostlin a živočichů, včetně anadromních druhů ryb.

Zdůvodnění způsobu výběru: Záměr může v obou variantách vést ke změnám hydromorfologických poměrů Labe, zejména splaveninového režimu, přičemž tyto změny se mohou projevit i níže po toku na území SRN. Vybudování příčné překážky a další zásahy do koryta Labe mohou rovněž ovlivnit podmínky pro migraci vodních živočichů. Z předmětů ochrany SCI mohou být záměrem dotčeny typy přírodních stanovišť 3260 Nížinné až horské vodní toky s vegetací svazů *Ranunculion fluitantis* a *Callitriche-Batrachion* a 3270 Bahnitě břehy řek s vegetací svazů *Chenopodion rubri* p. p. a *Bidention* p. p. a z EVD bobr evropský (*Castor fiber*), vydra říční (*Lutra lutra*), losos obecný (*Salmo salar*), bolen dravý (*Leuciscus aspius*) a hrouzek Belingův (*Romanogobio belingi*).

Záměr je rovněž v přímém územním střetu s **PO Labské pískovce** (kód lokality: CZ0421006), dotčené území však neposkytuje vhodné podmínky pro trvalý výskyt jejích předmětů ochrany.

g) identifikace předmětů ochrany EVL a PO, které budou pravděpodobně záměrem ovlivněny, včetně jejich charakteristiky zaměřené na současný stav v území, cíle jeho ochrany a zdůvodnění způsobu výběru

Záměrem mohou být ovlivněny předměty ochrany EVL a SCI vázané na dolní tok Labe a jeho nivu, resp. na související vodní a nivní biotopy:

bobr evropský (*Castor fiber*)

Tento EVD může být záměrem jakožto předmět ochrany ovlivněn v následujících lokalitách:

- **EVL Labské údolí**
- **EVL Porta Bohemica**
- **SCI Elbtal zwischen Schöna und Mühlberg**

Charakteristika: Velký vodní hlodavec, který obývá především pomalu tekoucí řeky a stojaté vodní plochy. Bobr je býložravec, živí se zejména mladými větvemi dřevin a bylinnou vegetací; podle výsledků monitoringu na Labi představují klíčovou složku jeho potravy především vrby (*Salix* spp.). Aktivní je převážně za soumraku a v noci. Obývá nory, které si hrabe v březích, a na menších tocích staví hráze, jimiž zvyšuje hladinu vody, aby byly východy z nor bezpečně pod hladinou. Bobři žijí v rodinných skupinách tvořených rodičovským párem a jednou až dvěma generacemi mláďat (Anděra et Gaisler 2012). Rodiny si obhájí svá teritoria, která v případě Labe dosahují délky přibližně 1–2 km (Kostkan et Lepková 2015).

Současný stav: Novodobé osídlení Labe na území ČR bobrem sahá do 90. let 20. století (Benda et Šutera 1996, Šafář 2002). Druh se postupně šířil od německých hranic, přičemž narazil na migrační bariéru v podobě Masarykova zdymadla, situovaného v Ústí nad Labem – Střekově, v úzkém kaňonu lemovaném železniční tratí a dvěma silnicemi. Úsek nad zdymadlem byl pravděpodobně kolonizován až v roce 2009 populacemi pocházejícími z povodí Ohře (Uhlíková 2019). Počet teritorií mezi zdymadlem a státní hranicí se SRN kolísá mezi 13 a 19 (Kostkan et Lepková 2015, Korbelová et Vorel 2018, 2022). Celková početnost v EVL Porta Bohemica a EVL Labské údolí je odhadována na 20–27 rodin, z toho přibližně 18–24 rodin v EVL Porta Bohemica a 3–5 rodin v EVL Labské údolí. Jedno teritorium bývá proměnlivě sdíleno oběma EVL (Korbelová et Vorel 2018, 2022). V navazujícím úseku Labe na území Německa je v SCI Elbtal zwischen Schöna und Mühlberg uváděno 18 bobřích teritorií, přičemž většina z nich je soustředěna v severní části lokality (TRIOPS 2009).

Cíl ochrany: V EVL Porta Bohemica je cílem zachování stabilní populace bobra v početnosti min. na úrovni doby vyhlášení lokality, tj. zachování bobřích rodin na nižších desítkách lokalit (AOPK ČR 2023). V EVL Labské údolí je cílem zachovat početnost a zlepšit strukturu populace druhu oproti stavu při vyhlášení EVL (Doleželová et Křivánek 2015). V SCI Elbtal zwischen Schöna und Mühlberg je ochrana zaměřena především na zachování průchodnosti Labe jako stanoviště a migračního koridoru, omezení dalších technických úprav koryta i břehů a zachování vhodných pobřežních stanovišť s dostatkem potravy a úkrytů (TRIOPS 2009).

Zdůvodnění způsobu výběru: V prostoru navržené výstavby PSD se trvale nachází jedno bobří teritorium, další se vyskytují v oblasti vzduť a v úsecích plánovaných úprav břehů a dna. Realizace záměru může rovněž omezit migrační prostupnost Labe, a tím ovlivnit vazby mezi populacemi v českém a německém úseku toku.

vydra říční (*Lutra lutra*)

Tento EVD může být záměrem jakožto předmět ochrany ovlivněn v následujících lokalitách:

- EVL Labské údolí
- EVL Horní Kamenice
- EVL České Švýcarsko
- EVL Dolní Ploučnice
- EVL Horní Ploučnice
- SCI Elbtal zwischen Schöna und Mühlberg

Charakteristika: Středně velká šelma obývající nejrůznější typy vodního prostředí – od drobných potoků a řek po rybníky a jezera. Živí se převážně rybami, doplňkově také obojživelníky, raky a drobnými savci. Aktivní je převážně v noci, zatímco přes den odpočívá v norách nebo v úkrytech pod kořeny stromů a ve vývratech. Vydry obývají rozsáhlá teritoria, jejichž velikost se liší podle dostupnosti potravy a členitosti prostředí – u samců může dosahovat až několika desítek km toku, zatímco samice využívají menší, často se překrývající úseky (Anděra et Gaisler 2012).

Současný stav: Do českého povodí Labe se vydry začaly postupně vracet z německé populace po zlepšení kvality vodního prostředí během 90. let 20. století (Poledník et al. 2025). V úseku Labe procházejícím EVL Labské údolí se populace odhaduje na max. pět jedinců (Doleželová et Křivánek 2015). V EVL České Švýcarsko je výskyt soustředěn zejména na přítoky Labe – říčky Kamenice a Křinice, kde se předpokládá 6–8 jedinců (Kačmar 2016). Na Ploučnici je výskyt vydry dlouhodobě stabilní, avšak její početnost není známa (AOPK ČR 2021). V SCI Elbtal zwischen Schöna und Mühlberg je výskyt druhu zaznamenáván především v nezastavěných úsecích toku, přičemž v oblasti labských pískovců je méně hojný než v severní části SCI (TRIOPS 2009).

Cíl ochrany: Podle SDO pro dotčené EVL je cílem ochrany zvýšit početnost populace oproti stavu při vyhlášení lokalit. Doporučuje se realizovat opatření zajišťující optimální podmínky pro vydru, prioritně z hlediska prostupnosti vodních toků a zachování přirozeného charakteru břehů. V SCI Elbtal zwischen Schöna und Mühlberg je cílem zejména zachování průchodnosti Labe a zajištění odpovídající kvality stanovišť druhu, zejména zachováním klidových a úkrytových podmínek v pobřežní zóně (TRIOPS 2009).

Zdůvodnění způsobu výběru: Vybudování PSD a další zásahy do koryta Labe mohou ovlivnit podmínky pro migraci vydry říční (*Lutra lutra*) podél toku a konektivitu populací v navazujících povodích. Zásahy do břehů a dna mohou zároveň ovlivnit stanoviště druhu.

losos obecný (*Salmo salar*)

Druh může být záměrem jakožto předmět ochrany ovlivněn ve všech identifikovaných lokalitách:

- EVL Hradiště
- EVL Horní Kamenice
- EVL Ohře
- EVL České Švýcarsko
- EVL Labské údolí
- EVL Doupovské hory
- EVL Porta Bohemica
- EVL Dolní Ploučnice

- **EVL Horní Ploučnice**
- **SCI Elbtal zwischen Schöna und Mühlberg**

Charakteristika: Bentopelagický, anadromní druh ryby přizpůsobený k životu ve sladké i slané vodě. V podmínkách ČR dospělí jedinci připlouvají k tření v říjnu a vytírají se do listopadu; jikry přezimují ve šterkovém dně a líhnou se po zhruba třech měsících. Mladí jedinci (tzv. strdlice) zůstávají 1–3 roky ve sladké vodě, poté na jaře migrují do moře, kde dospívají. První pohlavně zralí jedinci se vrací ke tření již ve třetím roce života, většina však až ve čtvrtém či pátém. Losos ve sladké vodě nepřijímá potravu a většina jedinců po tření hyne (Baruš et Oliva 1995). Losos je poměrně zdatný plavec, který dokáže překonávat i výrazné proudy a vodní překážky, včetně menších jezů a prahů (Hanel et Lusk 2005).

Současný stav: Losos z povodí Labe vymizel v polovině 20. století v důsledku výrazného znečištění a výstavby příčných překážek, které mu znemožnily přístup na tradiční trdliště. Klíčovým momentem byla výstavba zdymadla v Ústí nad Labem – Střekově v roce 1936, jež výrazně omezila migraci do horního Labe (Bauch 1958, Andreska 2010, Wolter 2015). Obnova populace je dnes závislá jak na zprůchodňování příčných překážek, tak na umělém vysazování juvenilních jedinců, zahájeném v 90. letech zprvu ve SRN (Füllner et Pfeifer 2007, Monnerjahn 2011) a následně i v ČR – do povodí Kamenice, Ploučnice a Ohře (Kurka 2005ab). V německé části povodí je návrat dospělých lososů do hlavního toku Labe dlouhodobě dokumentován na jezu Geesthacht (nejníže položená příčná překážka na Labi v SRN), kde jsou pravidelně zaznamenávány návraty v řádu stovek jedinců ročně. Tyto návraty ovšem zatím nelze interpretovat jako obnovu početné, přirozeně se udržitelné populace v měřítku celého povodí (Wolter 2015).

Na území ČR se losos do Labe vrací pouze ojediněle, přičemž výsledky repatriace jsou plně závislé na intenzitě vysazování. Nejvyšší počet navracejících se dospělých jedinců byl opakovaně zaznamenáván na říčce Kamenici, kde probíhá nejintenzivnější část repatriačního programu. Současně zde byl opakovaně potvrzen výskyt juvenilních stádií, což dokládá schopnost přežívání ryb v toku, nicméně návraty dospělců zůstávají dlouhodobě nízké (Správa NP České Švýcarsko 2024). Dílčího úspěchu bylo dosaženo rovněž na řece Ohři, která je však nadále obtížně přístupná v důsledku příčných překážek, především zdymadla ve Střekově s omezeně funkčním rybím přechodem (Koterová et al. 2017). Na Ploučnici se návratu lososa nepodařilo dosáhnout vůbec, což lze zřejmě přičíst vysoké mortalitě jedinců v turbínách MVE. Z tohoto důvodu bylo doporučeno vyřadit druh z předmětů ochrany EVL Horní Ploučnice a EVL Dolní Ploučnice (Kava 2015ab).

Cíl ochrany: Cílem ochrany lososa obecného (*Salmo salar*) je navrátit do povodí Labe stabilní a soběstačnou populaci, která nebude závislá na umělém odchovu. Podle SDO dotčených EVL je k dosažení tohoto cíle nezbytné zvýšit počet vracejících se dospělých ryb, obnovit migrační prostupnost toků a zajistit příznivý stav říčních stanovišť. Navržená opatření se zaměřují především na ochranu a obnovu trdlišť a na zprůchodnění migračních překážek, z nichž nejvýznamnější představuje střekovské zdymadlo v EVL Porta Bohemica. Obdobně je v SCI Elbtal zwischen Schöna und Mühlberg kladen důraz na zachování migrační průchodnosti Labe a příznivého stavu stanovišť lososa (TRIOPS 2009).

Zdůvodnění způsobu výběru: Záměr může představovat riziko pro populaci lososa obecného (*Salmo salar*) omezením migrační prostupnosti toku, zvýšenou mortalitou v MVE a zásahem do stanovišť využívaných při tahu. Samotná trdliště se však nacházejí mimo přímý vliv záměru.

bolan dravý (*Leuciscus aspius*)

Tento předmět ochrany může být záměrem dotčen v **SCI Elbtal zwischen Schöna und Mühlberg**.

Charakteristika: Reofilní druh kaprovité ryby obývající především hlavní tok větších nížinných řek. Typicky se vyskytuje v otevřených částech koryta, často v přechodových zónách mezi rychleji a pomaleji tekoucí vodou. K rozmnožování využívá štěrkovité až kamenité substráty (Hanel et Lusk 2005).

Současný stav: V českém i saském úseku Labe se bolen dlouhodobě vyskytuje ve stabilní populaci. V SCI Elbtal zwischen Schöna und Mühlberg je jeho výskyt vázán prakticky na celý tok Labe, přičemž stav populace je zde z hlediska ochrany hodnocen jako příznivý (TRIOPS 2009).

Cíl ochrany: Udržení příznivého stavu populace druhu a udržení funkce Labe jako vhodného prostředí pro jeho výskyt, primárně zachování přirozených hydromorfologických poměrů toku, ekologické prostupnosti a kontinuity říčního prostředí (TRIOPS 2009).

Zdůvodnění způsobu výběru: Druh byl do hodnocení zahrnut vzhledem k tomu, že jeho populace v českém a saském úseku Labe tvoří jeden souvislý celek. Přestože bolen není předmětem ochrany v EVL na území ČR, záměr může ovlivnit podmínky v hlavním toku Labe a tím i populace druhu v navazujícím úseku SCI Elbtal zwischen Schöna und Mühlberg.

hrouzek Belingův (*Romanogobio belingi*)

Tento předmět ochrany může být záměrem dotčen v **SCI Elbtal zwischen Schöna und Mühlberg**.

Charakteristika: Reofilní druh kaprovité ryby vázaný zejména na hlavní tok větších nížinných řek. Vyhledává proudící úseky s písčitým až štěrkovitým dnem; mladší jedinci využívají zejména mělčí partie, zatímco dospělci se zdržují i v hlubších částech hlavního koryta (Hanel et Lusk 2005).

Současný stav: V SCI Elbtal zwischen Schöna und Mühlberg se druh vyskytuje ve většině úseku Labe, kde je stav jeho populace hodnocen jako příznivý (TRIOPS 2009). V českém úseku dolního Labe je výskyt doložen pouze omezeným počtem nálezů; početnost druhu zde není spolehlivě známa (Jurajda 2009–2011, Halačka 2014).

Cíl ochrany: Udržení příznivého stavu populace druhu a udržení funkce Labe jako vhodného prostředí pro jeho výskyt, primárně zachování přirozených hydromorfologických poměrů toku, ekologické prostupnosti a kontinuity říčního prostředí (TRIOPS 2009).

Zdůvodnění způsobu výběru: Výskyt hrouzka Belingova (*Romanogobio belingi*) v českém Labi navazuje na populaci v SCI Elbtal zwischen Schöna und Mühlberg. Záměr může v českém úseku přímo ovlivnit stanovištní a migrační podmínky druhu a omezit tak kontinuitu populace, což se může projevit i v navazujícím úseku SCI.

Ostatní druhy ryb vymezené jako předměty ochrany v SCI Elbtal zwischen Schöna und Mühlberg nebyly do hodnocení zahrnuty. Mihule potoční (*Lampetra planeri*) a vranka obecná (*Cottus gobio*) se zde vyskytují hlavně v přítocích Labe, zatímco hořavka duhová (*Rhodeus amarus*) je vázána obvykle na odstavená ramena. Záměr do těchto stanovišť přímo nezasahuje. Mihule říční (*L. fluviatilis*) sice využívá Labe jako migrační koridor, její recentní výskyt v českém úseku však není doložen. Nelze proto předpokládat, že by záměr zasáhl do funkčně využívané migrační trasy druhu a ovlivnil tak populaci v SCI.

3150 Přirozené eutrofní vodní nádrže s vegetací typu *Magnopotamion* nebo *Hydrocharition*

Tento předmět ochrany může být záměrem ovlivněn v **EVL Porta Bohemica**.

Charakteristika: Stanoviště 3150 zahrnuje porosty ponořených i na hladině plovoucích makrofyt, které mohou být zakořeněné v substrátu dna i nezakořeněné, a osídlují stojaté až velmi pomalu proudící vody. Submerzní vrstva může být tvořena druhy s listy členěnými v jemné úkrojky, např. růžkatci (*Ceratophyllum* spp.), stolístky

(*Myriophyllum* spp.), dále širokolistými i úzkolistými rdesty (*Potamogeton* spp.) a dalšími ponořenými rostlinami s celistvými listy, např. vodním morem kanadským (*Elodea canadensis*). Vodní hladinu pak více nebo méně souvisle pokrývají okřehkovité rostliny, nejčastěji různé druhy okřehku (*Lemna* spp.) a závitka mnohokořenná (*Spirodela polyrrhiza*, Šumberová in Chytrý et al. 2010).

Současný stav: Stanoviště 3150 je v EVL Porta Bohemica vázáno především na hydraulicky klidná laterální ramena a příbřežní tůň. Převážná část výskytu je soustředěna do laterálních ramen v prostoru Litoměřic, dále v úseku mezi Litoměřicemi a Třebouticemi a podél Žalhostic. Makrofytní vegetace je zde nejčastěji tvořena porosty stulíku žlutého (*Nuphar lutea*), které mohou být doprovázeny např. rdestem vzplývavým (*Potamogeton natans*), rdestem kadeřavým (*P. crispus*), stolítkem klasnatým (*Myriophyllum spicatum*) a okřehkovitými druhy (Lemnoideae). Ojediněle se objevují rovněž rdest uzlinatý (*P. nodosus*), voďanka žabí (*Hydrocharis morsus-ranae*) nebo řečanka přímořská (*Najas marina*). Z laterálních ramen mohou tyto druhy pronikat do hlavního koryta Labe, kde jsou jejich porosty přiřazovány ke stanovišti 3260 Nížinné až horské vodní toky s vegetací svazů *Ranunculion fluitantis* a *Callitricho-Batrachion*.

Příbřežní tůň s vodními makrofyty se vyskytuje v okolí Svádova, Velkého Března, Malého Března a Těchlovic. Ve srovnání s laterálními rameny bývá jejich vegetace jednodušší, zejména v důsledku menší rozlohy, kolísání hladiny a postupného zanášení jemnými sedimenty. Nejčastěji se zde uplatňují rdest kadeřavý (*Potamogeton crispus*) a vodní mor kanadský (*Elodea canadensis*). Rozsáhlejší porosty vodních makrofyt se nachází také u Nebočad v prostoru původních koncentračních hrázek, které byly postupně přetvořeny v samostatné příbřežní nádrže. Rostou zde vodní mor kanadský, rdest vzplývavý (*P. natans*) a hvězdoše (*Callitriche* spp.), ojediněle i rdest uzlinatý (*P. nodosus*). Pouhá přítomnost vodních makrofyt však pro zařazení ke stanovišti 3150 nestačí; rozhodující je druhové složení a charakter vegetace odpovídající společenstvům typu *Magnopotamion* nebo *Hydrocharition*. Vzhledem k prostorové a meziroční proměnlivosti vegetace proto tyto nádrže představují spíše lokality s potenciálem výskytu stanoviště 3150 než jeho stabilně vymezené plochy.

Cíl ochrany: V dokumentu „Doplnění předmětu ochrany EVL Porta Bohemica“ (AOPK ČR 2022) není cíl ochrany stanoviště 3150 formulován explicitně. Z jeho obsahu však vyplývá požadavek na zachování výskytu stanoviště a podmínek umožňujících jeho dlouhodobou existenci.

Zdůvodnění způsobu výběru: Obě posuzované varianty povedou ke změnám hydraulických a hydromorfologických poměrů Labe, které ovlivňují podmínky pro rozvoj vodní makrofytní vegetace, včetně porostů v laterálních ramenech a příbřežních tůňích.

3260 Nížinné až horské vodní toky s vegetací svazů *Ranunculion fluitantis* a *Callitricho-Batrachion*

Stanoviště může být jakožto předmět ochrany záměrem ovlivněno v následujících EVL:

- EVL Labské údolí
- EVL Porta Bohemica
- SCI Elbtal zwischen Schöna und Mühlberg

Charakteristika: Stanoviště 3260 zahrnuje jednovrstevné až dvouvrstevné, druhově spíše chudé porosty ponořených nebo vzplývavých vodních rostlin kořenicích ve dně vodních toků. Horizontální rozložení vegetace i druhové složení jsou výrazně podmíněny silou a směrem proudu. Na horních a středních tocích řek s kamenitým korytem se zpravidla uplatňuje pouze omezený počet druhů, především lakušníky (*Batrachium* spp.), jejichž vegetativní orgány jsou dobře přizpůsobeny účinkům proudící vody. V mírně tekoucích vodách dolních toků řek i v klidnějších úsecích středních toků je spektrum druhů pestřejší; zpravidla se zde vyskytují stejné druhy jako ve vodách stojatých. Vedle ponořených druhů rostlin, jako jsou stolítek klasnatý

(*Myriophyllum spicatum*) a rdest kadeřavý (*Potamogeton crispus*), se objevují i rostliny s alespoň některými listy plovoucími na hladině, např. stulík žlutý (*Nuphar lutea*) a rdest uzlinatý (*P. nodosus*). V říčních tišinách nechybějí ani volně plovoucí druhy, např. okřešky (*Lemna* spp.) a voďanka žabí (*Hydrocharis morsus-ranae*). Vyskytovat se zde mohou i vzplývavé formy některých bahenních bylin, jako jsou šmel okoličnatý (*Butomus umbellatus*) a šípatka střelolistá (*Sagittaria sagittifolia*; Šumberová in Chytrý et al. 2010, Rydlo et Vydrová in Lustyk 2024b).

Současný stav: Na dolním toku Labe je stanoviště 3260 v současnosti zastoupeno pouze velmi omezeně a v poměrně degradované podobě. Výskyt vodních makrofyt do značné míry určuje hydrologický režim řeky, jenž je v ČR nejprve formován sérií vzdutí a v závěrečné části naopak proudným úsekem s vyšším spádem. Nepříznivý stav je dále podmíněn technickými zásahy do břehů, zejména jejich stabilizací kamennými záhozy, které spolu s historicky vyšší intenzitou lodní dopravy ovlivnily hydraulické poměry v okrajových částech koryta a omezily podmínky pro udržení makrofytní vegetace (Rydlo 2007, Prausová 2025). V současnosti je plavební provoz v dotčených EVL relativně nízký a jeho přímý vliv na makrofyty je proto zřejmě slabší než v minulosti, nelze jej však zcela vyloučit.

Mimo úseky ovlivněné vzdutím se typická makrofytní vegetace vyskytuje jen vzácně a zpravidla přechodně. Tok se zde vyznačuje silným a kolísavým prouděním, které omezuje rozvoj ponořené vodní vegetace (Juříček 2010a). Pouze v příznivých letech se v okrajových a klidnějších částech koryta mohou objevit menší, krátkodobé porosty stolítku klasnatého (*Myriophyllum spicatum*), řečanky přímořské (*Najas marina*) či lakušníku vzplývavého (*Batrachium fluitans*), které se do těchto úseků šíří z výše položených vzdutých partií toku. V EVL Labské údolí byla proto většina rozlohy stanoviště zmapována v přítoku Kamenice.

Odišné podmínky panují v úsecích ovlivněných vzdutím, obzvláště v profilech zdymadel Střekov a České Kopisty v rámci EVL Porta Bohemica, které se vyznačují zvýšenou hloubkou a sníženou rychlostí proudění. V jejich okrajových částech se místy objevují druhy vázané na klidnější vody, především stulík žlutý (*Nuphar lutea*) a stolítek klasnatý (*Myriophyllum spicatum*), vzácně i rdest uzlinatý (*Potamogeton nodosus*) a voďanka žabí (*Hydrocharis morsus-ranae*). Tyto druhy však zpravidla nepronikají do hlavního proudu a jejich výskyt je nejčastěji podmíněn šířením z hydraulicky klidných laterálních ramen a tůní, jejichž makrofytní vegetace obdobného složení je klasifikována jako stanoviště 3150 Přirozené eutrofní vodní nádrže s vegetací typu *Magnopotamion* nebo *Hydrocharition*.

V rámci SCI Elbtal zwischen Schöna und Mühlberg je stanoviště 3260 vázáno především na menší přítoky mimo hlavní koryto Labe (TRIOPS 2009). Nepříznivé podmínky pro vývoj makrofytní vegetace zde zřejmě souvisejí s vyšší mírou splavnosti toku ve srovnání s českým úsekem a s technickou stabilizací břehů.

Cíl ochrany: V EVL Labské údolí je cílem ochrany podle SDO zachovat stav a rozlohu stanoviště odpovídající stavu při vyhlášení EVL. V SDO pro EVL Porta Bohemica je pak rámcově akcentována péče směřující k udržení přírodního charakteru koryta, vodního režimu a dynamiky Labe a ke šetrnému nakládání se sedimenty, mj. s ohledem na stanoviště 3260 a 3270.

Zdůvodnění způsobu výběru: Záměr v obou variantách povede ke změnám hydraulických a hydromorfologických poměrů koryta Labe, které přímo určují podmínky pro rozvoj vodní makrofytní vegetace.

3270 Bahnité břehy řek s vegetací svazů *Chenopodion rubri* p. p. a *Bidention* p. p.

Stanoviště může být jakožto předmět ochrany záměrem ovlivněno v následujících EVL:

- EVL Labské údolí
- EVL Porta Bohemica

- **SCI Elbtal zwischen Schöna und Mühlberg**

Charakteristika: Stanoviště 3270 v podmínkách ČR zahrnuje značně variabilní pionýrská společenstva jednoletých bylin adaptovaných na výrazné kolísání hydrologického režimu, která se vyvíjejí na pravidelně obnažovaných bahnitých až šterkopísčitých náplavech tekoucích vod (Šumberová in Chytrý et al. 2010, Filippov in Lustyk 2024b). Vegetace se vyznačuje výraznou prostorovou a časovou fluktuací; část náplavů může přetrvávat delší dobu, avšak na mnoha místech má jejich výskyt přechodný charakter v důsledku probíhající fluvialní dynamiky toku. Náplavová tělesa jsou kontinuálně vytvářena a přetvářena erozně-akumulačními procesy, přičemž k ukládání splavenin dochází nejčastěji v úsecích se sníženou rychlostí proudění, typicky na vnitřních stranách říčních meandrů (Bejček et Mandák 2018, Rottenborn 2018).

Společenstva náplavů jsou floristicky charakterizována především druhy rdesen (*Persicaria* spp.), dvouzubců (*Bidens* spp.) a merlíků (*Chenopodium* spp.). V podmínkách dolního Labe se v důsledku vysoké dynamiky prostředí a výrazné heterogenity mikrostanovišť uplatňuje široké spektrum dalších druhů, zahrnující jednoleté ruderaly i rostliny typické pro lesní lemy, vlhké louky a říční rákosiny. K častěji zastoupeným druhům patří např. rukev obecná (*Rorippa sylvestris*), kyprej vrbice (*Lythrum salicaria*), milička polabská (*Eragrostis albensis*), jitrocel chudokvětý (*Plantago uliginosa*), oman britský (*Inula britannica*), průtržník lysý (*Herniaria glabra*) a sítina smáčknutá (*Juncus compressus*). Součástí vegetace labských náplavů jsou rovněž vzácné druhy, které se uplatňují v časných sukcesních stádiích a v mikrostanovištích s nízkou konkurencí expanzivních druhů. Přítomnost kriticky ohrožených druhů drobnokvět pobřežní (*Corrigiola litoralis*) a blešníků obecných (*Pulicaria vulgaris*) indikuje vyšší kvalitu stanoviště, resp. funkční fluvialní dynamiku. K dalším vzácnějším druhům náleží např. šťovík bahenní (*Rumex palustris*), šáchor hnědý (*Cyperus fuscus*), pažitka pobřežní pravá (*Allium schoenoprasum* subsp. *schoenoprasum*) a blatěnka vodní (*Limosella aquatica*).

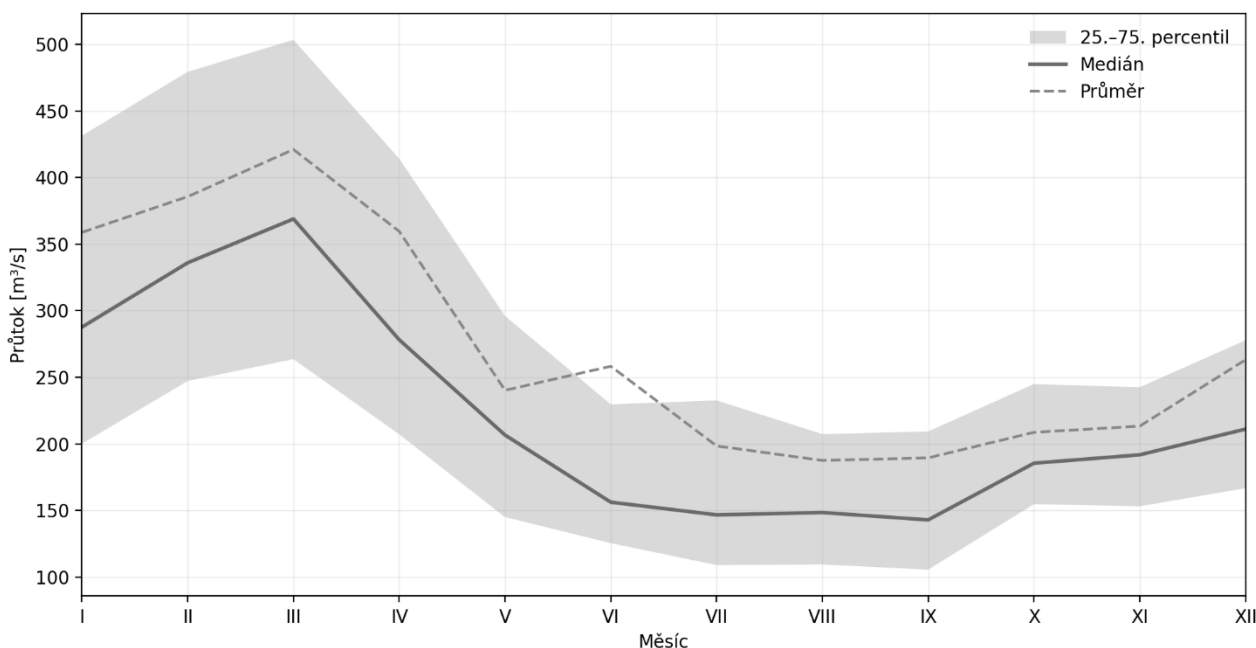
Struktura a druhové složení porostů se výrazně liší v závislosti na zrnitosti sedimentu, délce obnažení a sukcesním stadiu. Na jemnozrnných až písčitých náplavech se udržují druhově bohaté porosty s nízkou pokryvností, zatímco při omezení disturbancí a prodloužení období bez zaplavení dochází k rychlému zarůstání konkurenčně zdatnějšími druhy, zejména chřasticí rákosovitou (*Phalaris arundinacea*), psinečkem výběžkatým (*Agrostis stolonifera*), ostřicemi (*Carex* spp.) a nálety vrb (*Salix* spp.). Dlouhodobé terénní průzkumy potvrzují výraznou meziroční kolísavost rozsahu i kvality stanoviště a ukazují, že nejcennější vegetace je vázána na přirozeně formované, pravidelně narušované náplavy, zatímco antropogenně stabilizované útvary vykazují odlišnou druhovou skladbu a nižší ekologickou hodnotu (Juříček et al. 2015, Kalníková et al. 2017, Bejček et Mandák 2018, Volfová 2019, 2020, Hradecký et al. 2024ab).

Hydrologické a morfodynamické procesy podmiňující vznik stanoviště 3270 na dolním Labi

Základním předpokladem vzniku stanoviště 3270 je aktivní fluvialní dynamika toku, tedy dlouhodobě zachovaný proces eroze, transportu a akumulace jemných až středně hrubých sedimentů v říčním korytě. Bahnité náplavy vznikají ukládáním materiálu během zvýšených průtoků a jeho následným obnažením při poklesu hladiny. Klíčová je přitom opakovanost těchto procesů, nikoliv jednorázová disturbance. Bez pravidelného přeplavování a remodelace povrchu náplavů dochází k rychlé stabilizaci substrátu a sukcesnímu posunu mimo floristickou i ekologickou definici stanoviště 3270 (Rottenborn 2018, Hradecký et al. 2024a).

Z hydrologického hlediska je rozhodující kolísavý vodní režim s výraznou sezónností (viz graf 1), založený na kombinaci zimně-jarního zaplavování a letního až pozdně letního obnažování říčních náplavů. Hlavní roli zde nehrají extrémní povodňové události, ale především pravidelné období nízkých až podprůměrných průtoků, které v průběhu vegetační sezóny vedou k dlouhodobému obnažení náplavových ploch, zpravidla po dobu

několika týdnů. Tyto průtoky, odpovídající běžným nízkým vodním stavům v závěru vegetační sezóny (srpen–září; cca 150 m³/s v profilu Děčín), udržují náplavy obnažené a vytvářejí podmínky pro vývoj krátkověkých pionýrských druhů, zatímco zimně-jarní zaplavování představuje funkční disturbanci potlačující zapojení vytrvalé vegetace. Vedle toho jsou v delším časovém horizontu nezbytné i občasné vyšší průtoky (cca od Q1), které zajišťují morfologickou přestavbu koryta a vznik nových náplavových těles (Bejček et Mandák 2018, Rottenborn 2018). Právě souhra těchto dvou typů disturbancí je zásadním předpokladem dlouhodobé existence stanoviště 3270, včetně výskytu kriticky ohroženého drobnokvětu pobřežního (*Corrigiola litoralis*; Havlíček et al. 2024).

Graf 1: Typický roční průběh denních průtoků v měřicím profilu Děčín v letech 2004–2024

Neméně podstatným faktorem je charakter substrátu. Stanoviště 3270 se vyvíjí zejména na málo vyvinutých, minerálních sedimentech s převahou písku, jemného štěrku a bahnitých frakcí, obvykle s velmi nízkým obsahem organické hmoty. Takové podmínky omezují konkurenceschopné vytrvalé byliny a dřeviny, zatímco zvýhodňují krátkověké, disturbancím přizpůsobené druhy. Nej kvalitnější porosty stanoviště 3270 s výskytem vzácných druhů jsou proto vázány především na písčité náplavové lavice. Sedimentologické analýzy z dolního Labe potvrzují, že i relativně malé změny zrnitostního složení nebo zanášení jemným organickým materiálem mohou vést k výrazným změnám struktury vegetace (Škarpich et al. 2018, Hradecký et al. 2024a).

Z botanického a populačně-ekologického pohledu je klíčová trvalá existence otevřených, nezapojených ploch. Vegetace stanoviště 3270 je založena na principu opakovaného navrácení do raně sukcesního stádia. Pravidelné mechanické narušování povrchu brání zapojení drnu a zabraňuje přechodu k vyšším sukcesním stádiím. Jakmile je tento disturbancemi řízený cyklus přerušen, dochází k rychlé expanzi vytrvalých druhů a k postupné ztrátě typické druhové skladby (Kalníková et al. 2017).

Zcela zásadním faktorem je rovněž říční kontinuum a prostorová konektivita náplavů. Stanoviště 3270 nefunguje jako soubor izolovaných plošek, ale jako dynamická síť lokalit, jejichž existence a kvalita jsou podmíněny zachováním fluvialní dynamiky v rámci toku. Metapopulační charakter, patrný obzvláště u

drobnokvětu pobřežního (*Corrigiola litoralis*), znamená, že lokální zánik jednotlivých náplavů je přirozeným jevem, avšak pouze za předpokladu, že jsou v rámci toku dostupné další vhodné, nově vznikající plochy (Kubát 1999, Rottenborn 2018). Narušení říčního kontinua (např. stabilizací koryta nebo výstavbou stupňů) se přitom nemusí projevit úplným zánikem pionýrské vegetace jako takové, ale spíše postupnou degradací kvality stanoviště, která se odráží v ústupu vzácných indikačních druhů.

Současný stav: Stanoviště 3270 se v současnosti na dolním Labi vyskytuje již pouze ve fragmentech, a to prakticky výhradně v úseku toku pod střekovským zdymadlem, přičemž jeho výskyt je s ohledem na fluvialní dynamiku prostorově i časově výrazně proměnlivý. Rozloha náplavů i jejich vegetace se meziročně mění v závislosti na četnosti a délce zaplavení, na extrémech hydrologického režimu (suché vs. vodné roky) a na rychlosti následné sukcese, kdy při delším období bez disturbancí dochází k zarůstání náplavů vytrvalými bylinami a dřevinami a k přechodu do jiných typů společenstev.

Při posledním systematickém mapování stanoviště 3270 (Petřík et Hummel 2023) bylo v EVL Labské údolí vymezeno 11 ploch o celkové výměře 6,4 ha, v EVL Porta Bohemica 60 ploch o celkové výměře 12,3 ha. Nejvýznamnější lokality výskytu, určené na základě hodnocení vlastností biotopu podle metodiky mapování biotopů (Lustyk 2024a), jsou uvedeny v následující tabulce.

Tab. 1: Nejvýznamnější plochy se stanovištěm 3270 podle mapování Petříka et Hummela (2023)

DG = míra degradace (0 = bez degradace, 1–3 = rostoucí míra degradace, W = vysoká míra degradace)

RH = hodnocení biotopu v regionálním kontextu (1 = nejvyšší význam → 4 = nevýznamný)

TD = hodnocení typických druhů (P = příznivý stav, dostatečný podíl specifických druhů, MP = méně příznivý stav)

SF = hodnocení struktury a funkce (P = příznivý stav, MP = méně příznivý stav, N = nepříznivý stav)

výskyt drobnokvětu pobřežního (*Corrigiola litoralis*): aktuální = potvrzený v posledních pěti letech, recentní = potvrzený v posledním desetiletí, historický = bez potvrzení v posledním desetiletí; uveden rok posledního záznamu

Lokalita	Břeh	Říční km	DG	RH	TD	SF	Plocha (ha)	Výskyt <i>Corrigiola litoralis</i>
Hřensko	pravý	~730,6–731,6	1	1	P	P	2,0011	aktuální, hojný (2025–2026: tisíce ex.)
Hřensko, za přívozem	pravý	~731,7–731,9	2	2	P	MP	0,2525	aktuální, ojedinělý (2025–2026: vyšší desítky ex.)
Dolní Žleb	levý	~732,3–733,5	1	1	P	P	2,0295	aktuální, hojný (2025: stovky; 2026: vyšší stovky ex.)
Děčín, Heger	pravý	~739,8–740,1	2	1	P	MP	0,5046	aktuální, hojný (2025–2026: nižší stovky ex.)
Děčín, soutok s Ploučnicí	pravý	~740,9–741,1	2	1	P	MP	0,2529	aktuální, hojný (2025: vyšší desítky ex.; 2026: nezjištěn)
Děčín – Rozbělesy	levý	~742–742,3	2	2	P	MP	0,4920	aktuální, ojedinělý (2012: 1–10; 2023: 3; 2026: 1 ex.)
Nebočady	pravý	~747,7–748,2	1	2	P	P	0,5141	recentní, ojedinělý (2019: 1–10 ex.)
Těchlovice	levý	~751,3–751,8	1	2	MP	P	0,5047	historický, ojedinělý (1 ex.; 2008)
Malé Březno	pravý	~754,3–754,9	1	2	P	P	0,6661	historický, ojedinělý (21 ex.; 2008)
Povrly	levý	~756,4–756,7	1	2	MP	P	0,2303	historický (bez recentního potvrzení)
Valtířov	pravý	~758,6–759,1	1	2	MP	P	0,7128	historický (poslední údaj 2000)
Střekov, mezi mosty	pravý	~765,1–765,7	2	2	P	P	0,4890	historický (poslední údaj 2015)

Výměra stanoviště 3270 v SCI Elbtal zwischen Schöna und Mühlberg činí 1156,8 ha a je tak podstatně vyšší než v českých EVL (TRIOPS 2009).

Foto 1: Stanoviště 3270 na vybraných náplavových lavicích v roce 2025: a) Střekov, mezi mosty, b) Valtířov, c) Nebočady, d) Děčín – Rozbělesy, e) Děčín, Heger, f) Dolní Žleb, g) Hřensko, h) Drážďany

Foto 2: Vybrané indikační druhy stanoviště 3270 zaznamenané na náplavových lavicích dolního Labe: drobnokvět pobřežní (*Corrigiola litoralis*) a blešník obecný (*Pulicaria vulgaris*)

Stávající nepříznivé vlivy působící na stanoviště 3270 na dolním Labi mají převážně chronický a kumulativní charakter a souvisejí s narušením přirozené fluvialní dynamiky toku. Zásadní roli přitom hraje kombinace ovlivnění splaveninového režimu a změn průtokových poměrů, která se projevuje omezením přirozených erozně-akumulačních procesů a sníženou dynamikou tvorby a přetváření korytových náplavů.

Narušení splaveninového režimu je důsledkem přehrazení toku a technických zásahů v širším měřítku povodí, přičemž významnou roli v řešeném úseku sehrává Masarykovo zdymadlo ve Střekově. Narušení říčního kontinua vede k dlouhodobému deficitu sedimentů, který se projevuje postupným zmenšováním a destabilizací korytových náplavů, jejich hrubnutím a zvýšenou náchylností k erozi, v krajních případech až jejich zánikem (Raška et al. 2016, Škarpich et al. 2018). Zároveň dochází ke změnám hydrologického režimu, které se projevují změnou periodicity a trvání zaplavení a následného obnažování náplavů (Hradecký et al. 2024a). Tyto procesy jsou dále umocňovány hydromorfologickými úpravami koryta, nejčastěji stabilizací břehů, prohrábkami dna, odstraňováním náplavů a budováním koncentračních staveb (Fošumpaur et al. 2020), které dále omezují prostor pro přirozený vývoj koryta a zkracují dobu existence náplavových těles. V důsledku toho dochází k narušení přirozeného režimu disturbancí nezbytného pro udržení pionýrských společenstev stanoviště 3270.

Na úrovni vegetace se tyto vlivy projevují narušením reprodukčního cyklu jednoletých druhů vázaných na periodicky obnažované náplavy. Vegetace je poškozována jak dlouhodobým zaplavením, tak naopak omezením přirozených disturbancí, což podporuje rychlý nástup sukcese, šíření konkurenčně silnějších druhů a celkovou degradaci stanoviště. Deponování sedimentu z prohrábek dna Labe na náplavových plochách představuje další negativní vliv, neboť vede k přímé destrukci vegetace a lokální likvidaci populací indikačních druhů (viz např. Volfová 2019).

Cíl ochrany: Cílem ochrany stanoviště 3270 v dotčených EVL je podle SDO zachování jeho rozsahu, kvality a typické druhové skladby, především však fluvialních procesů a hydrologického režimu umožňujících jeho

dlouhodobou obnovu. V SCI Elbtal zwischen Schöna und Mühlberg je obdobně kladen důraz na odpovídající údržbu toku a zachování koryta a břehů bez dalších technických úprav (TRIOPS 2009).

Zdůvodnění způsobu výběru: Záměr může v důsledku změn hydromorfologických a splaveninových poměrů Labe ovlivnit fluvialní dynamiku toku a procesy vzniku, přetváření a obnažování náplavů se stanovištěm 3270.

91E0* Smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) *prioritní typ stanoviště

Stanoviště může být jakožto předmět ochrany záměrem ovlivněno v následujících EVL:

- EVL Labské údolí
- EVL Porta Bohemica

Charakteristika: Stanoviště 91E0* zahrnuje lužní lesní porosty vázané na nivy a břehové zóny vodních toků. V dřevinné skladbě se uplatňuje relativně široká škála druhů snášejících dočasné zamokření či zatopení. V porostech dolního Labe převládají měkké luhy s vrbou křehkou (*Salix euxina*), vrbou bílou (*S. alba*), vrbou košíkářskou (*S. viminalis*) a topoly (*Populus* spp.), místy doplněné o olši lepkavou (*Alnus glutinosa*). V jejich podrostu, především na sušších a narušenějších místech, obvykle dominuje kopřiva dvoudomá (*Urtica dioica*). Na zamokřených místech jsou hojné bahenní a vodní rostliny, např. ostřice (*Carex* spp.), chrastice rákosovitá (*Phalaris arundinacea*) či kosatec žlutý (*Iris pseudacorus*). V rozvolněných porostech se poměrně často popínají liány, jako jsou chmel otáčivý (*Humulus lupulus*) a lilek potměchuť (*Solanum dulcamara*). V narušených porostech se výrazně uplatňují invazní neofyty; v bylinném patře nejčastěji netýkavka žláznatá (*Impatiens glandulifera*) a křídlatka japonská (*Reynoutria japonica*), z nepůvodních dřevin pak javor jasanolistý (*Acer negundo*) a trnovník akát (*Robinia pseudoacacia*).

Současný stav: Podél dolního Labe se lužní porosty vyskytují převážně ve fragmentech. Na řadě míst je patrný sukcesní přechod vrbových křovin do měkkých luhů, přičemž rozhraní těchto jednotek je v nivě Labe přirozeně dynamické a je podmíněno disturbancemi, nejčastěji povodněmi, i dlouhodobým vývojem porostů v čase. Porosty jsou proto často rozvolněné a obvykle vykazují známky degradace, zejména v důsledku šíření invazních druhů rostlin (Juříček 2010b). Podle analýzy vrstvy aktualizace mapování biotopů (AOPK ČR 2009–2024) činí celková plocha lužních porostů v EVL Porta Bohemica 77,6 ha a v EVL Labské údolí 9,6 ha. Dalších 33,3 ha v EVL Porta Bohemica a 3,0 ha v EVL Labské údolí zauímají porosty původně mapované jako vrbové křoviny, které však v současnosti na řadě míst vykazují charakter měkkých luhů.

Cíl ochrany: V EVL Labské údolí je cílem zachovat rozlohu stanoviště a zlepšit jeho druhovou strukturu oproti stavu při vyhlášení EVL (SDO pro EVL Labské údolí). V EVL Porta Bohemica bylo stanoviště 91E0* mezi předměty ochrany doplněno až po zpracování SDO. Z podkladů k doplnění předmětu ochrany ovšem vyplývá požadavek na zachování jeho výskytu a podmínek umožňujících dlouhodobou existenci lužních porostů.

Zdůvodnění způsobu výběru: Stanoviště může být záměrem ovlivněno přímou ztrátou porostů při výstavbě PSD a souvisejících technických úpravách koryta a dále změnami hydrogeologických poměrů nivy a zásahy do říčního koryta a břehových zón.

h) výsledky návštěvy a terénních šetření na území EVL a PO, které budou pravděpodobně záměrem ovlivněny

Terénní šetření v dotčeném území byla provedena během let 2025 a 2026, konkrétně ve dnech 5.–6. března, 1.–2. dubna, 19.–21. května, 16.–18. června, 8.–10. července, 4.–5. a 25.–26. srpna a 10.–12. září 2025, dále 12.–13. ledna, 23.–24. července a 27.–28. srpna 2026. Terénní šetření provedená dne 9. července, 5. srpna a 11. září 2025 zahrnovala návštěvu SCI Elbtal zwischen Schöna und Mühlberg, kde byl proveden orientační průzkum stavu stanovišť 3260 a 3270.

Průzkumy byly zaměřeny na ověření aktuálního výskytu, rozsahu a stavu předmětů ochrany EVL Porta Bohemica a Labské údolí, zejména stanovišť 3260 Nížinné až horské vodní toky s vegetací svazů *Ranunculion fluitantis* a *Callitricho-Batrachion*, 3270 Bahnitě břehy řek s vegetací svazů *Chenopodion rubri* p. p. a *Bidention* p. p. a 91E0* Smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*), a jejich prostorových vazeb na navržené zásahy. U stanoviště 3270 byl navíc proveden cílený monitoring vybraných indikačních druhů – drobnokvětu pobřežního (*Corrigiola litoralis*) a blešníku obecného (*Pulicaria vulgaris*). Současně byla ověřena prostorová variabilita výskytu stanoviště 3270 v dotčeném území. Výsledky terénních šetření byly zohledněny při hodnocení vlivů záměru na jednotlivé předměty ochrany.

i) údaje o rozsahu a závěrech konzultací s příslušnými orgány ochrany přírody a odborníky, pokud byly takové konzultace provedeny

V průběhu zpracování hodnocení byly dílčí odborné otázky konzultovány s vybranými specialisty na jednotlivé tematické okruhy, resp. předměty ochrany. Konzultace měly charakter odborných diskusí zaměřených na interpretaci dostupných podkladů a na možné mechanismy vlivů záměru na dotčené předměty ochrany. Jejich cílem bylo konfrontovat pracovní závěry hodnocení s aktuálními poznatky v daných oborech a ověřit věcnou správnost mechanismů vlivu záměru. Je však nutné zdůraznit, že uvedené osoby poskytly odborné konzultace k dílčím otázkám, avšak nepodílely se na zpracování hodnocení ani na formulaci jeho závěrů. **Veškeré závěry uvedené v tomto hodnocení jsou výhradní odbornou odpovědností zpracovatele.**

Mgr. Zdeněk Vogl – konzultace zaměřená na možné vlivy záměru na lososa obecného (*Salmo salar*), zejména ve vztahu k důsledkům vzduť, migrační prostupnosti toku a funkčnosti navržených rybích přechodů. V rámci konzultace byla diskutována zejména otázka dostatečné funkčnosti rybích přechodů pro migrující jedince a řešení poproudové migrace. Závěrem konzultace bylo, že navržené řešení rybiho přechodu a opatření pro poproudovou migraci jsou při zohlednění doporučených technických úprav z hlediska migrace lososa dostatečné. Doporučené úpravy byly následně promítnuty do technického řešení varianty 2.

RNDr. Vlastimil Kostkan, Ph.D. – konzultace zaměřená na možné vlivy záměru na bobra evropského (*Castor fiber*). Diskuze se zaměřila především na potenciální zásahy do stanoviště druhu v dotčeném úseku toku a na možné rozdíly mezi jednotlivými variantami. Konzultace přispěla k upřesnění vyhodnocení vlivu záměru.

doc. RNDr. Jan Hradecký, Ph.D. – krátká konzultace k morfodynamickému vývoji koryta, zejména k otázkám sedimentačního režimu a k potenciálu incize dna v souvislosti s prohrábkami.

Mgr. Veronika Kalníková, Ph.D. – konzultace zaměřená na možné vlivy záměru na stanoviště 3270 (bahnitě břehy řek s vegetací svazů *Chenopodion rubri* p. p. a *Bidention* p. p.). V rámci konzultace byly poskytnuty odborné podklady, především relevantní studie vztahující se k ekologii a dynamice tohoto stanoviště.

j) identifikace a popis očekávaných vlivů záměru vycházející ze současného stavu předmětu ochrany EVL a PO, které budou pravděpodobně záměrem ovlivněny, včetně vlivů přeshraničních

Vlivy záměru na většinu dotčených předmětů ochrany jsou u obou variant shodné, neboť základní technické řešení plavebního stupně, rozsah vzduť a navazující úpravy koryta jsou v zásadě totožné. Jejich popis je proto dále společný pro obě varianty. Rozdíly mezi variantami jsou uvedeny jen v případech, kdy se mohou projevit v charakteru nebo rozsahu vlivu. Výrazné rozdíly byly identifikovány hlavně u ryb, a to v souvislosti s odlišným řešením migrační prostupnosti plavebního stupně a opatřeními při provozu MVE.

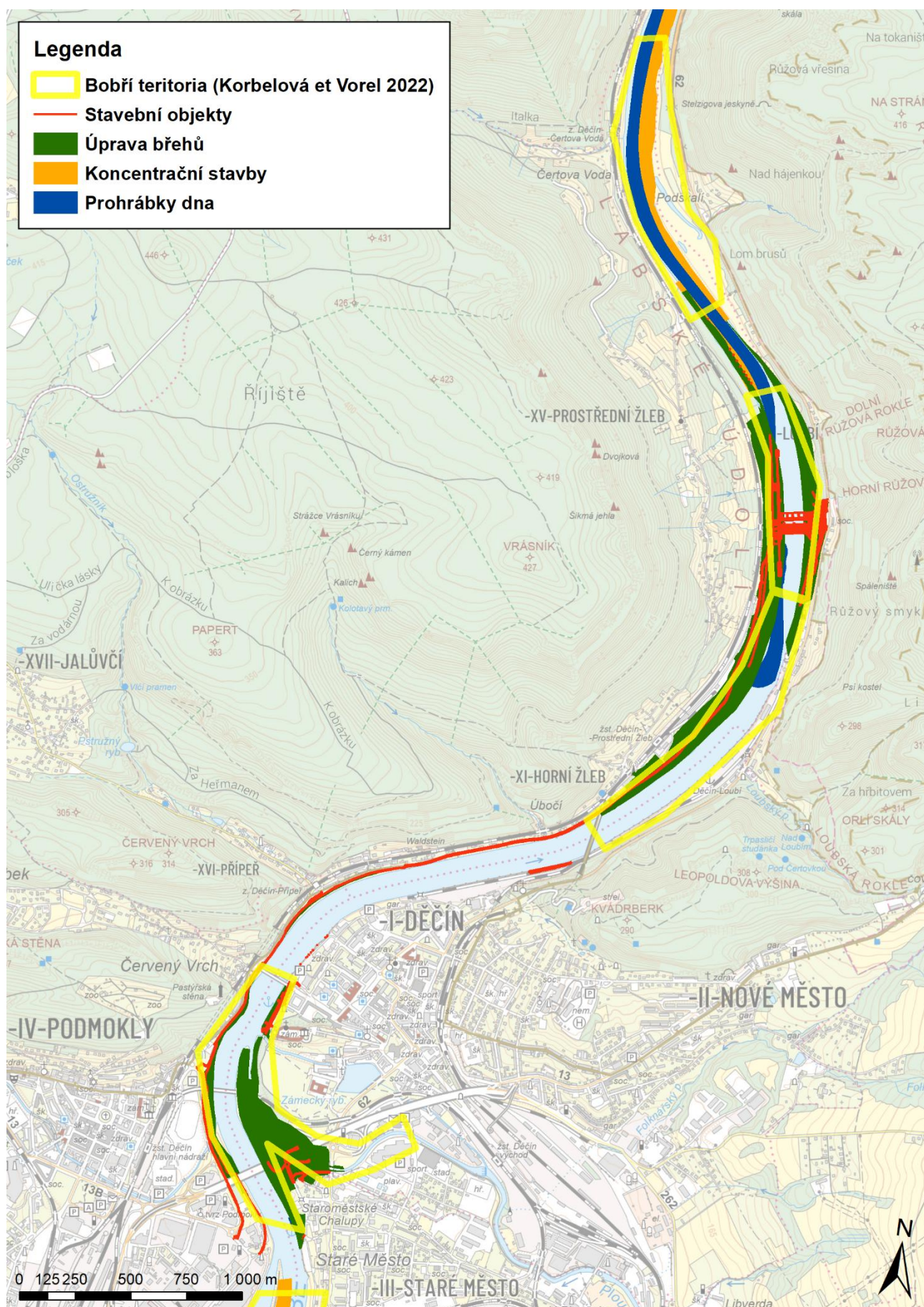
bobr evropský (*Castor fiber*)

Realizace PSD může ovlivnit bobra evropského (*Castor fiber*) především přímou ztrátou a změnou charakteru prostředí v prostoru vodního díla a navazujícího vzduť, dále změnami hydromorfologických poměrů toku, zásahy do břehové zóny včetně výstavby koncentračních staveb a rušivými vlivy v období výstavby. Realizace vodního díla povede k trvalé ztrátě jednoho dlouhodobě stabilního bobřího teritoria situovaného na pomezí EVL Porta Bohemica a EVL Labské údolí (při monitoringu v letech 2018 a 2022 se jeho větší část nacházela v EVL Porta Bohemica). V prostoru vlastního vodního díla dojde k zásadní transformaci břehové zóny včetně technického opevnění břehů a odstranění významné části břehových porostů, čímž zde zaniknou podmínky pro zakládání nor i dlouhodobý pobyt druhu.

Další, avšak pouze dočasnou ztrátu teritoria lze očekávat v prostoru plánované revitalizace soutoku Labe s Ploučnicí, kde dojde k terénním úpravám, odstranění břehových porostů a částečnému zaplavení břehové zóny. Ve variantě 2 lze obdobný vliv předpokládat také v prostoru revitalizačního opatření u Malého Března, které zasahuje do částí jednoho až dvou bobřího teritorií a vyžaduje rozsáhlé terénní úpravy včetně odstranění části dřevinných porostů. Po dobu realizace a následné obnovy vegetace zde budou podmínky pro výskyt druhu výrazně omezené, trvalá ztráta stanoviště se však nepředpokládá.

Stavební činnost se zvýšenou hlukovou zátěží a pohybem mechanizace i osob může vyvolat dočasné opouštění částí teritorií navazujících na přímo dotčené úseky. Intenzita rušení bude nejvyšší v bezprostředním okolí stavebních prací a s rostoucí vzdáleností bude jeho význam klesat. S ohledem na převážně noční aktivitu druhu lze předpokládat, že časové překrytí stavební činnosti s hlavní dobou aktivity bobra bude omezené. Rušivé vlivy proto budou převážně dočasné a po ukončení stavebních prací lze při zachování vhodných podmínek očekávat opětovné využívání dočasně opuštěných částí teritorií.

Realizace vodního díla a navazující vzduť povedou k odstranění části břehových porostů a ke změnám jejich struktury. Plošné kácení břehových porostů bude nutné obzvláště v prostoru PSD a souvisejících technických úprav koryta. K dalšímu odstranění dřevin dojde v úsecích trvalého vzduť. Zvýšená hladina v důsledku vzduť současně změní výškové poměry v příbřežní zóně a může ovlivnit i hladinu podzemní vody, což se může následně projevit změnami struktury a vitality pobřežních porostů tvořících významnou složku potravní nabídky druhu. Tyto změny mohou kromě teritorií přímo dotčených stavbou ovlivnit další cca čtyři bobří teritoria. Kácení ani případná změna druhového složení pobřežních porostů však sama o sobě neznamena úplnou absenci potravních zdrojů, neboť bobr využívá širší spektrum dřevin i bylinné vegetace.

Realizace záměru povede k výraznému omezení migrační prostupnosti bobrů podél levého břehu Labe, kde podstatnou část prostoru mezi korytem a železniční tratí vyplní objekty vodního díla. Pro migraci zde zůstane pouze omezený prostor mezi stavbou a železniční tratí, mimo bezprostřední břehovou zónu. Na pravém břehu bude v obou variantách zachována možnost migrace podél obtokového koryta, které bude v nadjezí i podjezí navazovat na stávající břehovou zónu. Přestože se jeho technické řešení mezi variantami liší, průchodnost pravého břehu pro bobra zůstane zachována. Migrační podmínky tak zůstanou celkově funkční, avšak na levém břehu méně příznivé a potenciálně citlivější na rušivé vlivy, především v blízkosti stavebních objektů a dopravní infrastruktury.

V souvislosti s navrženými migračními objekty nelze zcela vyloučit riziko náhodného pronikání jedinců bobra do jejich konstrukčních částí. Riziko případné mortality utonutím je podmíněno hlavně konkrétním technickým a hydraulickým řešením přechodu. Potenciálně rizikové jsou obzvláště dlouhé uzavřené profily bez možnosti vynoření, místa s výraznou turbulencí a proudovou akcelerací, případně úseky opatřené mřížemi nebo jinými prvky, které mohou bránit zpětnému pohybu jedinců. Tyto situace však mohou mít převážně nahodilý charakter a jejich případný dopad na dotčenou populaci lze považovat za nízký.

Samostatně nelze zcela vyloučit ani riziko mortality bobra evropského (*Castor fiber*) v důsledku kolize s lodmi, zejména s rychle se pohybujícími malými rekreačními plavidly (např. vodními skútry). K těmto událostem může docházet především při nočním provozu a při pohybu plavidel v blízkosti břehové zóny, kde bobr vykazuje nejvyšší aktivitu. Zvýšená intenzita lodní dopravy může zároveň vést k mírnému rušení jedinců při pohybu a využívání břehové zóny. Tyto události by nicméně měly mít pouze nahodilý charakter a jejich případný dopad na dotčenou populaci lze považovat za nízký.

Určité riziko představují rovněž havarijní situace spojené s únikem znečišťujících látek do vodního prostředí, které mohou negativně ovlivnit kvalitu prostředí v břehové zóně a nepřímo tak i podmínky pro výskyt druhu.

vydra říční (*Lutra lutra*)

Realizace PSD povede k omezení migrační prostupnosti vyder podél břehové linie v důsledku koncentrace stavebních objektů a technických úprav břehů. Na pravém břehu zůstane zachována možnost migrace podél břehové linie plánovaného obtokového koryta. Na levém břehu bude migrační trasa zachována až v prostoru mezi cyklostezkou a železniční tratí, kam bude migrační trasa odkloněna mimo bezprostřední břehovou zónu koryta. Migrační podmínky tak zůstanou celkově funkční, avšak na levém břehu méně příznivé a potenciálně citlivější na rušivé vlivy, zejména v blízkosti stavebních objektů a dopravní infrastruktury. Technické úpravy břehů mohou zároveň omezit dostupnost úkrytů v bezprostřední blízkosti toku. Omezení migrační prostupnosti v prostoru PSD může ovlivnit také přeshraniční pohyb jedinců mezi českým a saským úsekem Labe.

V rámci hodnocení byla posouzena také možnost omezení migrační prostupnosti pod mostními objekty na přítocích v důsledku zvýšení hladiny při vzdutí. Zvýšená hladina by mohla vést k zaplavení postranních lavic v podmostích na Jílovském potoce a Ploučnici, které vydra využívá při migraci pod mostními konstrukcemi. Na základě hydraulického modelu nicméně při běžném průtoku Q180d k jejich zaplavení nedojde a migrační prostupnost tak zůstane zachována. Dalším potenciálně rizikovým místem je plánovaný rozdělovací objekt na Ploučnici, kde bude míra zachování průchodnosti záviset na jeho konečném technickém řešení.

Stavební činnost se zvýšenou hlukovou zátěží a pohybem mechanizace i osob může lokálně zvýšit míru rušení a vést k dočasnému omezení využívání dotčených úseků břehové zóny, včetně míst využívaných při lovu a odpočinku. Rušení však bude omezeno především na bezprostřední okolí právě prováděných prací. Většina stavebních prací bude navíc probíhat ve dne, tedy mimo dobu nejvyšší aktivity vyder.

V souvislosti s navrženými rybími přechody nelze zcela vyloučit ani riziko náhodného pronikání jedinců vydry do konstrukčních částí objektu. Riziko případné mortality utonutím je podmíněno především konkrétním technickým a hydraulickým řešením přechodu. Potenciálně rizikové jsou zejména dlouhé uzavřené profily bez možnosti vynoření, místa s výraznou turbulencí a proudovou akcelerací, případně úseky opatřené mřížemi či jinými prvky, které mohou bránit zpětnému pohybu jedinců. U vydry může být riziko relativně vyšší než u bobra, neboť druh může rybí přechod aktivně využívat při lovu potravy.

V EVL Labské údolí jsou v obou variantách navrženy zásahy do koryta v podobě prohrábek dna a realizace koncentračních výhonů. Z podélného profilu vyplývá, že rozsah prohrábek je v tomto úseku omezený a zpravidla nepřesahuje řád několika desítek cm, tudíž přímý zásah do morfologie dna je ve srovnání s hlavními úpravami toku relativně malý. Hydraulický model zároveň naznačuje, že změny hladinového režimu by v tomto úseku měly být minimální. Navržené úpravy mohou ovlivnit charakter vodního prostředí a tím i podmínky pro výskyt ryb, které představují hlavní složku potravy vydry. Případné změny ve struktuře rybího společenstva tak mohou sekundárně ovlivnit také její potravní podmínky. Vzhledem k omezenému rozsahu zásahů se nicméně nepředpokládá zásadní dopad na celkovou dostupnost potravy.

V období provozu nelze zcela vyloučit ani riziko mortality vyder v důsledku kolize s plavidly, zejména s rychle se pohybujícími malými rekreačními plavidly (např. vodními skútry). K těmto událostem může docházet hlavně při nočním provozu a při pohybu plavidel poblíž břehové zóny, kde vydra vykazuje nejvyšší aktivitu. Vzhledem k častějšímu využívání otevřené vodní hladiny při lovu ryb může být pravděpodobnost střetu s plavidly u vydry mírně vyšší než u bobra. Zvýšená intenzita lodní dopravy může rovněž vést k mírnému rušení jedinců při lovu a pohybu v pobřežní zóně. Tyto události by nicméně měly mít nanejvýše nahodilý charakter a jejich případný dopad na dotčené populace lze považovat za nízký.

Určité riziko představují rovněž havarijní situace spojené s únikem znečišťujících látek do vodního prostředí, které mohou negativně ovlivnit kvalitu prostředí v břehové zóně a nepřímo tak i podmínky pro výskyt druhu.

losos obecný (*Salmo salar*)

Jako hlavní potenciální vlivy záměru na lososa obecného (*Salmo salar*) byly identifikovány zvýšený zákal vody v souvislosti s prohrábkami a stavební činností a dále změny migračních podmínek v podélném profilu toku, včetně dílčí změny hydraulických poměrů v důsledku vzdutí. Tyto faktory mohou ovlivnit orientaci migrujících jedinců i celkovou migrační úspěšnost druhu. Potenciálně může na lososa působit také zvýšená lodní doprava, jejíž význam je však s ohledem na ekologii druhu a charakter dotčeného úseku spíše omezený. Vzhledem k dlouhé migrační trase a dosud nestabilní populaci v povodí Labe je nezbytné posuzovat vlivy záměru rovněž s ohledem na kumulativní působení migračních překážek a dílčích ztrát během migrace.

Ovlivnění kvality vody při realizaci záměru a jeho provozu

Prohrábký dna a související stavební práce povedou k mobilizaci jemných sedimentů a přechodnému zvýšení zákalu ve vodním sloupci. Zvýšený zákal může u lososa obecného (*Salmo salar*) nepříznivě ovlivnit orientaci migrujících jedinců, zejména omezením vizuálních podnětů využívaných při pohybu v migrační trase a při vyhledávání ústí přítoků sloužících jako reprodukční stanoviště, především říčky Kamenice. Kromě toho může docházet k fyziologické zátěži spojené s drážděním žaber jemnými částicemi a zvýšenými energetickými nároky na udržení migrační aktivity.

V krátkodobém horizontu lze očekávat především vyhýbání se zakaleným úsekům a zpomalení postupu migrujících jedinců, což může vést k dočasnému zdržení migrace. Při opakovaném výskytu zákalových epizod

však nelze vyloučit ani kumulativní efekt v podobě snížení kondice migrujících jedinců. Intenzita vlivu bude závislá zejména na rozsahu prohrábek, množství jemných částic ve vodě, délce trvání zákalu a hydrologických podmínkách v době realizace zásahů.

Nelze zcela vyloučit ani havarijní nebo provozní úniky znečišťujících látek do vodního prostředí. V případě lodní dopravy jsou rizikové především ropné látky a provozní kapaliny, při stavební činnosti pak také suspenze jemných sedimentů a alkalické vody vznikající při práci s betonem. Pravděpodobnost těchto událostí je nízká, avšak v případě jejich vzniku může dojít k lokálnímu ovlivnění kvality vody, s potenciálním dopadem na životní podmínky a fyziologický stav jedinců lososa obecného.

Migrační prostupnost – varianta 1

Ve variantě 1 je protiproudová migrace řešena pravobřežním přírodě blízkým obtokovým korytem, technickým rybím přechodem navazujícím na prostor MVE a levobřežním technickým rybím přechodem. Navržené řešení zachovává možnost překonání profilu PSD, jeho funkčnost však může být omezena některými technickými parametry jednotlivých migračních cest. Levobřežní rybí přechod je oproti variantě 2 méně kapacitní a má vyšší sklon; u pravobřežního technického přechodu je zároveň problematická poloha vstupu a není dostatečně ověřeno hydraulické působení napojení na sběrnou galerii a další části systému.

U lososa obecného (*Salmo salar*) lze s ohledem na jeho vysoké plavecké schopnosti (Colavecchia et al. 1998) předpokládat, že navržené rybí přechody nebudou představovat nepřekonatelnou migrační bariéru. Nelze ale vyloučit prodloužení doby potřebné k překonání profilu PSD ani dílčí snížení migrační úspěšnosti v důsledku vyhledávání vhodné migrační cesty. Navržený systém rybích přechodů nicméně představuje pouze zmírňující opatření, které nemůže plně nahradit stávající stav bez příčné překážky. V prostoru migračních objektů může dále docházet k dočasné koncentraci migrujících jedinců, a tím i ke zvýšení rizika predace.

Při poproudové migraci představuje riziko průchod smoltů přes MVE. Ve variantě 1 jsou zamýšleny turbíny se zvýšenou šetrností k rybám, hrubé česle a bypass určený primárně pro poproudovou migraci dospělců úhoře říčního (*Anguilla anguilla*). Tato opatření ovšem nejsou cílena na účinné odvedení smoltů mimo turbíny, a nelze proto vyloučit jejich mortalitu ani subletální poškození při průchodu MVE. Kromě přímého poranění může docházet ke stresu, dezorientaci a následnému zvýšení náchylnosti k predaci. U malé a dosud nestabilní populace v povodí Labe může i relativně nízká ztrátovost představovat nepříznivý faktor, který v kumulaci s dalšími migračními překážkami snižuje návratnost dospělců.

Migrační prostupnost – varianta 2

Ve variantě 2 je systém protiproudové migrace oproti variantě 1 rozšířen a upraven. Na pravém břehu zahrnuje kombinaci dvoušterbinového rybího přechodu, přírodě blízkého obtokového koryta a technického rybího přechodu napojeného na sběrnou galerii nad savkami MVE; upraveny jsou rovněž parametry levobřežního rybího přechodu. Návrh tak vytváří více migračních cest s odlišnými hydraulickými vlastnostmi a s vyšším potenciálem pro průchod různých druhů a velikostních kategorií ryb.

Navržené technické řešení vychází mj. z posudku Vogla (2025), který pro pravobřežní migrační pásmo doporučil kombinaci dvoušterbinového rybího přechodu a přírodě blízkého obtokového koryta. U lososa obecného (*Salmo salar*) lze s ohledem na jeho vysoké plavecké schopnosti (Colavecchia et al. 1998) předpokládat zachování protiproudové migrace, přičemž podmínky pro překonání profilu PSD jsou ve variantě 2 příznivější než ve variantě 1. U tohoto druhu se předpokládá využívání především dvoušterbinového rybího přechodu v pravobřežním migračním koridoru. Přesto nelze zcela vyloučit zdržení migrujících jedinců nebo

dílčí snížení migrační úspěšnosti, neboť výsledná funkčnost bude záviset zejména na hydraulických poměrech v prostoru vstupů do jednotlivých migračních cest a na jejich konečném technickém řešení.

Ve variantě 2 je ochrana ryb migrujících po proudu výrazně rozšířena. Před nátokem do MVE je navržena kombinace elektronické zábrany, světelných stroboskopů a případně akustických odpuzovačů, které mají migrující jedince směřovat k samostatnému bypassu ústíciemu do podjezí. Funkčnost těchto behaviorálních opatření má být následně ověřena biomonitorem. Pro smolty lososa je dále zamýšlena provozní odstávka MVE po dobu tří měsíců v období duben–červen. Rozsah odstávky může být následně upraven, avšak pouze při prokázání dostatečné účinnosti ostatních ochranných opatření nebo při zajištění monitoringu umožňujícího spolehlivě určit skutečné období migrace. Ve srovnání s variantou 1 lze proto předpokládat nižší riziko mortality smoltů, jeho úplné vyloučení nicméně závisí na výsledné účinnosti naváděcích prvků a provozním režimu MVE.

Změna hydraulických poměrů v důsledku vzdutí

Migrační úspěšnost lososa obecného (*Salmo salar*) bývá obecně nižší v hydrologicky modifikovaných úsecích toků a v prostředí s oslabenými proudovými podněty (Ciraane et al. 2025). Druh je totiž úzce vázán na proudící prostředí, přičemž při migraci využívá primárně hlavní proudovou linii toku jako orientační vodítko. Výrazné oslabení proudových podnětů může vést ke snížení schopnosti orientace migrujících jedinců, k prodloužení doby jejich postupu, a nakonec i ke zvýšení energetických nároků migrace (Thorstad et al. 2003). Samo o sobě však zpravidla nepředstavuje nepřekonatelnou migrační bariéru.

V obou navržených variantách povede vzdutí v nadjezí ke zpomalení proudění a částečné změně proudových poměrů směrem ke klidnějšímu charakteru toku. Z hydraulického modelu vyplývá, že při průtoku Q180d, tedy při průtocích běžných po většinu roku, dochází v dotčeném úseku ke snížení plošně vážené rychlosti proudění (tj. průměrné rychlosti v profilu zohledňující plošné zastoupení jednotlivých rychlostních polí) cca z 0,91 m/s ve stávajícím stavu na cca 0,72 m/s po realizaci vzdutí; obdobný trend je patrný i při nižších průtocích (Q345d: z cca 0,68 na 0,49 m/s). Navzdory tomuto zpomalení však zůstane významná část profilu charakterizována proudově výrazným prostředím (rychlosti > 0,5 m/s), a podmínky pro migraci lososa tak zůstanou zachovány.

bolan dravý (*Leuciscus aspius*)

Populace bolana dravého (*Leuciscus aspius*) v českém i německém úseku Labe tvoří souvislý celek propojený pohybem jedinců v rámci říčního kontinua. Záměr je sice navržen pouze na území ČR, avšak změny podmínek v dotčeném úseku toku se mohou projevit i v navazující části Labe na území Německa, kde je druh předmětem ochrany v SCI Elbtal zwischen Schöna und Mühlberg.

Potenciální vlivy záměru se mohou projevit zejména změnami migračních podmínek v podélném profilu toku či dočasným zvýšením zákalu vody v souvislosti s prohrábkami dna a stavební činností. Mobilizované jemné sedimenty se mohou šířit po proudu toku a dočasně ovlivnit i navazující úsek Labe na území Německa.

Ovlivnění kvality vody při realizaci záměru a jeho provozu

Prohrábký dna a související stavební práce povedou k mobilizaci jemných sedimentů a k přechodnému zvýšení zákalu ve vodním sloupci. Zákal se může šířit po proudu toku a dočasně ovlivnit i navazující úsek Labe na území Německa. Bolan dravý (*Leuciscus aspius*) je druh, který při vyhledávání kořisti využívá zejména vizuální podněty. Zvýšený zákal proto může krátkodobě snižovat úspěšnost lovu a vést k dočasnému omezení potravní aktivity nebo k vyhýbání se zakaleným úsekům toku. Vliv bude záviset hlavně na rozsahu prohrábek,

množství mobilizovaných sedimentů, délce trvání zákalu a hydrologických podmínkách v době realizace prací. Vzhledem k dočasnému charakteru zvýšeného zákalu a vysoké mobility druhu se nicméně nepředpokládá zásadní dopad na populace bolena v navazujícím úseku toku.

Nelze zcela vyloučit ani znečištění vodního prostředí v průběhu stavebních prací, které se může šířit po proudu toku a zasáhnout i navazující úsek Labe na území Německa, ani úniky znečišťujících látek spojené s provozem lodní dopravy.

Migrační prostupnost – varianta 1

Realizací PSD vznikne nová příčná překážka v podélném profilu Labe. K jejímu zprůchodnění je navržena soustava technických rybích přechodů doplněná pravobřežním přírodě blízkým obtokovým korytem. U bolena dravého (*Leuciscus aspius*) může být problematický hlavně levobřežní technický rybí přechod, jehož základní geometrické parametry jsou podobné rybímu přechodu na zdymadle Střekov. Telemetrické sledování bolenů v tomto úseku Labe ukázalo, že žádný ze sledovaných jedinců přechod nepřekonal, ačkoli byly zaznamenány pokusy o jeho průchod (Horký et Slavík 2016). Samotný levobřežní rybí přechod proto nemusí pro tento druh zajistit dostatečnou migrační účinnost. V profilu PSD jsou však navrženy i další migrační cesty, a to pravobřežní přírodě blízké obtokové koryto a pravobřežní technický rybí přechod. Zachování možnosti protiproudové migrace bolena lze proto předpokládat, nelze však vyloučit její dílčí omezení ani prodloužení doby potřebné k překonání jezu.

Migrační prostupnost – varianta 2

Ve variantě 2 je systém migračních cest oproti variantě 1 rozšířen a upraven. Na pravém břehu zahrnuje kombinaci dvouštěrbínového rybího přechodu, přírodě blízkého obtokového koryta a technického rybího přechodu; upraveny jsou rovněž parametry levobřežního rybího přechodu. Navržené řešení z větší části zohledňuje posudek Vogla (2025), který pro pravobřežní migrační koridor doporučil kombinaci dvouštěrbínového rybího přechodu a přírodě blízkého obtokového koryta a úpravu dalších technických rybích přechodů. Ve srovnání s variantou 1 tak vytváří příznivější podmínky pro překonání profilu PSD. U bolena dravého (*Leuciscus aspius*) lze s ohledem na rozsah a parametry navržených migračních cest předpokládat zachování možnosti protiproudové migrace. Nelze však zcela vyloučit dílčí snížení migrační úspěšnosti nebo prodloužení doby potřebné k překonání překážky.

hrouzek Belingův (*Romanogobio belingi*)

Hrouzek Belingův (*Romanogobio belingi*) se vyskytuje v českém i navazujícím německém úseku Labe, kde je předmětem ochrany v SCI Elbtal zwischen Schöna und Mühlberg. Přestože je záměr situován pouze na území ČR, změny stanovištních a migračních podmínek v českém úseku Labe se mohou nepřímo projevit i ve vztahu k populaci v SCI.

Tento bentický reofilní druh je citlivý na změny proudových a substrátových poměrů v korytě. V obou variantách jsou proto relevantní hlavně změny migračních podmínek související se vznikem nové příčné překážky, změny proudění a přímé zásahy do koryta při prohrábkách a dalších stavebních pracích. Vzhledem k vazbě druhu na písčité až štěrkovitý substrát může negativně působit rovněž jeho zanášení jemnými sedimenty. Mobilizované sedimenty se mohou šířit po proudu a dočasně ovlivnit i navazující německý úsek Labe.

Ovlivnění stanovištních podmínek

Realizace záměru povede v českém úseku Labe ke změnám stanovištních podmínek hrouzků, a to v důsledku vzdutí, změn proudových poměrů a zásahů do dna při prohrábkách a dalších úpravách koryta. U druhu vázaného na proudné úseky s písčitým až štěrkovitým substrátem mohou tyto zásahy vést k omezení nebo změně vhodných stanovišť. Při prohrábkách a dalších zásazích do dna bude zároveň docházet k rozrušování a opětovnému vzhledu jemných sedimentů, což může dočasně zvyšovat zákal a koncentraci suspendovaných látek ve vodě. Negativně se může projevit i následná sedimentace jemných částic, která může měnit charakter povrchu dna a podmínky pro bentickou potravu. Přímé změny stanovištních podmínek budou omezeny na český úsek toku, tedy mimo SCI Elbtal zwischen Schöna und Mühlberg; účinky spojené s transportem jemných sedimentů však mohou po proudu doznívat i v navazujícím německém úseku Labe.

Migrační prostupnost – varianta 1

Realizací PSD vznikne nová příčná překážka v podélném profilu Labe. Pro zachování protiproudové migrace je navrženo několik migračních cest, z nichž pro hrouzka Belingova (*Romanogobio belingi*) lze za nejvhodnější považovat pravobřežní přírodě blízké obtokové koryto. V jeho proudnějších úsecích jsou uvažovány rychlosti 0,6–1,0 m/s a v tůních 0,2–0,5 m/s. Z výsledků experimentů s příbuzným hrouzkem obecným (*Gobio gobio*) lze dovodit, že uvedené rychlosti by měly být pro hrouzka Belingova přijatelné (Schütz et al. 2024). Využívání technických rybích přechodů hrouzkem ale nelze vyloučit, jejich účinnost pro tento drobný bentický druh však nelze spolehlivě určit. Zachování možnosti protiproudové migrace lze proto předpokládat, nelze však vyloučit snížení migrační úspěšnosti oproti současnému stavu bez příčné překážky.

Migrační prostupnost – varianta 2

Ve variantě 2 je systém migračních cest rozšířen a upraven. Pro hrouzka Belingova (*Romanogobio belingi*) je důležité především pravobřežní přírodě blízké obtokové koryto, které je zamýšleno také pro plavecky slabší potamodromní ryby. Vstup do něj je situován v místě s max. rychlostí proudění do 1 m/s. Trať obtokového koryta je navržena s morfologicky členitým profilem a proměnlivými proudovými i hloubkovými poměry, což odpovídá požadavku na vytvoření podmínek využitelných i plavecky slabšími jedinci. Další migrační cestu představuje dvoušterbinový rybí přechod; rychlosti v prostoru jeho vstupu by se měly pohybovat cca mezi 0,9 a 2,0 m/s. Jeho využitelnost hrouzkem bude proto záviset především na výsledných hydraulických poměrech v trati a na existenci dostatečně pomalých proudových zón při dně. Celkově vytváří varianta 2 pro zachování protiproudové migrace hrouzka příznivější podmínky než varianta 1, především díky řešení přírodě blízkého obtokového koryta. Ani zde však nelze zcela vyloučit snížení migrační úspěšnosti při překonávání PSD.

3150 Přírozené eutrofní vodní nádrže s vegetací typu *Magnopotamion* nebo *Hydrocharition*

Provedením záměru v obou variantách mohou být dotčeny příbřežní tůně u Svádova, Velkého Března, Malého Března, Těchlovic a Nebočad, které představují potenciální lokality výskytu stanoviště 3150. V těchto úsecích jsou navrženy prohrábký dna v ose proudnice, jejichž hloubka dosahuje nižších desítek cm. Jejich účelem je lokální úprava dna a sjednocení parametrů plavební dráhy; rozsah prohrábek tak odpovídá dílčím korekcím dna, nikoli plošné přestavbě koryta.

Příbřežní tůně v řešeném úseku mají charakter izolovaných depresí oddělených od hlavního koryta zvýšeným břehem nebo stabilizačními prvky. Jejich vodní režim je proto pravděpodobně ovlivňován zejména povodňovou inundací a hladinou podzemní vody v nivě. Technické úpravy dna prováděné v ose proudnice tak nepředstavují

přímý zásah do těchto stanovišť. Hydraulický model zároveň ukazuje, že poklesy hladin jsou v těchto úsecích minimální. Nepřímé ovlivnění ovšem nelze zcela vyloučit v důsledku dlouhodobých změn morfologického vývoje koryta. V případě postupné incize dna (tedy hloubkové eroze koryta) nelze vyloučit související změny hladinového režimu toku a následně ani ovlivnění hladiny podzemní vody v nivě, což by se mohlo sekundárně projevit změnou vodního režimu tůní a podmínek pro výskyt stanoviště 3150.

Ve variantě 2 budou navíc dotčeny příbřežní tůně v prostoru revitalizačního opatření u Malého Března. Terénní úpravy břehů a vytvoření laterálního ramene zasáhnou do stávajících tůní a dalších hydraulicky klidných partií s výskytem vodních makrofyt. Nově vytvořené boční rameno a navazující mělké partie ovšem mohou zároveň vytvořit vhodné podmínky pro vznik a rozvoj stanoviště 3150.

3260 Nížinné až horské vodní toky s vegetací svazů *Ranunculion fluitantis* a *Callitriche-Batrachion*

Z hlediska vodních makrofyt, resp. stanoviště 3260, představují významné rizikové faktory především změny hydraulických poměrů v pobřežní zóně koryta a dále hydromorfologické úpravy toku. Mělké okrajové partie, které jsou pro rozvoj makrofytní vegetace klíčové, jsou citlivé zejména na zvýšení rychlosti proudění, turbulenci a kolísání hladiny. Tyto změny mohou být vyvolány zejména lodní dopravou a potenciálně také manipulacemi spojenými s vlnováním ze zdrže zdymadla Střekov. Hydromorfologické zásahy, především prohrábky dna a vzdutí hladiny, pak mohou ovlivnit hloubkové a substrátové poměry v litorálu a tím i prostorové podmínky pro výskyt makrofytní vegetace.

Vliv lodní dopravy

Vliv lodní dopravy na vodní makrofyty se uplatňuje zejména prostřednictvím krátkodobých epizod zvýšeného a turbulentního proudění vyvolaných průjezdy plavidel. Tyto hydrodynamické špičky se nejvýrazněji projevují v okrajových částech koryta, kde mohou vést k mechanickému narušení porostů, jejich vyplavování nebo omezení úspěšného zakořenění (Coops et al. 1996, Prausová 2025). Při častých průjezdech lodí se účinky těchto disturbancí kumulují a voda se mezi jednotlivými průjezdy nestíhá hydraulicky uklidnit. Z ekologického hlediska je proto rozhodující především interval mezi průjezdy plavidel, nikoli pouze celkový objem plavebního provozu (Hansen et al. 2019, Thunnissen et al. 2019).

Thunnissen et al. (2019) uvádějí, že k výraznému omezení makrofytní vegetace dochází zejména při velmi vysoké frekvenci plavby, kdy mezi průjezdy plavidel uplynou pouze minuty. Podobný vztah mezi intenzitou plavby a výskytem makrofyt byl dokumentován také na Labi. Rydlo (2007) uvádí, že v období intenzivní dopravy uhlí do chvaletické elektrárny proplouvala plavidla úsekem mezi Mělníkem a Chvaleticemi cca v hodinových intervalech, v důsledku čehož byla makrofytní vegetace v hlavním korytě výrazně potlačena. Současné intenzity plavebního provozu na dolním Labi jsou výrazně nižší a odpovídají intervalům několika hodin až desítek hodin mezi jednotlivými průjezdy plavidel (Povodí Labe 2019–2024). Tento pokles intenzity plavby je tudíž nejspíše jedním z faktorů, který umožnil obnovu makrofytní vegetace v hlavním korytě.

Prognózy po realizaci záměru předpokládají výrazné zvýšení intenzity plavebního provozu na dolním Labi, které by podle uvažovaných scénářů odpovídalo cca 30–40 průjezdům plavidel za den (a to včetně rekreační plavby). Interval mezi jednotlivými průjezdy lodí by se tak mohly zkrátit na desítky minut. Do celkové frekvence hydrodynamických disturbancí je navíc nutné započítat i provoz menších rekreačních a sportovních plavidel, který může být obzvláště v letním období poměrně intenzivní.

Riziko zavlečení nepůvodních druhů vodních makrofyt

Lodní doprava může přispívat k šíření nepůvodních a invazních druhů vodních makrofyt, zejména přenosem fragmentů rostlin zachycených na plavidlech. Mnohé vodní rostliny jsou přitom schopny regenerace i z drobných úlomků, které po přemístění mohou znovu zakořenit. Zavlečené druhy pak mohou měnit druhové složení makrofytní vegetace a vytlačovat původní společenstva. Potenciální riziko v tomto ohledu představují některé druhy uvedené na unijním seznamu invazních nepůvodních druhů, např. vodní mor americký (*Elodea nuttallii*) nebo kabomba karolínská (*Cabomba caroliniana*).

Vlnování ze zdrže Střekov a jeho hydrodynamické účinky

Plánované vlnování ze zdrže Střekov spočívá v periodickém nadlepšování průtoku v Labi (např. ze 110 na 150 m³/s, resp. ze 152 na 190 m³/s) po dobu cca 13 hodin, při využití regulačního objemu zdrže (Fošumpaur 2015). Takto vyvolaná průtoková vlna se bude šířit hlavně v úseku Labe od Střekova po Děčín, tedy v části toku pod zdymadlem ve Střekově. Ve vzdutí zdymadla Střekov se vlnování projeví kolísáním hladiny v řádu hodin; změny proudění v pobřežní zóně budou prostorově proměnné a obecně tlumené hydraulickými poměry zdrže. Pod vzdutím (směrem k plánovanému záměru) lze naopak očekávat dynamičtější průběh průtokové vlny a dočasné zvýšení rychlostí proudění, přičemž ekologicky významný je zejména opakovaný výskyt těchto epizod. Zároveň lze předpokládat časovou koncentraci plavby (tj. organizaci do konvojů), která může lokálně vyvolat hydrodynamické namáhání srovnatelné s intenzivním lodním provozem, avšak omezené na časově kratší úseky.

Z hlediska účinku vlnování však převažuje odlišný mechanismus působení. Ve srovnání s hydrodynamickými špičkami vyvolanými intenzivní lodní dopravou (Thunnissen et al. 2019) jde o několikahodinové průtokové pulzy, nikoliv krátkodobé extrémní špičky rychlosti proudění. Pro vodní makrofyty jsou přitom nejvíce limitující právě krátkodobé extrémy proudění způsobující mechanické narušení porostů, zatímco déletrvající méně výrazné změny se projevují spíše chronickým oslabením jejich stability a expanze.

Analýza dlouhodobých průtokových řad v profilu Děčín (2004–2024) pro vegetačně relevantní období duben–říjen ukazuje, že uvažované nadlepšování průtoku při vlnování (např. 110–150 m³/s) se pohybuje v rozmezí běžné přirozené variability nízkých průtoků; průtoky v tomto intervalu se vyskytují cca po 23 % sledovaného období. Z hlediska absolutní velikosti průtoku tedy nejde o mimořádnou hydrologickou situaci; ekologická relevance opatření spočívá spíše v pravidelnosti a opakování průtokových pulzů než v jejich amplitudě.

Vliv vzdutí a hydromorfologických úprav

Z hlediska hydromorfologie koryta lze u obou variant záměru očekávat několik způsobů ovlivnění podmínek pro vodní makrofyty. V současnosti je jejich výskyt soustředěn především ve vzdutí zdymadla Střekov s hydraulicky klidnějším režimem, zatímco v proudném úseku pod zdymadlem je makrofytní vegetace spíše omezená. Realizace PSD povede k dalšímu vzdutí a změně proudového režimu na pomaleji proudící. V hydraulicky klidnějších partiích lze v důsledku toho očekávat vznik podmínek potenciálně příznivých pro druhy vázané na stojatější vody, např. stulík žlutý (*Nuphar lutea*). Skutečný výskyt makrofytní vegetace bude záviset i na dalších faktorech, zejména na morfologii příbřežní zóny, charakteru substrátu a intenzitě lodní dopravy. Podmínky v příbřežní zóně bude zároveň ovlivňovat sezónní manipulace hladiny ve zdrži, která bude měnit hloubku vody a rozsah mělkých okrajových partií.

K výraznějším změnám podmínek pro makrofytní vegetaci dojde v souvislosti s úpravami břehů a příbřežních partií koryta, zejména výstavbou výhonů a navazujícími terénními úpravami, které povedou k přímému

narušení nebo odstranění stávající vegetace a ke změně hloubkových a substrátových poměrů v litorálu. Současně se změní prostorové rozložení proudových podmínek při březích. Za některými výhony vzniknou hydraulicky klidnější partie, včetně lagun a mělkých úseků, které mohou vytvářet podmínky pro opětovný rozvoj makrofytní vegetace. Rozsah a druhové složení takto vzniklých porostů však nelze předem spolehlivě určit. Další změny mohou vyvolat prohrábký dna a související úpravy plavební dráhy, které lokálně ovlivní hloubkové poměry, rozložení proudových rychlostí a charakter substrátu. Při prohrábkách bude zároveň docházet k rozrušování povrchové vrstvy sedimentu a k dočasnému zvýšení koncentrace suspendovaných látek. Jemné částice mohou být transportovány do příbřežních partií a následně se usazovat na povrchu vodních makrofyt i na dně litorálu. Zvýšený zákal může omezovat průnik světla vodním sloupcem, zatímco zanášení povrchu rostlin dále snižuje množství světla dostupného pro fotosyntézu a může nepříznivě ovlivňovat jejich růst.

3270 Bahnité břehy řek s vegetací svazů *Chenopodion rubri p. p.* a *Bidention p. p.*

Stanoviště 3270 je úzce vázáno na aktivní fluvialní dynamiku a procesy formující říční náplavy. Jeho vznik a obnova jsou podmíněny zejména transportem sedimentů, přetvářením náplavových lavic a kolísáním vodních stavů, které zajišťuje střídání zaplavení a obnažování náplavů. Změny hydrologického režimu, splaveninového režimu nebo hydromorfologie koryta proto mohou zásadně ovlivnit jak rozlohu, tak kvalitu tohoto stanoviště. V následujícím textu jsou proto posouzeny především vlivy záměru na tyto procesy.

Ztráta stanoviště 3270 v důsledku vzdutí

V důsledku vzdutí dojde k trvalému zaplavení náplavových lavic, což povede k přímé ztrátě ploch stanoviště 3270 v EVL Porta Bohemica. Podle posledního mapování biotopů (Petřík et Hummel 2023) bude vzdutím dotčeno celkem 22 ploch výskytu tohoto stanoviště o celkové výměře cca 4,8 ha, přičemž u menší části z nich bude zaplavení pouze částečné. Účinek vzdutí proti proudu postupně slábne a vyznívá u Nebočadského luhu. Uvedená hodnota ovšem představuje pouze orientační vyjádření rozsahu zásahu, neboť stanoviště 3270 má přirozeně dynamický charakter. Jednotlivé náplavy v čase mění svou rozlohu v závislosti na fluvialní dynamice toku. Zaplaveny budou také náplavové lavice s kvalitně vyvinutou vegetací a pravidelným výskytem vzácných indikačních druhů na lokalitách Heger, soutok s Ploučnicí a Rozbělesy (viz mapa 3).

Ovlivnění hydrologického režimu

V nadjezí dojde v důsledku vzdutí ke zvýšení hladiny a ke snížení rychlostí proudění. Navržený manipulační řád sice předpokládá sezónní kolísání provozní hladiny, jedná se však pouze o technicky omezené změny v řádu nižších desítek centimetrů. Takto definované kolísání nepředstavuje plnohodnotnou náhradu přirozené fluvialní dynamiky a nelze jej považovat za ekologicky funkční ve vztahu ke stanovišti 3270, které je vázáno na výrazné kolísání vodních stavů, proměnlivé proudové poměry a pravidelné obnažování náplavů při nízkých vodních stavech.

V podjezí se významnější změny hydrologického režimu nepředpokládají. Kolísání hladiny bezprostředně pod jezem se může lokálně měnit v závislosti na provozním režimu jezu, avšak tento efekt je zpravidla omezen na krátký úsek pod objektem a s rostoucí vzdáleností po toku rychle zaniká. Ve vzdálenějších úsecích toku se významné změny kolísání hladin neočekávají, protože jez bez retenční funkce průtok pouze převádí a dlouhodobě jej neakumuluje ani nevyrovnává. Základní hydrologické charakteristiky toku (tj. Q-charakteristiky i průběh nízkých a povodňových průtoků) tak zůstanou v principu zachovány. Z tohoto důvodu nelze v podjezí očekávat změny hydrologického režimu, které by samy o sobě významně ovlivnily stanoviště 3270. Hlavní

vlivy záměru na stanoviště v podjezí souvisí především se změnami splaveninového režimu a zásahy do hydromorfologie toku.

Změna splaveninového režimu

Výstavba PSD povede ke změně splaveninového režimu toku, což představuje jeden z hlavních nepřímých dopadů na stanoviště 3270. Při běžném provozu bude ve zdrži nad jezem docházet ke snížení rychlostí proudění a k ukládání sedimentů. Voda odtékající pod jez tak bude ochuzena o část materiálu, který se podílí na formování a obnově náplavových lavic, na nichž se stanoviště 3270 vyvíjí. Tento efekt se může v dotčeném úseku projevit výrazněji, neboť transport sedimentů je zde již narušen zdymadlem Střekov (Raška et al. 2016, Škarpich et al. 2018, Hradecký et al. 2024ab).

Při vyšších průtocích je zamýšleno postupné vyhrazení jezu. Úplné vyhrazení má podle návrhu nastat při průtoku odpovídajícím cca Q2 (1750 m³/s). Zvýšené rychlosti proudění ve zdrži v tomto období umožní mobilizaci a transport části sedimentů uložených nad jezem, čímž se dočasně zvýší jejich přísun do podjezí a omezí efekt tzv. hladové vody. Tyto epizody však představují pouze krátkodobou část průtokového režimu. Po návratu k běžným průtokům dojde opět ke snížení rychlostí proudění ve zdrži a k ukládání sedimentů nad jezem, zatímco voda odtékající do podjezí bude o část transportovaného materiálu ochuzena. Vyhrazení jezu při vysokých průtocích proto nemůže plně kompenzovat dlouhodobé omezení transportu sedimentů při běžném provozu. Výsledkem bude střídání krátkých epizod zvýšeného transportu sedimentů s podstatně delšími obdobími jejich omezeného přísunu do podjezí. Procesy vedoucí k formování náplavových lavic přitom nejsou vázány pouze na epizody velmi vysokých průtoků. Významná část morfologické dynamiky toku probíhá i při častějších středních průtocích, kdy dochází k mobilizaci a přeskupování sedimentů v korytě, což bylo doloženo i na dolním Labi (Hradecký et al. 2024a).

V podjezí se deficit sedimentů v delším časovém horizontu projeví omezením vzniku a obnovy náplavových lavic. Zároveň může docházet ke zmenšování náplavů, hrubnutí jejich povrchu a zvýšené náchylnosti k erozi, v krajních případech až k jejich úplnému zániku (Škarpich et al. 2018). Důsledkem může být postupná degradace kvality stanoviště 3270 a v delším časovém horizontu i snížení jeho rozlohy. Na změny fluvialní dynamiky budou v první fázi citlivěji reagovat vzácné indikační druhy vázané na nejdynamičtější náplavové plochy, jako jsou drobnokvět pobřežní (*Corrigiola litoralis*) a blešník obecný (*Pulicaria vulgaris*). Jejich ústup zpravidla předchází výraznějším změnám celkové rozlohy pionýrských porostů (Kalníková et al. 2017, Rottenborn 2018). Přesný rozsah ani časový průběh těchto změn ovšem nelze spolehlivě kvantifikovat.

Změna splaveninového režimu se nebude omezovat pouze na bezprostřední podjezí, ale může se postupně projevovat i v delším úseku toku po proudu. Nejvýrazněji se přitom projeví na náplavech v EVL Labské údolí, včetně rozsáhlých náplavových lavic v Dolním Žlebu a Hřensku s kvalitně vyvinutou vegetací stanoviště 3270 a nejpočetnějšími recentními populacemi drobnokvětu pobřežního (*Corrigiola litoralis*). S rostoucí vzdáleností od jezu se však bude vliv postupně oslabovat v důsledku přísunu sedimentů z přítoků a dalších zdrojů v povodí. V úseku toku na území SCI Elbtal zwischen Schöna und Mühlberg lze proto již očekávat postupné doplňování sedimentů a částečné vyrovnávání splaveninového režimu.

Vliv prohrábek dna a koncentračních výhonů na hydromorfologii toku

Součástí záměru jsou v obou variantách úpravy koryta spočívající v prohrábkách dna a ve výstavbě koncentračních výhonů. Prohrábký představují cílené snížení dna v plavební dráze za účelem zajištění požadované plavební hloubky. Koncentrační výhony jsou příčné stabilizační prvky vybíhající z břehů do koryta,

jejichž funkcí je soustředění proudění do užšího pásu a omezení ukládání sedimentů v plavební dráze. V řadě úseků jsou tyto výhony navrženy v prostoru náplavových lavic nebo v jejich bezprostřední blízkosti. Tyto stavby zároveň usměrňují proudění do střední části koryta a mění lokální rozložení proudových rychlostí. Kombinace prohrábek a koncentračních staveb může vést ke zvýšení transportní kapacity proudnice a k deficitu sedimentů v ose toku, zatímco v prostoru mezi výhony mohou vznikat podmínky pro jejich lokální akumulaci. Konkrétní morfologická odezva jednotlivých úseků toku je nicméně závislá na místních hydraulických a sedimentačních poměrech.

Prohrábký v obou variantách začínají pod zdymadlem Střekov. V horní části úseku jsou navrženy pouze lokální úpravy dna plavební dráhy; rozdíl mezi stávajícím a navrženým dnem se zpravidla pohybuje v řádu nižších desítek cm. V plavebně obtížném úseku napříč Děčínem se od Boletic nad Labem uplatňuje vzduť navrženého PSD, které zajišťuje požadovanou plavební hloubku zvýšením hladiny, a prohrábký zde proto nejsou zapotřebí. Níže po toku, od Prostředního Žlebu po státní hranici, se rozdíl mezi stávajícím a navrženým dnem pohybuje opět v řádu nižších desítek cm.

Morfologická odezva toku na uvedené zásahy je obtížně jednoznačně kvantifikovatelná, neboť vývoj koryta je výsledkem dlouhodobé interakce hydraulických poměrů, transportu splavenin a lokálních morfologických podmínek. Prohrábký dna mohou v kombinaci s koncentračními stavbami zvýšit transportní kapacitu proudnice a tím narušit rovnováhu mezi erozními a akumulačními procesy. Tyto změny se mohou projevit postupně v delším časovém horizontu, přičemž jejich prostorový rozsah ani intenzitu nelze předem vymežit.

Pro stanoviště 3270 je podstatné možné omezení tvorby a obnovy náplavových lavic v důsledku změn morfodynamiky koryta. Zvýšená transportní kapacita proudnice může podporovat odnos jemnějších frakcí sedimentu z aktivní zóny koryta a přispívat k hloubkové erozi dna (tzv. incizi), a to obzvláště v prostředí stávajícího deficitu sedimentů pod zdymadlem Střekov (Raška et al. 2016, Škarpich et al. 2018). V podjezí PSD může být tento deficit dále prohlubován zachycováním části splavenin ve zdrži. Zároveň může docházet ke změnám zrnitostního složení náplavů, především k jejich postupnému hrubnutí, což může ovlivňovat stabilitu i ekologické vlastnosti těchto stanovišť. Dlouhodobým důsledkem těchto změn může být omezení vzniku nových náplavů a postupná degradace stávajících lavic, a tím i snížení rozlohy a kvality stanoviště.

Tyto procesy se mohou výrazně uplatnit obzvláště v úsecích s navrženými prohrábkami dna a koncentračními výhony, které jsou součástí technického řešení záměru v EVL Porta Bohemica a EVL Labské údolí. Na území SCI Elbtal zwischen Schöna und Mühlberg, tedy již mimo úseky přímých zásahů, lze předpokládat postupné slábnutí těchto účinků. Mohou se zde však nadále projevit důsledky pozměněné bilance sedimentů, zejména změnami erozně-akumulačních poměrů.

Ve variantě 2 bude stanoviště 3270 specificky ovlivněno také revitalizačním opatřením u Malého Března, které zasahuje do stávající rozsáhlé náplavové lavice. Vytvoření periodicky protékaného bočního ramene povede k přímému přetvoření části náplavového tělesa. Současně může dojít ke změně jeho hydromorfologické vazby na hlavní koryto, obzvláště pokud bude část prostoru oddělena linií koncentračních staveb. Změny rychlosti a směru proudění, stejně jako četnosti zaplavování a sedimentačně-akumulačních poměrů mohou změnit další morfologický vývoj náplavu i podmínky pro opakovanou obnovu pionýrské vegetace. Opatření je sice navrženo mj. s cílem vytvořit nové plochy vhodné pro rozvoj stanoviště 3270, podle současně dostupných podkladů však nelze předem určit, zda nově vzniklé podmínky nahradí ekologickou funkci stávající náplavové lavice.

Prohrábký a související úpravy plavební kynety mohou vedle změn proudových a sedimentačních poměrů ovlivňovat také průběh vodní hladiny. Tento mechanismus byl doložen fyzikálním modelem úprav pod PSD, podle něhož dochází při průtocích Q180d a Q345d k lokálnímu poklesu hladiny v řádu 4–8 cm (Fošumpaur et

al. 2016). Změny hladinového režimu lze očekávat i v úseku nad koncem vzdutí, kde jsou navrženy rozsáhlejší úpravy dna za účelem vyrovnání nivelety plavební dráhy v kombinaci s koncentračními výhony. Jejich rozsah a prostorový průběh však budou záviset na místních hydraulických poměrech a na dosahu vzdutí PSD. U náplavových lavic zasažených změnou hladiny může i pokles v řádu jednotek cm ovlivnit četnost i délku jejich zaplavování a obnažování. Omezení této dynamiky může podporovat stabilizaci povrchu náplavů a sukcesní změny vegetace směrem k pokročilejším stadiím (především pak zarůstání vrbami *Salix* spp.). Rozsah vlivu na jednotlivé plochy stanoviště 3270 nelze bez podrobnějšího vyhodnocení jejich výškové polohy a místních hydraulických poměrů spolehlivě kvantifikovat. V podjezí může být v delším časovém horizontu pokles hladiny dále prohlubován případnou incizí dna. Omezení zaplavování náplavových lavic mohou podporovat i změny hydrologického režimu související s klimatickou změnou (Hradecký et al. 2024a).

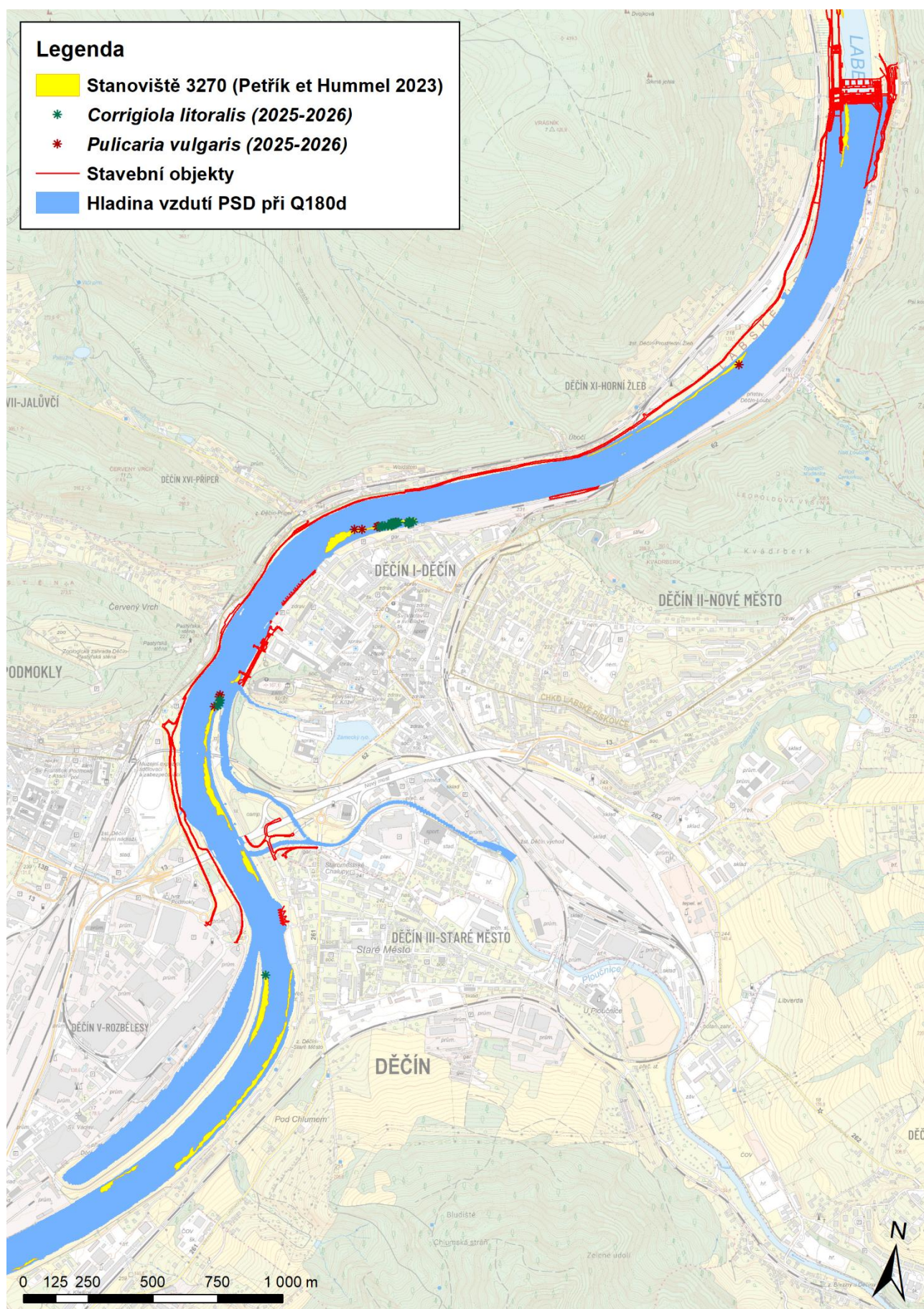
Tab. 2: Nejvýznamnější plochy stanoviště 3270 v dotčeném úseku Labe na základě mapování Petříka et Hummela (2023) a jejich předpokládané ovlivnění záměrem

Lokalita	Hlavní mechanismus vlivu
EVL Labské údolí	
Hřensko	změna proudění a sedimentační bilance v důsledku prohrábek, koncentračních úprav a deficitu sedimentu v podjezí PSD
Hřensko, za přívozem	změna proudění a sedimentační bilance v důsledku prohrábek, koncentračních úprav a deficitu sedimentu v podjezí PSD
Dolní Žleb	hydromorfologické změny vlivem prohrábek, koncentračních úprav a deficitu sedimentu v podjezí PSD; bezprostřední ovlivnění náplavu koncentračními stavbami
EVL Porta Bohemica	
Děčín, Heger	trvalé zatopení vzdutím PSD
Děčín, soutok s Ploučnicí	trvalé zatopení vzdutím PSD
Děčín – Rozbělesy	trvalé zatopení vzdutím PSD
Nebočady	mírná změna hladinového režimu v dosahu doznívajícího vzdutí PSD; hydromorfologické změny vlivem prohrábek a koncentračních úprav
Těchlovice	hydromorfologické změny vlivem prohrábek a koncentračních úprav
Malé Březno	varianta 1: hydromorfologické změny vlivem prohrábek a koncentračních úprav; varianta 2: přetvoření břehu a oddělení náplavu navrženým laterálním ramenem
Povrly	hydromorfologické změny vlivem prohrábek a koncentračních úprav
Valtířov	hydromorfologické změny vlivem prohrábek
Střekov, mezi mosty	hydromorfologické změny vlivem prohrábek

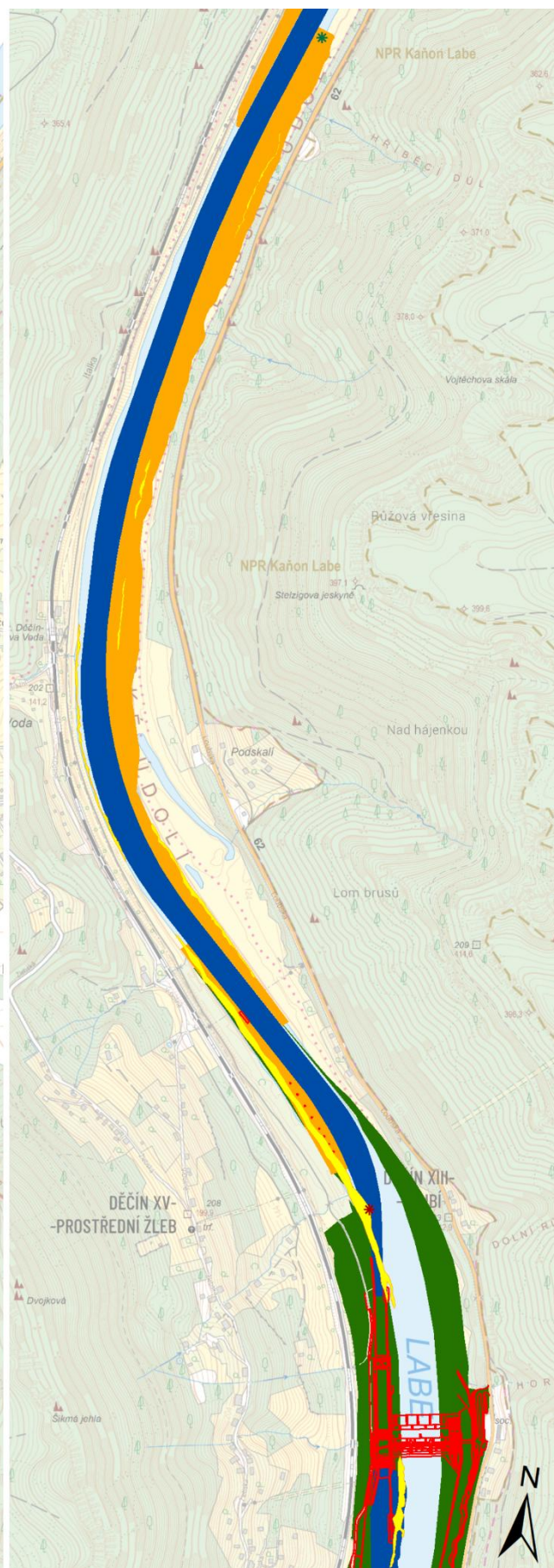
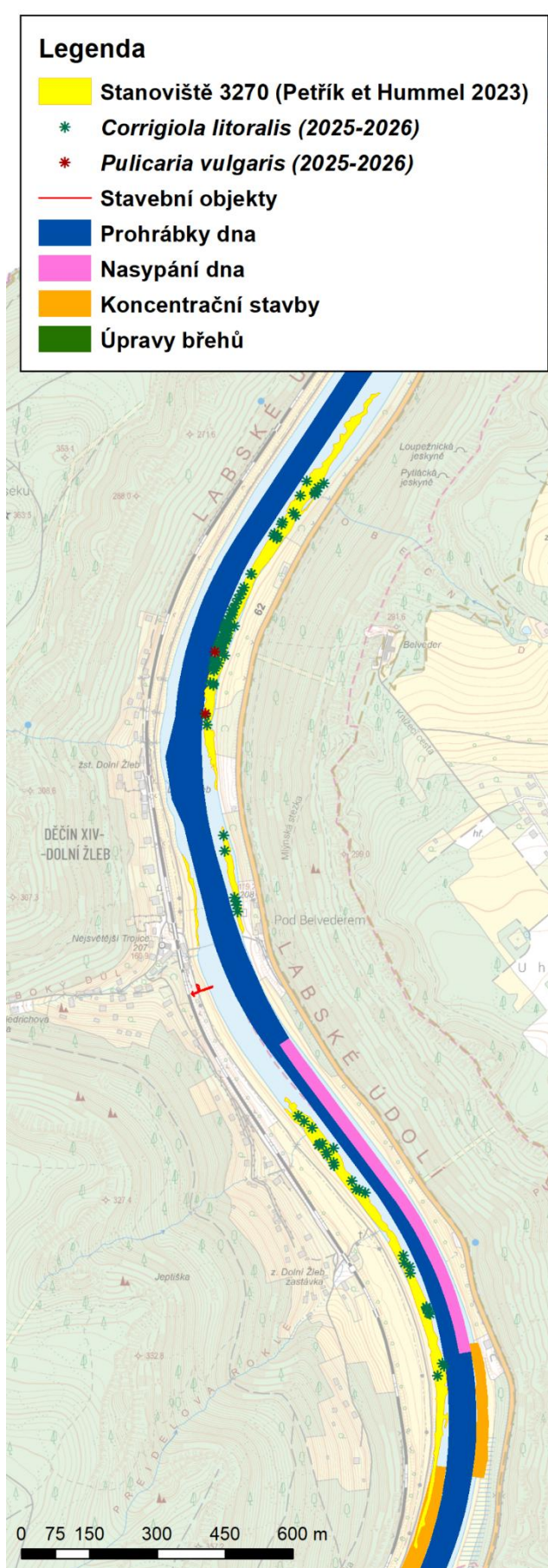
Omezení podélného šíření diaspor indikačních druhů

Pro dlouhodobé zachování stanoviště 3270 je vedle vzniku vhodných náplavových ploch důležitá také možnost jejich opakované kolonizace indikačními druhy pionýrské vegetace. V úseku vzdutí zanikne část náplavových lavic s reprezentativní vegetací stanoviště 3270, včetně recentních lokalit drobnokvětu pobřežního (*Corrigiola litoralis*), které představují nejvýše položené zdrojové populace tohoto druhu v českém úseku Labe. Vzdutí a plavební stupeň mohou současně omezovat podélný transport diaspor rostlin z výše položených částí povodí jejich zachycováním a ukládáním ve zdrži.

Níže po toku mohou změny hydromorfologických a splaveninových poměrů zároveň omezovat vznik a obnovu vhodných náplavových lavic. Současné omezení zdrojových populací, přísunu diaspor a dostupnosti vhodných ploch tak může dále snížit schopnost indikačních druhů opakovaně kolonizovat nově vznikající náplavy v EVL Labské údolí a v určité míře i v navazujícím německém úseku Labe. Rozsah tohoto vlivu však nelze spolehlivě kvantifikovat.

Mapa 3: Zaplavení náplavových lavic se stanovištěm 3270 v důsledku vzdutí PSD v Děčíně (Q180d)

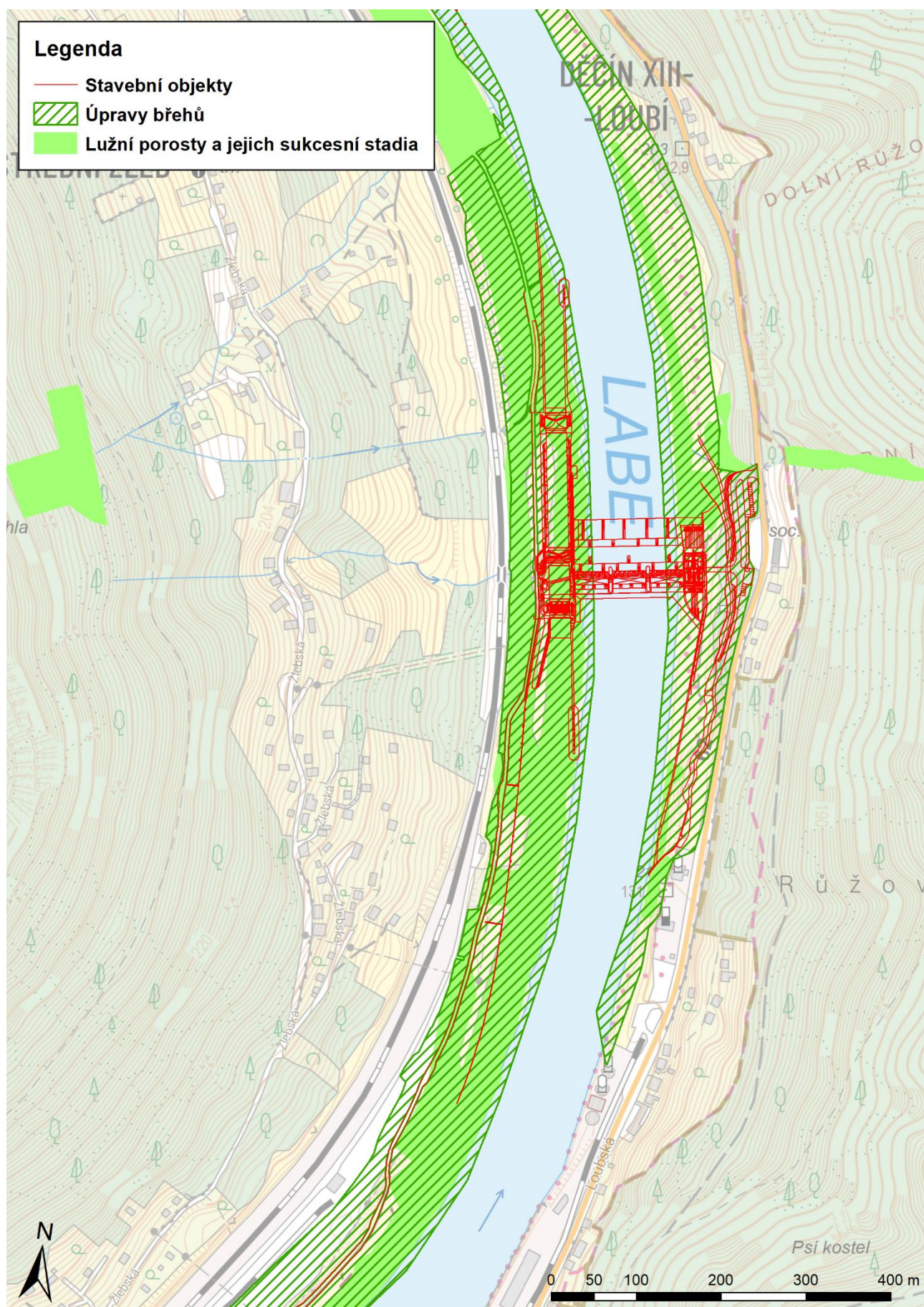
Mapa 4: Stanoviště 3270 a navržené úpravy koryta v podjezí PSD

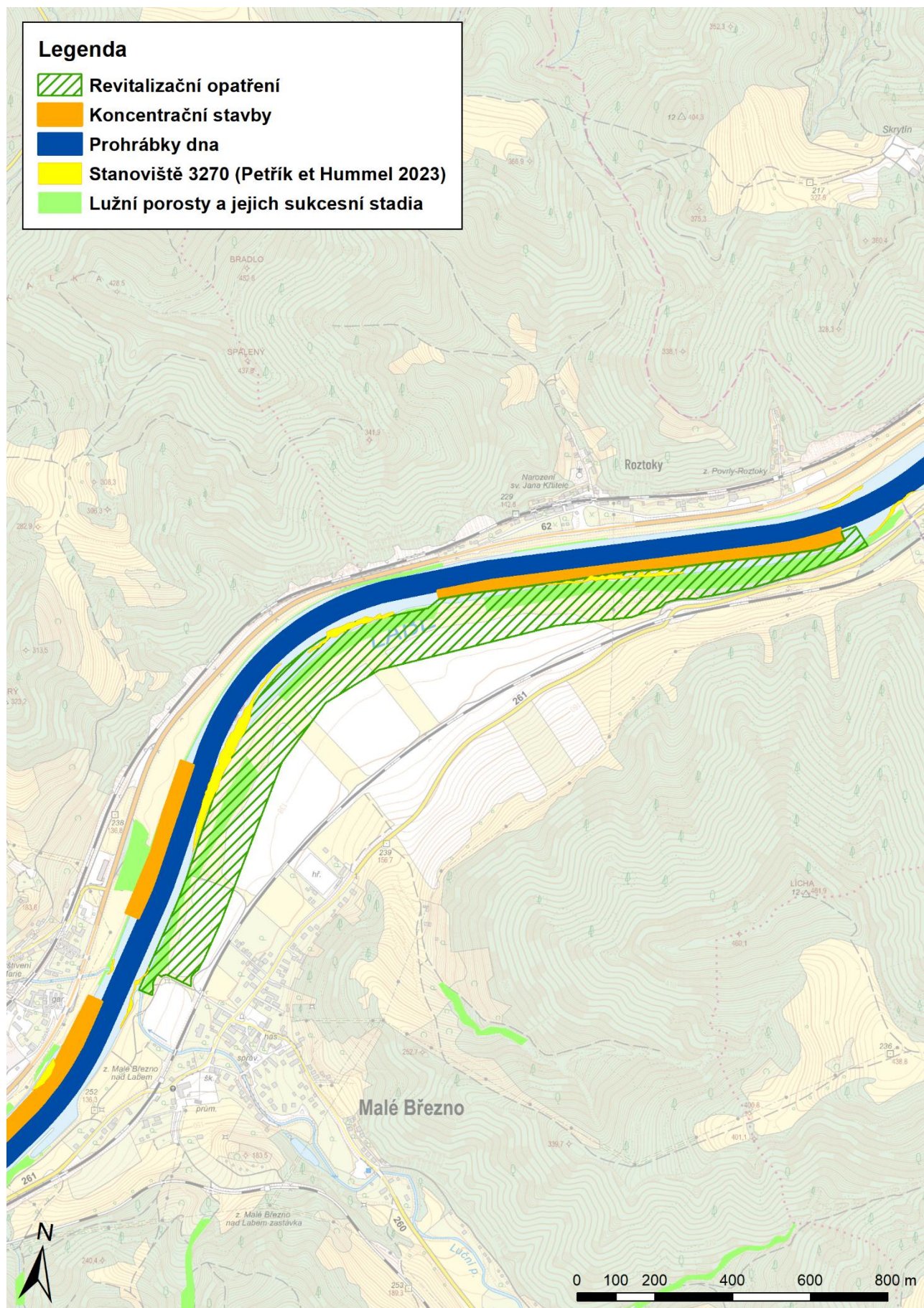
91E0* Smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) *prioritní typ stanoviště

V místě navržené výstavby PSD, navazujících úprav břehů a v prostoru zátopy dojde v obou variantách v EVL Porta Bohemica k přímé ztrátě cca 5,2 ha a v EVL Labské údolí cca 0,4 ha lužních porostů odpovídajících stanovišti 91E0*. Většina dotčených porostů je ve vrstvě mapování biotopů (AOPK ČR 2009–2024) zachycena jako mozaiky vrbových křovin, jejich současný charakter (stromové galerie vrb a topolů svazu *Salicion albae* v inundaci Labe) však svědčí o vývoji směrem k měkkým luhům. Vymezení stanoviště a z něj odvozený rozsah záboru jsou proto zatíženy určitou nejistotou, neboť hranice mezi vrbovými křovinami a sukcesně vyvinutými porosty měkkého luhu není vždy jednoznačná. Ve variantě 2 budou navíc dotčena sukcesní stadia měkkých luhů podél pravého břehu Labe u Malého Března v souvislosti s terénními úpravami pro vytvoření periodicky protékaného bočního ramene. Vzhledem k dosavadnímu stupni přípravy projektu nelze rozsah zásahu přesně vymezit; orientačně může být dotčeno až 3 ha porostů. V části upraveného území se následně předpokládá rozvoj lužních porostů, jeho rozsah ani kvalitu však nelze předem spolehlivě určit.

Další ovlivnění tohoto stanoviště může nastat nepřímo v důsledku změn hydrologického režimu toku. Hladina Labe a hladina podzemní vody v nivě jsou hydraulicky propojeny; tuto vazbu potvrzují výsledky monitoringu, které dokládají korelaci vývoje hladiny podzemní vody s kolísáním hladiny Labe (Rupp 2017). Vzduť vody může proto vést ke zvýšení hladiny podzemní vody v přilehlé nivě a stabilizaci vlhkostních poměrů v lužních porostech. Zároveň však dojde ke změně hydrologické a morfologické dynamiky toku, zejména k omezení přirozeného kolísání hladin a změně režimu zaplavování nivy. Tyto změny mohou mít na stanoviště 91E0* jak potenciálně příznivé, tak nepříznivé důsledky, přičemž jejich výsledný efekt nelze předem jednoznačně určit. Většina vzduť se nicméně nachází v úseku toku procházejícím zástavbou Děčína, kde se dochovaly pouze málo reprezentativní fragmenty stanoviště 91E0*.

V podjezí PSD mohou navržené prohrábký koryta vést k lokálním poklesům hladiny toku. Hydraulický model ovšem v úsecích, kde se na březích vyskytují lužní porosty, nepředpokládá výrazné změny hladin. Určitá míra nejistoty souvisí s dlouhodobým morfologickým vývojem koryta. Pokud by prohrábký a změny splaveninového režimu vedly k prohlubování dna a rozvoji incize, mohl by se tok v prostředí hydraulicky propojených nivních sedimentů chovat jako drén. V delším časovém horizontu by tak mohlo dojít k poklesu hladiny podzemní vody v přilehlé nivě a tím nepřímo k ovlivnění stanovišť vázaných na vyšší hladinu podzemní vody, včetně lužních porostů stanoviště 91E0*. Obdobné riziko nelze zcela vyloučit ani v úseku nad koncem vzduť, kde jsou rovněž navrženy prohrábký a další úpravy koryta. V tomto případě však bude případný vliv na hladinu podzemní vody záviset na tom, zda se dlouhodobé morfologické změny projeví rovněž poklesem hladiny toku, nebo zda bude jejich účinek částečně tlumen hydraulickým působením vzduť PSD.

k) vyhodnocení očekávaných vlivů záměru z hlediska jejich rozsahu a významnosti, včetně vlivů kumulativních, synergických a vlivů spolupůsobících faktorů

Vyhodnocení očekávaných vlivů záměru je provedeno v souladu s metodikou MŽP (Věstník MŽP 2007, částka 11) a metodickou příručkou k hodnocení významnosti vlivů na předměty ochrany lokalit soustavy Natura 2000 (Chvojková et al. 2011). Použitá stupnice významnosti je uvedena v tab. 3. V odborné praxi je při posuzování kvantitativního rozsahu zásahu využívána jako orientační vodítko hranice 1 % předmětu ochrany v příslušné EVL či PO, tj. plochy evropského stanoviště nebo velikosti populace druhu, resp. jeho stanoviště (European Commission 2001, Lambrecht et Trautner 2007, Möckel 2017). Tato hodnota nepředstavuje pevně stanovený práh významnosti a musí být vždy interpretována v kontextu konkrétní situace. Jako významně negativní může být hodnocen i zásah menšího rozsahu, pokud zasahuje kvalitativně významnou nebo pro zachování předmětu ochrany podstatnou část příslušné EVL či PO; stejně tak samotné překročení hranice 1 % nelze posuzovat bez zohlednění charakteru a ekologických souvislostí konkrétního zásahu.

Tab. 3: Stupnice významnosti vlivu podle metodiky MŽP (Věstník 2007, částka 11)

Hodnota	Termín	Popis
-2	Významný negativní vliv	Negativní vliv podle § 45i odst. 4 ZOPK. Vylučuje realizaci záměru (resp. záměr je možné realizovat pouze v určených případech podle § 45i odst. 4 a 5 ZOPK). Významný rušivý až likvidační vliv na stanoviště či populaci druhu nebo její podstatnou část; významné narušení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, významný zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu. Vyplyvá ze zadání záměru, nelze jej eliminovat.
-1	Mírně negativní vliv	Omezený/mírný/nevýznamný negativní vliv. Nevylučuje realizaci záměru. Mírný rušivý vliv na stanoviště či populaci druhu; mírné narušení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, okrajový zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu. Je možné jej minimalizovat navrženými zmírňujícími opatřeními.
0	Nulový vliv	Záměr nemá žádný prokazatelný vliv.
+1	Mírně pozitivní vliv	Mírný příznivý vliv na stanoviště či populaci druhu; mírné zlepšení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, mírné příznivé zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu.
+2	Významný pozitivní vliv	Významný příznivý vliv na stanoviště či populaci druhu; významné zlepšení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, významný příznivý zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu.

Souhrnné vyhodnocení vlivů záměru na předměty ochrany

Souhrnné vyhodnocení vlivů záměru na jednotlivé předměty ochrany v dotčených EVL a SCI je uvedeno v tab. 4. Z přehledu vyplývá, že významně negativní vliv (-2) byl v obou variantách identifikován u stanoviště 3270 Bahnité břehy řek s vegetací svazů *Chenopodion rubri* p. p. a *Bidention* p. p. v EVL Porta Bohemica i EVL Labské údolí. V EVL Porta Bohemica byl významně negativní vliv (-2) v obou variantách vyhodnocen rovněž u stanovišť 3260 Nížinné až horské vodní toky s vegetací svazů *Ranunculion fluitantis* a *Callitricho-Batrachion* a 91E0* Smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) a u bobra evropského (*Castor fiber*). U stanoviště 91E0* byl významně negativní vliv (-2) v obou variantách vyhodnocen i v EVL Labské údolí. Ve variantě 1 byl významně negativní vliv (-2) dále identifikován u lososa obecného (*Salmo salar*) v EVL Hradiště, Ohře, Doupovské hory, Porta Bohemica, Dolní Ploučnice a Horní Ploučnice. Ve variantě 2 je vliv na lososa hodnocen jako mírně negativní (-1). U ostatních předmětů

ochrany byly zjištěny pouze mírně negativní vlivy (-1). Podrobné zdůvodnění vyhodnocení očekávaných vlivů je uvedeno v následujícím textu.

Tab. 4: Souhrnné vyhodnocení vlivů záměru na předměty ochrany EVL a SCI

Předmět ochrany	EVL/SCI	Vyhodnocení vlivu	
		varianta 1	varianta 2
bobr evropský (<i>Castor fiber</i>)	Labské údolí	-1	-1
	Porta Bohemica	-2	-2
	Elbtal zwischen Schöna und Mühlberg	-1	-1
vydra říční (<i>Lutra lutra</i>)	Labské údolí	-1	-1
	Horní Kamenice	-1	-1
	České Švýcarsko	-1	-1
	Dolní Ploučnice	-1	-1
	Horní Ploučnice	-1	-1
	Elbtal zwischen Schöna und Mühlberg	-1	-1
losos obecný (<i>Salmo salar</i>)	Hradiště	-2	-1
	Horní Kamenice	-1	-1
	Ohře	-2	-1
	České Švýcarsko	-1	-1
	Labské údolí	-1	-1
	Doupovské hory	-2	-1
	Porta Bohemica	-2	-1
	Dolní Ploučnice	-2	-1
	Horní Ploučnice	-2	-1
	Elbtal zwischen Schöna und Mühlberg	-1	-1
bolen dravý (<i>Leuciscus aspius</i>)	Elbtal zwischen Schöna und Mühlberg	-1	-1
hrouzek Belingův (<i>Romanogobio belingi</i>)	Elbtal zwischen Schöna und Mühlberg	-1	-1
3150	Porta Bohemica	-1	-1
3260	Labské údolí	-1	-1
	Porta Bohemica	-2	-2
	Elbtal zwischen Schöna und Mühlberg	-1	-1
3270	Labské údolí	-2	-2
	Porta Bohemica	-2	-2
	Elbtal zwischen Schöna und Mühlberg	-1	-1
91E0*	Labské údolí	-2	-2
	Porta Bohemica	-2	-2

bobř evropský (*Castor fiber*)

U obou variant představuje rozhodující vliv trvalá ztráta jednoho dlouhodobě stabilního bobřího teritoria v prostoru PSD, situovaného na pomezí EVL Porta Bohemica a EVL Labské údolí. Při monitoringu v letech 2018 a 2022 se jeho větší část nacházela v EVL Porta Bohemica. Vzhledem k odhadované početnosti 18–24 rodin v této EVL odpovídá ztráta jednoho teritoria přibližně 4–6 % místní populace. Další vlivy zahrnují změny břehových porostů, dočasné rušení navazujících teritorií a omezení migrační prostupnosti podél levého břehu Labe. Ve variantě 2 dojde navíc k dočasnému omezení částí jednoho až dvou teritorií v prostoru úpravy nivy u Malého Března. Ostatní identifikované vlivy, včetně rizika mortality v migračních objektech, kolizí s plavidly a havarijního znečištění, mají převážně lokální nebo nahodilý charakter.

Vliv obou variant na bobra evropského (*Castor fiber*) v EVL Porta Bohemica je vzhledem k trvalé ztrátě jednoho stabilního teritoria hodnocen jako významně negativní (-2). V EVL Labské údolí je přímý zásah omezen na menší část dotčeného teritoria. S ohledem na omezený rozsah tohoto zásahu a převážně nepřímý nebo dočasný charakter ostatních identifikovaných vlivů je zde celkový vliv hodnocen jako mírně negativní (-1). V SCI Elbtal zwischen Schöna und Mühlberg se přímý zásah do teritorií rovněž nepředpokládá; za hlavní nepříznivý faktor lze považovat dílčí omezení migrační prostupnosti mezi českým a německým úsekem Labe. Vliv je zde proto hodnocen jako mírně negativní (-1).

vydra říční (*Lutra lutra*)

U obou variant může být vydra říční (*Lutra lutra*) ovlivněna především omezením migrační prostupnosti podél břehové linie v prostoru PSD a navazujících technických úprav břehů. Průchodnost podél toku však zůstane celkově zachována, byť na levém břehu budou podmínky pro migraci méně příznivé v důsledku koncentrace stavebních objektů a dopravní infrastruktury. Zásahy do koryta v EVL Labské údolí mohou dále změnit charakter vodního prostředí a tím i podmínky pro výskyt ryb, které představují hlavní složku potravy vyder. Dočasným vlivem bude rušení během výstavby a v období provozu také zvýšená intenzita lodní dopravy. Nelze zcela vyloučit ani nahodilé případy mortality při průniku do konstrukčních částí rybích přechodů či v důsledku kolizí s plavidly.

Vzhledem k rozsahu identifikovaných vlivů a zachování základních ekologických funkcí stanoviště je celkový vliv záměru na vydra říční (*Lutra lutra*) v obou variantách vyhodnocen jako mírně negativní (-1), a to ve všech dotčených EVL (Labské údolí, Horní Kamenice, České Švýcarsko, Dolní Ploučnice, Horní Ploučnice) a v SCI Elbtal zwischen Schöna und Mühlberg.

losos obecný (*Salmo salar*)

U obou variant byly ve vztahu k lososu obecnému (*Salmo salar*) identifikovány především vlivy související se změnou migračních podmínek v podélném profilu Labe, včetně změn hydraulických poměrů ve vzdutí, a dále s dočasným zvýšením zákalu při prohrábkách a stavebních pracích. Změna proudových poměrů ve zdrži může prodloužit postup migrujících jedinců, nepředstavuje však sama o sobě nepřekonatelnou migrační bariéru. Rovněž zvýšený zákal bude mít převážně dočasný charakter. Hlavní rozdíl mezi variantami spočívá v řešení průchodu ryb přes PSD, především pak v ochraně smoltů při poproudové migraci.

Ve variantě 1 lze s ohledem na plavecké schopnosti lososa a navrženou soustavu rybích přechodů očekávat zachování možnosti protiproudové migrace. Nelze však vyloučit prodloužení doby potřebné k překonání profilu PSD ani dílčí snížení migrační úspěšnosti. Závažnějším rizikem je poproudová migrace smoltů přes MVE. Navržená opatření nejsou zaměřena na jejich účinné odvedení mimo turbíny, a nelze proto s dostatečnou jistotou vyloučit mortalitu ani subletální poškození migrujících jedinců. S ohledem na nízkou početnost a dosud nestabilní stav populace lososa v povodí Labe může i dílčí ztrátovost nepříznivě ovlivnit úspěšnost obnovy populací v přítocích nad PSD. **Vliv varianty 1 je v EVL Hradiště, Ohře, Doupovské hory, Porta Bohemica, Dolní Ploučnice a Horní Ploučnice hodnocen jako významně negativní (-2).**

V EVL Horní Kamenice a České Švýcarsko je výskyt lososa vázán na povodí Kamenice, která ústí do Labe pod PSD. Poproudová migrační trasa smoltů z těchto lokalit proto profil PSD ani MVE neprotíná. Záměr zde může dočasně ovlivnit podmínky při migraci v hlavním toku, především v důsledku zvýšeného zákalu při prohrábkách a stavebních pracích. EVL Labské údolí a SCI Elbtal zwischen Schöna und Mühlberg leží rovněž po proudu od PSD. Případná mortalita smoltů v MVE se zde může projevit nepřímo snížením počtu jedinců

migrujících z výše položených částí povodí. Zároveň může dojít k dílčímu ovlivnění migrační kontinuity Labe, nepředpokládá se však celkové přerušení migrační trasy. Vliv varianty 1 je proto v EVL Horní Kamenice, České Švýcarsko a Labské údolí a v SCI Elbtal zwischen Schöna und Mühlberg hodnocen jako mírně negativní (-1). Ve variantě 2 je systém migračních cest oproti variantě 1 rozšířen a upraven. Podmínky pro překonání PSD při protiproudové migraci jsou tak příznivější. Ochrana poproudově migrujících smoltů je oproti variantě 1 podstatně posílena kombinací naváděcích prvků, samostatného bypassu a plánované odstávky MVE v období duben–červen. Přestože výsledná účinnost některých technických prvků bude záviset na jejich konečném řešení a provozním režimu, riziko mortality smoltů je oproti variantě 1 výrazně omezeno. S ohledem na navržené řešení migrační prostupnosti a ochrany poproudově migrujících jedinců je vliv varianty 2 na lososa obecného (*Salmo salar*) vyhodnocen jako mírně negativní (-1), a to ve všech dotčených EVL (Hradiště, Horní Kamenice, Ohře, České Švýcarsko, Labské údolí, Doupovské hory, Porta Bohemica, Dolní Ploučnice, Horní Ploučnice) i v SCI Elbtal zwischen Schöna und Mühlberg.

bolan dravý (*Leuciscus aspius*)

U bolana dravého (*Leuciscus aspius*) lze očekávat dočasné ovlivnění podmínek v důsledku zvýšeného zákalu při prohrábkách dna a stavebních pracích. Zvýšený zákal se může šířit po proudu a krátkodobě ovlivnit aktivitu jedinců i v navazujícím německém úseku Labe. Vzhledem k přechodnému charakteru tohoto vlivu a vysoké mobilitě druhu se nepředpokládá podstatnější dopad na populaci.

Realizací PSD vznikne nová příčná překážka v podélném profilu Labe. Ve variantě 1 zůstane možnost protiproudové migrace zachována pomocí několika migračních cest, nelze však vyloučit dílčí snížení migrační úspěšnosti nebo prodloužení doby potřebné k překonání stupně. Ve variantě 2 je systém migračních cest rozšířen a upraven, v důsledku čehož jsou podmínky pro překonání PSD příznivější. Ani u této varianty ovšem nelze zcela vyloučit částečné omezení migrace.

S ohledem na zachování možnosti protiproudové migrace a převážně dočasný či omezený charakter ostatních identifikovaných vlivů je celkový vliv obou variant na bolana dravého (*Leuciscus aspius*) v SCI Elbtal zwischen Schöna und Mühlberg hodnocen jako mírně negativní (-1).

hrouzek Belingův (*Romanogobio belingi*)

Přímé změny stanovištních podmínek hrouzka Belingova (*Romanogobio belingi*) v důsledku vzdutí a úprav koryta budou omezeny především na český úsek Labe, tedy mimo SCI Elbtal zwischen Schöna und Mühlberg. V navazujícím německém úseku se mohou projevit nepřímé účinky záměru, zejména změny podmínek pro protiproudovou migraci a dočasně také zvýšený transport jemných sedimentů uvolňovaných při prohrábkách a dalších zásazích do dna. V obou variantách zůstane možnost protiproudové migrace přes PSD zachována, přičemž varianta 2 vytváří příznivější podmínky. Nepředpokládá se proto úplné přerušení prostorové kontinuity populace.

S ohledem na převážně nepřímý charakter vlivů a zachování migrační prostupnosti je celkový vliv obou variant na hrouzka Belingova (*Romanogobio belingi*) v SCI Elbtal zwischen Schöna und Mühlberg vyhodnocen jako mírně negativní (-1).

3150 Přirozené eutrofní vodní nádrže s vegetací typu *Magnopotamion* nebo *Hydrocharition*

U varianty 1 se uplatňuje nepřímé riziko změny vodního režimu příbřežních tůň v souvislosti s dlouhodobým morfologickým vývojem koryta. Ve variantě 2 se navíc uplatní přímý zásah do příbřežních tůň s potenciálem

pro rozvoj stanoviště 3150 v prostoru revitalizační úpravy pravobřežní nivy u Malého Března. Nově vytvořené laterální rameno a navazující mělké partie mohou zároveň vytvořit vhodné podmínky pro jeho vznik a rozvoj. Výsledný efekt opatření však nelze předem spolehlivě určit a bude záviset na výsledných hydrologických a sedimentačních poměrech.

S ohledem na omezený rozsah přímých zásahů ve variantě 2 a nízkou intenzitu očekávaných hydraulických změn je celkový vliv záměru na stanoviště 3150 v EVL Porta Bohemica v obou variantách vyhodnocen jako mírně negativní (-1).

3260 Nižinné až horské vodní toky s vegetací svazů *Ranunculion fluitantis* a *Callitricho-Batrachion*

Stanoviště 3260 je v dotčeném úseku Labe vázáno především na klidnější části toku, zejména na vzdutý úsek zdymadla Střekov. Pod tímto profilem je výskyt makrofytní vegetace již v současnosti omezený a převážně epizodický v důsledku proudného charakteru toku.

V dotčeném úseku Labe se při realizaci záměru v obou variantách projeví souběh několika mechanismů souvisejících s úpravami koryta a se zvýšenou intenzitou plavebního provozu. Ve vzdutém úseku zdymadla Střekov bude dominantní zvýšená intenzita plavby, která může narušovat porosty vodních makrofyt v litorální zóně. Pod zdymadlem se uplatní kombinace úprav koryta, hydrodynamických účinků plavebního provozu a opakovaných průtokových pulzů vyvolaných vlněním ze zdrže Střekov. Celkový dopad na makrofytní vegetaci v hlavním korytě toku je tak dán především kumulací těchto vlivů.

V EVL Porta Bohemica je stanoviště 3260 vázáno především na hlavní koryto Labe, kde se soustřeďují hlavní vlivy záměru. Vliv je zde proto v obou jeho variantách hodnocen jako významně negativní (-2).

V EVL Labské údolí a v SCI Elbtal zwischen Schöna und Mühlberg se většina ploch tohoto stanoviště soustředí na menších přítocích mimo hlavní koryto Labe. Přímé ovlivnění je zde proto omezené a vliv záměru je v obou variantách hodnocen jako mírně negativní (-1).

3270 Bahnité břehy řek s vegetací svazů *Chenopodion rubri p. p.* a *Bidention p. p.*

Stanoviště 3270 je vázáno na dynamická náplavová stanoviště, jejichž plocha se v čase přirozeně mění v závislosti na hydromorfologickém vývoji koryta. Kvantifikace ztráty ploch tohoto stanoviště proto sama o sobě neposkytuje plnou informaci o závažnosti vlivu. Pro hodnocení je rozhodující zejména míra zachování procesů, které zajišťují vznik, obnovu a prostorovou dynamiku náplavových lavic.

V EVL Porta Bohemica bude stanoviště 3270 v obou variantách ovlivněno především přímými zásahy spojenými s výstavbou PSD. V důsledku vzdutí dojde k trvalému zaplavení části náplavových lavic a tím k přímé ztrátě porostů stanoviště 3270. Celková ztráta představuje cca 4,8 ha, tj. cca 39 % jeho rozlohy v EVL Porta Bohemica. Zaniknou přitom i lavice s kvalitně vyvinutou vegetací a pravidelným výskytem vzácných indikačních druhů. Další změny mohou souviset s úpravami koryta nad vzdutím, zejména s prohrábkami dna a výstavbou koncentračních výhonů, které mohou místy měnit proudové poměry a transport sedimentů v korytě a tím i podmínky pro vznik a obnovu pionýrské vegetace stanoviště 3270.

S ohledem na rozsah přímých zásahů a charakter nepřímých vlivů je celkový dopad obou variant na stanoviště 3270 v EVL Porta Bohemica hodnocen jako významně negativní (-2).

V EVL Labské údolí nedojde k přímé ztrátě ploch stanoviště 3270 v důsledku zaplavení, stanoviště však bude nepřímo ovlivněno změnami splaveninového režimu a hydromorfologie toku v podjezí. Morfodynamika toku a udržení náplavových lavic jsou výsledkem dlouhodobé interakce průtokového režimu, transportu sedimentů a hydraulických poměrů při běžných i středních vodních stavech. Skutečnost, že jez bude při vyšších průtocích

sklopen, nevylučuje změny v kontinuitě sedimentů a následnou morfologickou odezvu v podjezí. Za potenciálně rizikový faktor lze považovat rovněž deficit sedimentů v úseku Labe pod zdymadlem Střekov (Raška et al. 2016, Škarpich et al. 2018), který může být v důsledku zachycování části splavenin ve zdrži PSD a navržených úprav koryta dále prohlubován. Přesný rozsah dlouhodobé morfologické odezvy nicméně nelze spolehlivě kvantifikovat. Může se projevit postupnou degradací nejkvalitnějších náplavových lavic a ústupem indikačních druhů vázaných na dynamické náplavové plochy. S rostoucí vzdáleností po toku se však bude tento vliv postupně oslabovat v důsledku přísunu sedimentů z přítoků a dalších zdrojů v povodí. V úseku toku na území SCI Elbtal zwischen Schöna und Mühlberg lze tudíž očekávat již nižší intenzitu změn splaveninového režimu. Dalším nepřímým vlivem může být narušení podélného šíření diaspor indikačních druhů v důsledku zániku části zdrojových populací a omezení jejich transportu přes zdrž.

V EVL Labské údolí se výrazně projeví nepřímé vlivy na morfologickou dynamiku toku a splaveninový režim v podjezí. Stanoviště 3270 je na změny těchto procesů vysoce citlivé, proto je vliv obou variant hodnocen jako významně negativní (-2). V úseku Labe na území SCI Elbtal zwischen Schöna und Mühlberg tyto účinky s rostoucí vzdáleností po toku postupně slábnou a vliv je proto v obou variantách vyhodnocen jako mírně negativní (-1).

91E0* Smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) *prioritní typ stanoviště

V obou variantách dochází k přímé ztrátě lužních porostů v EVL Porta Bohemica a EVL Labské údolí. Ve variantě 1 činí zábor v EVL Porta Bohemica cca 5,2 ha, tj. cca 4,7 % celkové rozlohy porostů odpovídajících stanovišti 91E0*. Ve variantě 2 se v souvislosti s úpravami u Malého Března zábor zvyšuje na cca 8,2 ha, tj. cca 7,4 %. V části upraveného území je následně předpokládán rozvoj lužních porostů, jehož rozsah ani kvalitu však nelze předem určit. V EVL Labské údolí činí přímý zábor cca 0,4 ha, tj. cca 3,3 % celkové rozlohy porostů zahrnutých do hodnocení.

Nepřímé vlivy spojené se změnou hydrologického režimu toku mohou nastat u obou variant záměru. Vzduť může lokálně stabilizovat vlhkostní poměry v přilehlé nivě, současně však mění hladinový režim toku a způsob zaplavování nivy. V podjezí PSD mohou navržené úpravy koryta vést k poklesům hladiny, hydraulický model ovšem v úsecích přiléhajících k lužním porostům nepředpokládá výrazné změny hladin. Určitá nejistota souvisí s dlouhodobým morfologickým vývojem koryta. Prohrádky a koncentrační výhony mohou podporovat rozvoj incize, která by mohla vést k postupnému poklesu hladiny řeky a následně i hladiny podzemní vody v nivě. Obdobné ovlivnění nelze zcela vyloučit ani nad koncem vzduť, jeho rozsah však bude záviset na skutečné odezvě hladiny toku a hydraulickém působení vzduť PSD.

S ohledem na rozsah záborů a charakter nepřímých vlivů je celkový dopad obou variant na stanoviště 91E0* v EVL Porta Bohemica i EVL Labské údolí vyhodnocen jako významně negativní (-2).

Kumulativní vlivy

V EVL Porta Bohemica i EVL Labské údolí již v současnosti probíhají průběžné zásahy do koryta v souvislosti se zajištěním vodní cesty, zahrnující zejména prohrádky, údržbu vodních děl a odstraňování břehových porostů. Tyto činnosti jsou doplněny dalšími dílčími zásahy, jako jsou úpravy koncentračních staveb, lokální těžba sedimentů nebo opravy břehového opevnění. V souhrnu se promítají do hydromorfologických poměrů toku a ovlivňují na něj vázané předměty ochrany, nejvýrazněji stanoviště 3270. Navržené zlepšení plavebních podmínek na Labi (v obou variantách) na tyto zásahy navazuje a v kumulaci s nimi povede k výraznému

zesílení jejich účinků, tedy k dalšímu prohloubení změn hydromorfologie a souvisejících ekologických funkcí řeky.

Zároveň je nutné zohlednit i další připravované záměry v dotčeném úseku dolního Labe:

- **Doplnění sítě přístavišť OLD v Ústeckém kraji (ULK1142)** – předmětem záměru je vybudování čtyř přístavišť pro osobní lodní dopravu v obcích Dobkovice, Velké Březno, Svádov a České Kopisty; ve Velkém Březně je navíc navrženo i přístaviště pro malá plavidla. Součástí záměru jsou také prohrábký dna a úpravy plavební dráhy. V rámci hodnocení (Fialová 2025) byl identifikován vliv na EVL Porta Bohemica a EVL Labské údolí, přičemž jako dotčené předměty ochrany byly vymezeny stanoviště 3270 a druhy bobr evropský (*Castor fiber*) a vydra říční (*Lutra lutra*). Vliv záměru na stanoviště 3270 byl vyhodnocen jako mírně negativní (-1), u bobra a vydry byl stanoven v rozmezí od nulového (0) po mírně negativní (-1).
- **Přístaviště Malé Žernoseky (ULK1141)** – předmětem záměru je vybudování přístaviště pro rekreační a sportovní plavidla na levém břehu Labe v prostoru stávajícího přívozu. Součástí záměru je plovoucí molo pro osobní lodní dopravu s přístupovou lávkou, zpevněné manipulační plochy a zázemí přístaviště. Součástí stavby jsou rovněž úpravy dna. V hodnocení (Mudra 2020) byl identifikován vliv na EVL Porta Bohemica, přičemž jako potenciálně dotčené předměty ochrany byly vymezeny druhy losos obecný (*Salmo salar*) a bobr evropský (*Castor fiber*). Vliv záměru na oba druhy byl vyhodnocen jako nulový (0) až mírně negativní (-1).
- **Přístaviště Hřensko (ULK1200)** – předmětem záměru je vybudování přístaviště pro rekreační a turistickou plavbu na pravém břehu Labe v ř. km 728,9–729,0, využívající stávající dalbové stání. Součástí záměru je zejména instalace plovoucího mola, doplnění kotevních prvků a úpravy břehové části. V rámci hodnocení (Zahrádka 2021) byl identifikován vliv na EVL Labské údolí, přičemž jako dotčené předměty ochrany byly shledány bobr evropský (*Castor fiber*) a vydra říční (*Lutra lutra*). Vliv záměru na oba druhy byl vyhodnocen jako mírně negativní (-1).

Uvedené záměry je nutné posuzovat v kumulaci s navrženým zlepšením plavebních podmínek na Labi, neboť v souhrnu povedou ke zvýšení intenzity lodní dopravy, především rekreačních plavidel. Tento nárůst může ovlivnit hydrodynamické poměry v příbřežní zóně a tím i podmínky pro výskyt makrofytní vegetace stanoviště 3260. Kromě toho lze očekávat zesílení rušivých vlivů na bobra evropského (*Castor fiber*) a vydru říční (*Lutra lutra*).

Ostatní záměry v dotčeném území (např. dopravní a průmyslové stavby) nevykazují přímou vazbu na vodní prostředí, resp. předměty ochrany EVL, a proto nejsou z hlediska hodnocení považovány za relevantní.

I) pořadí variant záměru, jsou-li zpracovány a je-li možné jejich pořadí stanovit

Obě navržené varianty jsou z hlediska základního technického řešení PSD i rozsahu zásahů do koryta Labe v zásadě shodné. V obou případech se uplatňují stejné hlavní mechanismy vlivu, tj. vzdutí, změny proudových a splaveninových poměrů, prohrábký dna a úpravy břehů. V důsledku toho je obdobný rovněž rozsah ovlivnění hydromorfologických procesů toku a navazujících podmínek pro vývoj stanovišť 3260, 3270 a 91E0*.

Hlavní rozdíl mezi variantami spočívá v řešení migrační prostupnosti pro ryby. Varianta 2 zahrnuje rozšířený systém migračních cest a opatření pro poproudovou migraci, což se příznivě promítá především do hodnocení vlivu na lososa obecného (*Salmo salar*). Z tohoto hlediska je varianta 2 příznivější než varianta 1.

Dalším rozdílem je soubor úprav v prostoru Malého Března, který je součástí varianty 2. Je zde uvažováno o vytvoření periodicky protékaného bočního ramene a navazujících úpravách nivy, které mají vytvořit podmínky pro rozvoj stanovišť 3150, 3260, 3270 a 91E0* a podpořit rovněž výskyt bobra evropského (*Castor fiber*), tedy předmětů ochrany dotčených EVL. Realizace opatření však současně zasahuje do stávajících lužních porostů stanoviště 91E0*, rozsáhlé náplavové lavice se stanovištěm 3270 a eutrofních nádrží s potenciálem stanoviště 3150, přičemž výsledný vývoj nově vytvořených stanovištních podmínek nelze předem spolehlivě predikovat. Opatření proto může představovat ekologický přínos, jeho výsledný efekt ovšem nelze v rámci srovnání variant považovat za předem zajištěný.

Z hlediska celkového zásahu do říčního prostředí jsou obě varianty srovnatelné. Variantu 2 lze hodnotit jako příznivější zejména z hlediska migrační prostupnosti pro ryby, tento rozdíl však nemění charakter hlavních hydromorfologických vlivů záměru.

m) závěr posouzení z hlediska opatření k prevenci, vyloučení a snížení očekávaných nepříznivých vlivů záměru, je-li možné či účelné je stanovit, včetně odůvodnění jejich stanovení

Navržená opatření směřují především ke zmírnění vlivů hodnocených jako mírně negativní. Současně mohou omezit také některé dílčí, zejména dočasné nebo lokální účinky u předmětů ochrany, u nichž byl identifikován významně negativní vliv. V těchto případech však mají pouze preventivní charakter, neboť neodstraňují příčiny, které vedly k výslednému hodnocení, a proto se nepromítají do jeho klasifikace. Nejedná se ani o kompenzační opatření; možnosti případné kompenzace jsou hodnoceny samostatně v kapitole q).

1. Zásahy do dna a stavební práce v korytě toku budou organizovány tak, aby v období migrace lososa obecného (*Salmo salar*), tj. v dubnu–květnu a září–listopadu, nedocházelo ke zvýšení zákalu vody v celém profilu toku. V těchto obdobích budou práce prováděny postupně po úsecích bez jejich souběhu.

Práce v korytě mohou vést ke zvýšení zákalu vody, který může omezovat migrační podmínky v toku. Časové a prostorové omezení prací snižuje riziko narušení migrační funkce Labe pro lososa. Jako zmírňující opatření se podmínka uplatňuje ve variantě 2 a ve variantě 1 pouze v lokalitách, kde byl vliv na lososa vyhodnocen jako mírně negativní. V ostatních lokalitách ve variantě 1 omezuje jen dílčí dočasný vliv během výstavby a nemění výsledné hodnocení významně negativního vlivu.

2. Osvětlení objektů a ploch souvisejících se záměrem bude navrženo tak, aby nedocházelo k přímému osvětlení vodní hladiny a břehových partií toku. Svítidla budou směřována mimo tok a jejich intenzita bude omezena na nezbytné minimum.

Losos obecný (*Salmo salar*), vydra říční (*Lutra lutra*) i bobra evropský (*Castor fiber*) využívají tok jako migrační koridor a jsou aktivní převážně za snížené světelnosti. Intenzivní umělé osvětlení může narušovat jejich přirozenou migraci. Omezení osvětlení proto snižuje riziko rušení těchto druhů při jejich pohybu podél toku.

3. Technické objekty záměru, zejména rybí přechody a související vodohospodářské konstrukce, budou navrženy a provozovány tak, aby bylo vyloučeno uvěznění živočichů. Konstrukční řešení nebude vytvářet slepé nebo jinak problematické prostory; v místech, kde nelze riziko zcela vyloučit, budou instalovány prvky umožňující bezpečný únik živočichů.

Vydra říční (*Lutra lutra*) a bobr evropský (*Castor fiber*) využívají tok a jeho břehy jako migrační koridor a mohou pronikat do technických objektů vázaných na tok. Nevhodné konstrukční řešení může vést k jejich uvěznění. Vhodné technické řešení proto snižuje riziko jejich uvíznutí ve stavebních objektech.

4. Otevřené stavební objekty a konstrukce, do nichž mohou živočichové spadnout nebo proniknout (např. výkopy, šachty, jímky), budou po dobu výstavby zabezpečeny proti pádu živočichů nebo vybaveny prvky umožňujícími jejich únik.

Vydra říční (*Lutra lutra*) a bobr evropský (*Castor fiber*) se při pohybu podél toku mohou dostávat do prostoru stavenišť. Otevřené stavební objekty mohou představovat riziko jejich pádu a následného uvěznění. Zabezpečení těchto objektů snižuje riziko úhynu živočichů během realizace záměru.

5. Sediment z prohrábek nebude ukládán na náplavové lavice s pravidelným výskytem vzácných druhů drobnokvětu pobřežního (*Corrigiola litoralis*) a blešníku obecného (*Pulicaria vulgaris*).

Opatření omezuje přímé poškození nejcennějších porostů náplavové vegetace stanoviště 3270.

6. Část sedimentu z prohrábek může být deponována na návodních částech vybraných náplavových lavic s cílem podpořit přirozené sedimentační procesy, přičemž nesmí docházet k odklonění proudu od lavice.

Cílené ukládání části sedimentu na návodní části náplavových lavic může podpořit přirozené sedimentační procesy a obnovu otevřeného náplavového substrátu, který je předpokladem pro vývoj porostů náplavové vegetace stanoviště 3270. Konkrétní provedení tohoto opatření je potřeba upřesnit v dalších fázích projektové přípravy ve spolupráci s orgánem ochrany přírody.

7. Po dobu realizace záměru bude zajištěn odborný biologický dozor stavby osobou s odpovídajícími zkušenostmi v oblasti ochrany přírody a dotčených předmětů ochrany. Biologický dozor stavby bude zaměřen na kontrolu dodržování navržených opatření, sledování aktuálního stavu dotčených stanovišť a výskytu předmětů ochrany v prostoru stavby a na operativní řešení případných střetů s předměty ochrany.

Odborný biologický dozor umožní průběžně reagovat na aktuální situaci v prostoru stavby. Vzhledem k proměnlivosti podmínek během výstavby a možné časové i prostorové změně výskytu předmětů ochrany tak lze včas identifikovat případné nepředvídané situace a operativně navrhnout postup k omezení rizika jejich nepříznivého ovlivnění.

n) porovnání míry vlivu záměru bez provedení opatření k prevenci, vyloučení nebo snížení očekávaných nepříznivých vlivů záměru s mírou vlivu záměru v případě jejich provedení

Bez provedení navržených opatření by realizace záměru mohla vést zejména k dočasnému omezení migračních podmínek pro lososa obecného (*Salmo salar*) v důsledku zvýšeného zákalu při zásazích do dna toku, dále k rušení živočichů využívajících říční koridor (včetně vydry říční *Lutra lutra* a bobra evropského *Castor fiber*) v důsledku intenzivního osvětlení a k riziku jejich uvěznění v technických objektech nebo stavebních konstrukcích. Bez přijetí opatření by rovněž mohlo docházet k přímému poškození nejcennějších porostů náplavové vegetace stanoviště 3270 při manipulaci se sedimentem z prohrábek.

Navržená opatření tato rizika významně snižují. Časové omezení prací v korytě toku omezuje riziko ovlivnění migrace lososů. Omezení osvětlení snižuje rušení druhů využívajících Labe jako migrační koridor. Technická

opatření na vodohospodářských objektech a zabezpečení otevřených stavebních konstrukcí snižují riziko uvěznění vydry a bobra. Podmínky pro nakládání se sedimentem z prohrábek zároveň omezují přímé poškození porostů náplavové vegetace a umožňují lokální podporu přirozených sedimentačních procesů na náplavových lavicích.

o) závěr posouzení z hlediska významnosti vlivu záměru a konstatování, zda záměr má nebo nemá významný negativní vliv na předmět ochrany nebo celistvost EVL nebo PO

Hodnocení vlivů záměru „**Zlepšení plavebních podmínek na Labi v úseku Ústí nad Labem – státní hranice ČR/SRN**“ bylo provedeno ve vztahu k následujícím EVL: Hradiště, Horní Kamenice, Ohře, České Švýcarsko, Labské údolí, Doupovské hory, Porta Bohemica, Dolní Ploučnice a Horní Ploučnice. Přeshraniční vlivy byly posouzeny rovněž u SCI Elbtal zwischen Schöna und Mühlberg na území SRN.

Realizace obou posuzovaných variant povede k obdobným změnám hydromorfologických poměrů řeky Labe. V obou případech se uplatňuje vzdutí, změny proudových a splaveninových poměrů, prohrábký dna a úpravy břehů. Tyto změny zasáhnou do hydromorfologických procesů toku a následně i do podmínek pro vývoj říčních a nivních stanovišť. Zároveň dojde ke zvýšení intenzity lodní dopravy, která představuje další rušivý faktor pro předměty ochrany vázané na řečiště. Hlavní rozdíl mezi variantami spočívá v migrační prostupnosti pro ryby, která je ve variantě 2 zajištěna rozsáhlejším systémem migračních cest a opatření pro poproudovou migraci.

EVL Porta Bohemica

Záměr přímo zasahuje do území EVL Porta Bohemica. Obě varianty ovlivní hydromorfologii Labe; změny se projeví především v hydraulických podmínkách, splaveninovém režimu a morfodynamice toku. Významně negativní vliv byl v obou variantách identifikován u stanovišť 3260 Nížinné až horské vodní toky s vegetací svazů *Ranunculon fluitantis* a *Callitricho-Batrachion*, 3270 Bahnité břehy řek s vegetací svazů *Chenopodion rubri* p. p. a *Bidention* p. p. a 91E0* Smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*). Mírně negativní vliv byl posouzen u stanoviště 3150 Přirozené eutrofní vodní nádrže s vegetací typu *Magnopotamion* nebo *Hydrocharition*. V obou variantách bude dále významně negativně ovlivněn bobr evropský (*Castor fiber*), především v důsledku trvalé ztráty jednoho stabilního teritoria v prostoru PSD a navazujícího vzdutí. U lososa obecného (*Salmo salar*) se hodnocení variant liší. Zatímco u varianty 1 je s ohledem na vysoké riziko mortality smoltů při poproudové migraci přes MVE vliv hodnocen jako významně negativní, ve variantě 2 je riziko mortality navrženými opatřeními podstatně omezeno. Vliv varianty 2 je proto hodnocen jako mírně negativní.

Rozsah a charakter zásahů nepříznivě ovlivní ekologické struktury a funkce EVL, zejména hydromorfologickou dynamiku toku, kontinuitu říčních náplavů a vazby mezi korytem a nivou. K těmto změnám přispěje i zaplavení části náplavových lavic a zásahy do lužních porostů. Vliv na celistvost EVL Porta Bohemica je tudíž hodnocen jako významně negativní.

EVL Labské údolí

Záměr přímo zasahuje do území EVL Labské údolí. V obou variantách dojde ke změnám hydromorfologických poměrů Labe, které se projeví především změnou splaveninového režimu a hydromorfologické dynamiky toku v podjezí. Významně negativní vliv byl v obou variantách identifikován u stanoviště 3270 Bahnité břehy řek

s vegetací svazů *Chenopodion rubri* p. p. a *Bidention* p. p. a stanoviště 91E0* Smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*). Vliv na stanoviště 3260 Nížinné až horské vodní toky s vegetací svazů *Ranunculion fluitantis* a *Callitricho-Batrachion* je hodnocen jako mírně negativní. Mírně negativní vliv byl v obou variantách identifikován také u lososa obecného (*Salmo salar*), bobra evropského (*Castor fiber*) a vydry říční (*Lutra lutra*), především v souvislosti se zásahy do jejich stanovišť a částečným omezením podmínek pro migraci podél toku.

Změny splaveninového režimu a erozně-akumulačních procesů naruší hydromorfologickou dynamiku toku a omezí procesy zajišťující vznik a obnovu říčních náplavů. Zároveň dojde k přímým zásahům do lužních porostů a nelze vyloučit ani dlouhodobé změny hydraulické vazby mezi tokem a nivou. Tím jsou narušeny ekologické struktury a funkce podstatné pro zachování předmětů ochrany EVL Labské údolí. Vliv na její celistvost je tudíž hodnocen jako významně negativní.

SCI Elbtal zwischen Schöna und Mühlberg

Záměr je situován výhradně na území České republiky, jeho nepřímé vlivy však mohou v důsledku kontinuity říčního systému zasahovat i níže po proudu na území SRN, kde se nachází SCI Elbtal zwischen Schöna und Mühlberg. V obou variantách mohou zásahy do koryta Labe vést ke změnám splaveninového režimu a morfologického vývoje koryta. Lze ovšem předpokládat, že případné projevy budou omezeny především na bezprostředně navazující úsek toku za státní hranicí a dále po proudu budou postupně slábnout. Tyto změny mohou potenciálně ovlivnit stanoviště 3270 Bahnité břehy řek s vegetací svazů *Chenopodion rubri* p. p. a *Bidention* p. p., které je vázáno na přirozenou fluvialní dynamiku toku. U stanoviště 3270 se může uplatnit také omezení přísunu diaspor indikačních druhů z českého úseku toku. Stanoviště 3260 Nížinné až horské vodní toky s vegetací svazů *Ranunculion fluitantis* a *Callitricho-Batrachion* může být dotčeno zvýšenou intenzitou lodní dopravy. Záměr zde může dále ovlivnit bobra evropského (*Castor fiber*), vydru říční (*Lutra lutra*), lososa obecného (*Salmo salar*), bolena dravého (*Leuciscus aspius*) a hrouzka Belingova (*Romanogobio belingi*), a to omezením migrační prostupnosti toku v důsledku výstavby plavebního stupně nebo změnami charakteru jejich stanovišť, které se pak mohou promítnout do populací v rámci říčního kontinua. Vlivy na uvedené předměty ochrany ani na celistvost lokality však nejsou hodnoceny jako významně negativní.

EVL Hradiště, Horní Kamenice, Ohře, České Švýcarsko, Doupovské hory, Dolní Ploučnice a Horní Ploučnice

Uvedené EVL jsou součástí říčního systému povodí Labe, který představuje migrační trasu lososa obecného (*Salmo salar*) mezi hlavním tokem a přítoky s výskytem potenciálních trdlišť. Ve variantě 1 byl s ohledem na riziko mortality smoltů při poproudové migraci přes MVE identifikován významně negativní vliv v EVL Hradiště, Ohře, Doupovské hory, Dolní Ploučnice a Horní Ploučnice. V EVL Horní Kamenice a České Švýcarsko je vliv varianty 1 hodnocen jako mírně negativní, neboť poproudová migrační trasa z povodí Kamenice nevede přes profil PSD. Ve variantě 2 je rozšířeným systémem opatření pro migraci ryb výrazně sníženo riziko mortality smoltů, v důsledku čehož je vliv na lososa ve všech EVL hodnocen jako mírně negativní.

V EVL Horní Kamenice, České Švýcarsko, Dolní Ploučnice a Horní Ploučnice může být záměrem ovlivněna vydra říční (*Lutra lutra*). V obou variantách PSD zůstane zachována migrační prostupnost podél Labe i funkční propojení s navazujícími povodími Kamenice a Ploučnice. V dotčených úsecích může dojít k lokálním změnám stanovištních podmínek a k vyšší míře rušení lodní dopravou. Souhrnně jsou však tyto vlivy v obou variantách hodnoceny jako mírně negativní.

Posuzovaný záměr „Zlepšení plavebních podmínek na Labi v úseku Ústí nad Labem – státní hranice ČR/SRN“ má v obou variantách významně negativní vliv na předměty ochrany a celistvost EVL Porta Bohemica a EVL Labské údolí. V EVL Porta Bohemica budou v obou variantách významně negativně ovlivněna stanoviště 3260 Nížinné až horské vodní toky s vegetací svazů *Ranunculion fluitantis* a *Callitriche-Batrachion*, 3270 Bahnnité břehy řek s vegetací svazů *Chenopodion rubri* p. p. a *Bidention* p. p. a 91E0* Smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*). Významně negativně bude ovlivněn i bobr evropský (*Castor fiber*). V EVL Labské údolí budou v obou variantách významně negativně ovlivněna stanoviště 3270 a 91E0*. Ve variantě 1 byl významně negativní vliv na lososa obecného (*Salmo salar*) identifikován také v EVL Hradiště, Ohře, Doupovské hory, Porta Bohemica, Dolní Ploučnice a Horní Ploučnice. Ve variantě 2 je vliv na lososa hodnocen jako mírně negativní.

p) identifikace nevýznamných negativních vlivů záměru s ohledem na každý předmět ochrany EVL nebo PO, u něhož nebyl identifikován významně negativní vliv, avšak negativní ovlivnění se na základě závěrů posouzení předpokládá

V souladu s Metodickým sdělením odboru územní ochrany přírody a krajiny MŽP k identifikaci nevýznamných negativních vlivů je níže uveden tabelární přehled těchto vlivů pro jednotlivé dotčené EVL a SCI. Jeho účelem je přehledně a jednotně zachytit způsob ovlivnění předmětů ochrany jako podklad pro evidenci těchto vlivů a posuzování jejich případné kumulace.

U části předmětů ochrany lze rozsah přímého záboru stanovit jen rámcově. Důvodem je především prostorová a časová proměnlivost přírodních stanovišť, jejichž rozsah se může mezi jednotlivými roky měnit v závislosti na hydrologických a sukcesních procesech, a u biotopů EVD také skutečnost, že jejich funkční hranice nejsou v území vždy jednoznačně vymezitelné. V těchto případech je proto výměra uvedena jen jako orientační odhad odpovídající dostupným podkladům a současnému stavu území.

Tab. 5: Přehled nevýznamných negativních vlivů záměru na předměty ochrany dotčených EVL a SCI

EVL Hradiště				
Předmět ochrany	přímý dopad na populaci	přímý zábor biotopu druhu (m ²)	typ záboru biotopu druhu	zhoršení kvality biotopu druhu
losos obecný (<i>Salmo salar</i>)	varianta 2: počet nelze kvantifikovat	–	–	varianta 2: migrační průchodnost

EVL Horní Kamenice				
Předmět ochrany	přímý dopad na populaci	přímý zábor biotopu druhu (m ²)	typ záboru biotopu druhu	zhoršení kvality biotopu druhu
vydra říční (<i>Lutra lutra</i>)	–	–	–	migrační průchodnost
losos obecný (<i>Salmo salar</i>)	–	–	–	migrační průchodnost; zvýšený zákal

EVL Ohře				
Předmět ochrany	přímý dopad na populaci	přímý zábor biotopu druhu (m ²)	typ záboru biotopu druhu	zhoršení kvality biotopu druhu
losos obecný (<i>Salmo salar</i>)	varianta 2: počet nelze kvantifikovat	–	–	varianta 2: migrační průchodnost

EVL České Švýcarsko				
Předmět ochrany	přímý dopad na populaci	přímý zábor biotopu druhu (m ²)	typ záboru biotopu druhu	zhoršení kvality biotopu druhu
vydra říční (<i>Lutra lutra</i>)	–	–	–	migrační průchodnost
losos obecný (<i>Salmo salar</i>)	–	–	–	migrační průchodnost; zvýšený zákal

EVL Labské údolí						
Přírodní stanoviště						
Předmět ochrany	přímý zábor (m ²)	přechodné narušení povrchu (m ²)	změna hydrologických poměrů	eutrofizace	invazní druhy	změna chemických poměrů
3260	desítky–stovky	desítky–stovky	ANO	NE	ANO	NE
EVD						
Předmět ochrany	přímý dopad na populaci	přímý zábor biotopu druhu (m ²)	typ záboru biotopu druhu	zhoršení kvality biotopu druhu		
bobr evropský (<i>Castor fiber</i>)	nahodilé riziko mortality při provozu – jednotliví jedinci	cca 52 000	pobřežní biotop / část teritoria	migrační průchodnost; rušivé vlivy; změna břehových porostů		
vydra říční (<i>Lutra lutra</i>)	nahodilé riziko mortality při provozu – jednotliví jedinci	řádově tisíce	pobřežní biotop / část teritoria	migrační průchodnost; rušivé vlivy; změna břehových porostů		
losos obecný (<i>Salmo salar</i>)	–	–	–	migrační průchodnost; zvýšený zákal		

EVL Doupovské hory				
Předmět ochrany	přímý dopad na populaci	přímý zábor biotopu druhu (m ²)	typ záboru biotopu druhu	zhoršení kvality biotopu druhu
losos obecný (<i>Salmo salar</i>)	varianta 2: počet nelze kvantifikovat	–	–	varianta 2: migrační průchodnost

EVL Porta Bohemica						
Přírodní stanoviště						
Předmět ochrany	přímý zábor (m ²)	přechodné narušení povrchu (m ²)	změna hydrologických poměrů	eutrofizace	invazní druhy	změna chemických poměrů
3150	varianta 1: 0 varianta 2: až 1 000*	varianta 1: 0 varianta 2: až 1 000*	ANO	NE	NE	NE
EVD						
Předmět ochrany	přímý dopad na populaci	přímý zábor biotopu druhu (m ²)	typ záboru biotopu druhu	zhoršení kvality biotopu druhu		
losos obecný (<i>Salmo salar</i>)	varianta 2: počet nelze kvantifikovat	cca 10 000 (plocha PSD v korytě)	migrační biotop	varianta 2: migrační průchodnost, změna hydrologických poměrů		

*Potenciální plocha stanoviště 3150. Z dostupných podkladů nelze určit, zda bude dotčení trvalé, nebo pouze přechodné; údaj v obou sloupcích se vztahuje ke stejné ploše.

EVL Dolní Ploučnice				
Předmět ochrany	přímý dopad na populaci	přímý zábor biotopu druhu (m ²)	typ záboru biotopu druhu	zhoršení kvality biotopu druhu
vydra říční (<i>Lutra lutra</i>)	–	–	–	migrační průchodnost
losos obecný (<i>Salmo salar</i>)	varianta 2: počet nelze kvantifikovat	–	–	varianta 2: migrační průchodnost

EVL Horní Ploučnice				
Předmět ochrany	přímý dopad na populaci	přímý zábor biotopu druhu (m ²)	typ záboru biotopu druhu	zhoršení kvality biotopu druhu
vydra říční (<i>Lutra lutra</i>)	–	–	–	migrační průchodnost
losos obecný (<i>Salmo salar</i>)	varianta 2: počet nelze kvantifikovat	–	–	varianta 2: migrační průchodnost

SCI Elbtal zwischen Schöna und Mühlberg						
Přírodní stanoviště						
Předmět ochrany	přímý zábor (m ²)	přechodné narušení povrchu (m ²)	změna hydrologických poměrů	eutrofizace	invazní druhy	změna chemických poměrů
3260	0	0	ANO	NE	ANO	NE
3270	0	0	ANO	NE	NE	NE
EVD						
Předmět ochrany	přímý dopad na populaci	přímý zábor biotopu druhu (m ²)	typ záboru biotopu druhu	zhoršení kvality biotopu druhu		
bobr evropský (<i>Castor fiber</i>)	–	–	–	migrační průchodnost; rušivé vlivy		
vydra říční (<i>Lutra lutra</i>)	–	–	–	migrační průchodnost; rušivé vlivy		
losos obecný (<i>Salmo salar</i>)	–	–	–	migrační průchodnost; zvýšený zákal		
bolien dravý (<i>Leuciscus aspius</i>)	–	–	–	migrační průchodnost; zvýšený zákal		
hrouzek Belingův (<i>Romanogobio belingi</i>)	–	–	–	migrační průchodnost; sedimentace jemných částic		

g) rámcové zhodnocení možností případných kompenzačních opatření, je-li vliv záměru hodnocen jako významně negativní

Možnosti kompenzačních opatření se u jednotlivých předmětů ochrany liší podle jejich ekologických nároků a charakteru očekávaného zásahu. V různé intenzitě bude přitom dotčen téměř celý úsek Labe mezi zdymadlem Střekov a státní hranicí. Právě v tomto úseku je dosud zachována podélná kontinuita toku bez dalšího vzdouvacího stupně. Možnost situovat kompenzační opatření do části říčního kontinua zcela mimo dosah vlivů záměru je proto výrazně omezená. To však samo o sobě nevylučuje kompenzaci předmětů ochrany vázaných především na lokální stanovištní podmínky. Pokud zůstanou zachovány jejich rozhodující ekologické nároky, mohou vhodná stanoviště přetrvávat i v částečně ovlivněném prostředí a náhradní plochy mohou dosáhnout kvality srovnatelné s dotčenými stanovišti. Zejména v úseku mezi střekovským zdymadlem a horním koncem vzdutí PSD lze uvažovat o plochách s potenciálem pro kompenzační opatření zaměřená na bobra evropského (*Castor fiber*) a lužní porosty stanoviště 91E0*; jejich konkrétní vhodnost je však potřeba dále ověřit. Odlišná je situace u stanoviště 3270, jehož existence je přímo závislá na dlouhodobé fluvialní dynamice, transportu sedimentů a periodické obnově náplavů. Možnosti jeho kompenzace jsou proto výrazně omezené a jejich účinnost nelze za současného stavu poznání spolehlivě doložit.

bobr evropský (*Castor fiber*)

Významně negativní vliv na bobra evropského (*Castor fiber*) byl v obou variantách identifikován v EVL Porta Bohemica v důsledku trvalé ztráty jednoho stabilního teritoria v prostoru PSD a navazujícího vzdutí. Kompenzační opatření by proto měla směřovat k vytvoření podmínek pro vznik nového bobřího teritoria v navazujících úsecích EVL Porta Bohemica. Potenciál pro taková opatření lze hledat zejména v úseku mezi

zdymadlem Střekov a horním koncem vzdutí PSD, kde mohou být lokálně zachovány nebo vytvořeny vhodné potravní, úkrytové a pobytové podmínky. Rámcově lze uvažovat o obnově přírodě bližšího charakteru břehových partií, podpoře měkkých břehových porostů, omezení břehového opevnění a vytváření členitější břehové linie vhodné pro zakládání nor a úkrytů. Součástí opatření může být rovněž potlačení invazních porostů křídlatek (*Reynoutria* spp.), které mohou omezovat rozvoj vhodné břehové vegetace. Pro kompenzaci jsou vhodné hlavně dosud neobsazené úseky s dostatkem potravních zdrojů a břehy vhodnými pro zakládání nor a úkrytů.

3260 Nížinné až horské vodní toky s vegetací svazů *Ranunculion fluitantis* a *Callitricho-Batrachion*

Rámcově lze uvažovat o vytváření hydraulicky klidnějších částí říčního koryta, které by poskytovaly prostor pro uchycení vodních makrofyt mimo přímý vliv hydrodynamických disturbancí vyvolaných plavbou. V úvahu přichází zejména mělké postranní části toku, např. revitalizovaná či nově vytvořená boční ramena, případně mělké postranní zátoky nebo částečně oddělené úseky koryta s nižší rychlostí proudění.

Některé prvky již navržené v rámci záměru mohou k vytváření vhodných mikrostanovišť potenciálně přispět, zejména koncentrační výhony a prostory mezi výhony a břehem, kde lze očekávat vznik mělkých pobřežních partií s nižší rychlostí proudění. Podobné podmínky mohou vznikat i v plánovaném přírodě blízkém obtokovém korytě, které je součástí varianty 2. Tyto prvky však představují součást vlastního technického řešení záměru a nelze je proto považovat za kompenzační opatření ve smyslu § 45i ZOPK.

3270 Bahnité břehy řek s vegetací svazů *Chenopodion rubri p. p.* a *Bidention p. p.*

Vyhodnocení dostupných podkladů ukazuje, že možnost plnohodnotně kompenzovat ztrátu stanoviště 3270 je zatížena značnou mírou nejistoty a zůstává odborně sporná. Technicko-hydromorfologická studie WELL Consulting et al. (2022) dokládá, že za určitých podmínek lze uměle vytvořit pobřežní tvary a sedimentační plochy s parametry blízkými přirozeným náplavům a že na nich může docházet k rozvoji odpovídající pionýrské vegetace. Autoři studie na základě získaných výsledků dospěli k závěru, že vlivy záměru na stanoviště 3270 lze kompenzovat. Bejček et Mandák (2018) a Botanický ústav AV ČR (2022) nicméně upozorňují na značné nejistoty ohledně dlouhodobé stability a prostorové funkčnosti takto vytvořených ploch, zejména v podmínkách hydromorfologicky pozměněného toku po realizaci záměru. Pro stanovení kompenzačních opatření je přitom klíčové, aby jejich účinnost bylo možné s dostatečnou mírou jistoty doložit již ve fázi rozhodování o záměru, nikoliv až dodatečně během jejich vývoje.

Za klíčový aspekt je přitom nutné považovat silnou procesní podmíněnost stanoviště 3270. Jedná se o raně sukcesní vegetaci úzce závislou na aktivní fluvialní dynamice, zejména na kolísání vodních stavů, transportu a třídění sedimentů, periodických disturbancích a zachování podélné i příčné konektivity toku. Tyto procesy udržují otevřený charakter náplavů a umožňují dlouhodobé přetrvávání populací druhů vázaných na tento typ stanoviště. Hodnocení jeho zachování či kompenzovatelnosti proto nemůže vycházet pouze z aktuální rozlohy, ale zejména z míry zachování hydromorfologických procesů, které náplavová stanoviště opakovaně vytvářejí a obnovují (Hradecký et al. 2024a). Vlivy záměru se přitom v různé intenzitě projeví téměř v celém úseku Labe mezi zdymadlem Střekov a státní hranicí, tedy i v posledním souvislém úseku českého Labe bez vzdouvacího objektu a se zachovanou podélnou kontinuitou toku. Případné náhradní plochy by tak byly vytvářeny v rámci říčního kontinua, jehož hydromorfologické a splaveninové poměry budou záměrem pozměněny.

Další nejistotu představuje možnost uchycení kriticky ohrožených indikačních druhů drobnokvětu pobřežního (*Corrigiola litoralis*) a blešníku obecného (*Pulicaria vulgaris*) na nově vytvořených náplavech. Jejich výskyt je

totiž podmíněn nejen vhodnými stanovištními podmínkami, ale také zachováním metapopulační dynamiky a opakovaným přísunem diaspor ze zdrojových populací. Část stávajících populací obou druhů bude přitom realizací záměru přímo zasažena, což může snížit jejich početnost a tím i dostupnost diaspor pro kolonizaci nově vytvořených ploch. Bez zachování těchto vazeb proto nelze úspěšnou kolonizaci náhradních stanovišť předpokládat (srov. Fink et al. 2017).

Na základě současného stavu poznání lze shrnout, že vytvoření ploch s potenciálem rozvoje vegetace typu 3270 je sice technicky možné, samo o sobě ovšem nezajišťuje náhradu ekologické kvality a funkce stávajících náplavů. Jejich dlouhodobá ekologická ekvivalence závisí na zachování odpovídajících hydromorfologických a splaveninových procesů, které budou realizací záměru ovlivněny. Případný návrh kompenzačních opatření by musel doložit dlouhodobou udržitelnost nově vytvořených ploch, zachování odpovídající fluvialní dynamiky a jejich vazbu na zdrojové populace indikačních druhů. Za současného návrhu navíc nelze nastavit časovou posloupnost kompenzačních opatření tak, aby bylo možné jejich funkčnost potvrdit před zahájením realizace záměru. Plnohodnotnou kompenzací stanoviště 3270 proto nelze na základě dostupných podkladů považovat za reálně proveditelnou.

91E0* Smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)

Možnost kompenzace stanoviště 91E0* je podmíněna zejména nalezením ploch s vhodným vodním režimem a dlouhodobě zachovanou hydrologickou vazbou na tok a hladinu podzemní vody. Ve srovnání se stanovišti závislými na aktivní fluvialní dynamice je jeho kompenzovatelnost příznivější, neboť vznik a další vývoj lužních porostů jsou více určovány lokálními stanovištními podmínkami. Na vhodných plochách proto lze předpokládat možnost vytvoření porostů odpovídajícího charakteru stanoviště 91E0*.

Při posouzení kompenzovatelnosti je zároveň vhodné zohlednit současný stav dotčených porostů. Převládají totiž mezi nimi menší, rozvolněné a sukcesně vznikající porosty měkkého luhu, které mnohdy vykazují známky degradace. Tento charakter dotčených porostů může usnadnit dosažení srovnatelného ekologického stavu na náhradních plochách ve srovnání se zachovalými porosty s vysokou reprezentativností.

Potenciálně vhodné plochy lze hledat v nivě Labe mezi horním koncem vzdutí PSD a zdymadlem Střekov, kde se neočekávají výrazné přímé změny vodního režimu nivy. Při jejich výběru je ovšem nutné ověřit dlouhodobé zachování hydrologické vazby na řeku, a to i s ohledem na dlouhodobý morfologický vývoj koryta. Prohrádky a koncentrační výhony mohou podporovat rozvoj incize, jejíž případný vliv na vodní režim nivy bude záviset na odezvě hladiny toku a hydraulickém působení vzdutí PSD. Vhodné mohou být plochy s degradovanou nebo nepůvodní dřevinnou vegetací, kde lze kombinovat její odstranění s podporou přirozené sukcese a případně cílenou výsadbou vrb (*Salix* spp.) a topolů (*Populus* spp.). S ohledem na čas potřebný k vývoji náhradních porostů a nejistotu dosažení jejich plné ekologické funkčnosti by měla být kompenzace realizována nejméně v trojnásobném rozsahu oproti ploše zanikajícího stanoviště.

Losos obecný (*Salmo salar*)

Významně negativní vliv na lososa obecného (*Salmo salar*) byl posouzen pouze u varianty 1, a to v souvislosti s rizikem mortality smoltů při poproudové migraci přes MVE. Vzhledem k tomu, že populace lososa je závislá na zachování migračního kontinua mezi trdlišti v přítocích a mořským prostředím, jsou možnosti kompenzace tohoto vlivu omezené. Metodická příručka k hodnocení významnosti vlivů na předměty ochrany (Chvojková et

al. 2011) hodnotí možnost kompenzace významně negativního vlivu na lososa jako prakticky nemožnou právě s ohledem na jeho závislost na migračním kontinuu a dosud nestabilizovaný stav populace.

Literatura

- Anděra M., Gaisler J. (2012): Savci České republiky – popis, rozšíření, ekologie, ochrana. Academia. Praha.
- Andreska J. (2010): Losos labský v historických záznamech a v současnosti II. Živa 6: 276–279.
- AOPK ČR (2021): Souhrn doporučených opatření pro evropsky významnou lokalitu Dolní Ploučnice CZ0513505. Regionální pracoviště Správa CHKO České středohoří.
- AOPK ČR (2022): Návrh změny evropsky významné lokality – doplnění předmětu ochrany EVL Porta Bohemica. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR.
- AOPK ČR (2023): Souhrn doporučených opatření pro evropsky významnou lokalitu Porta Bohemica CZ0424141. Regionální pracoviště Správa CHKO České středohoří.
- Baruš V., Oliva O. (eds., 1995): Fauna ČR a SR. Mihulovci (Petromyzontes) a ryby (Osteichthyes). Academia. Praha.
- Bauch G. (1958): Untersuchungen über die Gründe für den Ertragsrückgang der Elbfischerei zwischen Elbsandsteingebirge und Boizenburg. Zeitschrift für Fischerei und deren Hilfswissenschaften, N. F. Heft 7: 161–438.
- Bejček V., Mandák B. (2018): Studie bahnitých říčních náplavů. Česká zemědělská univerzita v Praze. Fakulta životního prostředí. Praha.
- Benda P., Šutera V. (1996): Bobr evropský (*Castor fiber albus* Matschie) na řece Labi. Ochrana Přírody 51 (3), 73–75.
- Botanický ústav AV ČR (2022): Oponentní posudek k výstupům projektu TIROMD041 – „Analýza a vyhodnocení možností vytváření a plošného rozšiřování přírodního stanoviště 3270 soustavy Natura 2000 v podmínkách Dolního Labe při respektování stávajícího užívání a rozvoje vodní cesty“ řešeného v rámci programu TA ČR BETA2.
- Ciraane U. D., Sonny D., Lerquet M., Archambeau P., Dewals B., Piroton M., Sacré P., Benitez J.-P., Ovidio M., Erpicum S. (2025): Impact of anthropized river hydrodynamic conditions on the downstream migration of Atlantic salmon smolts. Science of the Total Environment 982: 179556.
- Colavecchia, M., Katopodis, C., Goosney, R., Scruton, D. A., McKinley, R. S. (1998): Measurement of burst swimming performance in wild Atlantic salmon (*Salmo salar* L.) using digital telemetry. Regulated Rivers: Research and Management 14: 41–51.
- Coops H., Geilen N., Verheij H. J., Boeters R., van der Velde G. (1996): Interactions between waves, bank erosion and emergent vegetation: an experimental study in a wave tank. Aquatic Botany 53: 187–198.
- Doleželová J., Křivánek J. (2015): Souhrn doporučených opatření pro evropsky významnou lokalitu Labské údolí CZ0424111. AOPK ČR, Regionální pracoviště Ústecko.
- European Commission (2001): Assessment of plans and projects significantly affecting Natura 2000 sites. Methodological guidance on the provisions of Article 6(3) and (4) of the Habitats Directive 92/43/EEC.
- Filippov P., Grulich V., Guth V., Hájek M., Kocourková J., Kočí M., Lustyk P., Melichar V., Navrátil J., Navrátilová J., Roleček J., Rydlo J., Sádlo J., Višňák R., Vydrová A., Zelený D. (2008): Příručka hodnocení biotopů. AOPK ČR. Praha.
- Fink S., Lanz T., Stecher R., Scheidegger C. (2017): Colonization potential of an endangered riparian shrub species. Biodiversity and Conservation 26: 2099–2114.
- Fošumpaur P. (2015): Expertní analýza provozních a vodohospodářských opatření na úseku Děčín – Střekov z pohledu podmínek po zprovoznění Plavebního stupně Děčín.
- Fošumpaur P., Kašpar T., Kučerová J., Zukal M. (2016): Fyzikální model úpravy plavební kynety pod Plavebním stupněm Děčín. Závěrečná zpráva. ČVUT v Praze, Fakulta stavební, ve spolupráci s VÚV T. G. Masaryka, v.v.i., Praha.

- Fošumpaur P., Horský M., Kašpar T., Zajícová P. (2020): Evidence regulačních úprav dolního Labe od VD Střekov po státní hranici. Fakulta stavební ČVUT. Praha.
- Füllner G., Pfeifer M. (2007): Restoring Salmon in the River Elbe in Germany. Workshop „Losos 2007“. Ústí nad Labem.
- Halačka K. (2014): Mapování výskytu hrouzka *Romanogobio belingi* v povodí Labe.
- Hanel L., Lusk S. (2005): Ryby a mihule České republiky – Rozšíření a ochrana. ČSOP. Vlašim.
- Hansen J. P., Wikström S. A., Kautsky L. (2019): Effects of recreational boating on aquatic vegetation in coastal ecosystems. *Ambio* 48: 1043–1054.
- Horký P., Slavík O. (2016): Diel and seasonal rhythms of asp *Leuciscus aspius* (L.) in a riverine environment. *Ethology Ecology & Evolution* 29(5): 449–459.
- Hradecký J., Čuda J., Frouz J., Hanel M. (2024a): Optimalizace managementu dolního úseku Labe s ohledem na přítomnost biotopu 3270 a zlepšení hydromorfologického stavu na základě mezioborové studie. Výzkumná zpráva 2021–2023. Ostrava.
- Hradecký J., Galia T., Krejčí L., Škarpich V., Vaverka L. (2024b): Projevy dlouhodobé transformace koryta dolního Labe v Česku a příležitosti jeho obnovy. *Geografie* 129(3): 265–297.
- Chytrý M., Kučera T., Kočí M., Grulich V., Lustyk P. [Eds.] (2010): Katalog biotopů České republiky. 2. vydání. AOPK ČR. Praha.
- Chvojková E., Volf O., Kopečková M., Hummel J., Čížek O., Dušek J., Březina S., Marhoul P. (2011): Příručka k hodnocení významnosti vlivů na předměty ochrany lokalit soustavy Natura 2000. MŽP. Praha.
- Jurajda P. (2009): Vyhodnocení plůdkového společenstva ryb v řece Labi v předmětném úseku plavebního stupně Děčín. Ústav biologie obratlovců AV ČR.
- Jurajda P. (2011): Ichtyologický průzkum pořičních tůň a lagun řeky Labe v úseku Střekov – Hřensko a vyhodnocení plůdkového společenstva v řece Labi v úseku Lovosice – Hřensko. Ústav biologie obratlovců AV ČR.
- Juříček M., Xaverová P., Lepková A. (2015): Monitoring říčních náplavů a průzkum drobných přítoků Labe. Zlepšení plavebních podmínek na Labi v úseku Ústí nad Labem – státní hranice ČR/SRN – plavební stupeň Děčín, monitoring přírodních fenoménů v území dotčeného záměrem Plavební stupeň Děčín v roce 2015. HBH Projekt spol. s r. o. Brno.
- Juříček M. (2010a): Posouzení vlivu variant Plavebního stupně Děčín na vodní makrofyta.
- Juříček M. (2010b): Výzkum ekologie a struktury lužních porostů. In: Zajištění průběžného monitoringu širšího dotčeného území záměru Plavební stupeň Děčín na podkladě sledování vybraných elementů vodních a pobřežních ekosystémů. Závěrečná zpráva. WELL Consulting, s.r.o.
- Juříček M., Straka M., Osvaldová A., Obrdlík P., Kochová P. (2010): Zajištění průběžného monitoringu širšího dotčeného území záměru Plavebního stupně Děčín na podkladě sledování vybraných elementů vodních a pobřežních ekosystémů – Závěrečná zpráva. WELL Consulting. Brno.
- Kačmar M. (2016): Souhrn doporučených opatření pro evropsky významnou lokalitu České Švýcarsko CZ0424031. Správa NP České Švýcarsko.
- Kalníková V., Dřevojan P., Večeřa M., Novák P. (2017): Komparativní výzkum bahnitých náplavů řeky Labe s dalšími řekami v České republice. Masarykova univerzita, Přírodovědecká fakulta. Brno.
- Kava T. (2015a): Závěrečná zpráva ichtyologického průzkumu Ploučnice u obce Boreček. Sledování ryb a mihulí v EVL Horní Ploučnice. Česká Kamenice.
- Kava T. (2015b): Závěrečná zpráva ichtyologického průzkumu Ploučnice mezi obcemi Boreček a Ploužnice. Sledování ryb a mihulí v EVL Horní Ploučnice. Česká Kamenice.
- Korbelová J., Vorel A. (2018): Monitoring populace bobra evropského na Labi v roce 2018. AOPK ČR. Praha.
- Korbelová J., Vorel A. (2022): Monitoring populace bobra evropského na Labi v roce 2022. AOPK ČR. Praha.

- Kostkan V., Lepková A. (2015): Průzkum výskytu bobra evropského v úseku VD Střekov – státní hranice ČR/SRN. Zlepšení plavebních podmínek na Labi v úseku Ústí nad Labem – státní hranice ČR/SRN. Doplnění podkladů pro dokumentaci EIA k záměru Plavební stupeň Děčín. HBH Projekt spol. s r. o.
- Koterová V., Hladík M., Leníček J., Javorek T., Marek P. (2017): Podpora migrace lososa obecného – vodní dílo Střekov. A. Souhrnná technická zpráva. Vodohospodářský rozvoj a výstavba a. s. Praha.
- Kubát K. (1999): Současný stav populací drobnokvětu pobřežního (*Corrigiola litoralis* L.) v České republice. Příroda 15: 25–30.
- Kurka V. (2005a): Posílení populace lososa obecného v povodí řeky Kamenice prostřednictvím odchovných zařízení. ČRS, Severočeský územní svaz. Ústí nad Labem.
- Kurka V. (2005b): Posílení populace lososa obecného v povodí řeky Ploučnice prostřednictvím odchovných zařízení. ČRS, Severočeský územní svaz. Ústí nad Labem.
- Lambrecht H., Trautner J. (2007): Fachinformationssystem und Fachkonvention zur Bestimmung der Erheblichkeit im Rahmen der FFH-VP.
- Lustyk P. (2024a): Metodika mapování biotopů České republiky. AOPK ČR. Praha.
- Lustyk P. (ed., 2024b): Příručka hodnocení biotopů. AOPK ČR. Praha.
- Möckel S. (2017): The assessment of significant effects on the integrity of "Natura 2000" sites under Article 6(2) and 6(3) of the Habitats Directive. Nature Conservation 23: 57-85.
- Monnerjahn U. (2011): Atlantic Salmon (*Salmo salar* L.) re-introduction in Germany: a status report on national programmes and activities. Journal of Applied Ichthyology 27: 33–40.
- Petřík P., Hummel J. (2023): Mapování výskytu biotopu M6 (typ přírodního stanoviště 3270). In: Optimalizace managementu dolního úseku Labe s ohledem na přítomnost biotopu 3270 a zlepšení hydromorfologického stavu na základě mezioborové studie. Výzkumná zpráva 2021–2023. Ostrava.
- Poledník L., Beran V., Poledníková K. (2025): Vývoj populace vydry říční v České republice: celkové shrnutí a detailnější pohled na období 2017–2023. Příroda 47: 137–152.
- Povodí Labe, s. p. Hradec Králové (2019–2024): Vyhodnocení plavebního provozu na labské vodní cestě za rok 2019–2024.
- Prausová M. (2025): Studie přírodních poměrů a biologických hodnot v údolí Labe mezi Ústím nad Labem a státní hranicí ČR/SRN. Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, Fakulta životního prostředí, Ústí nad Labem.
- Raška P., Dolejš M., Hofmanová M. (2016): Effects of Damming on Long-Term Development of Fluvial Islands, Elbe River (N Czechia). River Research and Applications: 33 (4): 469–638.
- Rottenborn J. (2018): Historický vývoj a vegetační změny nivy dolního úseku řeky Labe. Rigorózní práce. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Přírodovědecká fakulta. České Budějovice.
- Rupp D. (2017): Zlepšení plavebních podmínek na Labi v úseku Ústí nad Labem – státní hranice ČR/SRN – plavební stupeň Děčín. Závěrečná zpráva: Monitoring pozorovacích vrtů 2016–2017. GEOTest, a. s. Brno.
- Rydlo J. (2007): Vodní makrofyta v Labi mezi Chvaleticemi a Mělníkem – změny po ukončení lodní dopravy uhlí. Muzeum Současnost, Roztoky u Prahy, ser. natur. 22: 27–95.
- Schütz C., Czerny R., Herbst M., Henning M., Pitsch M. (2024): Passage through a fishway entrance at different velocities—results from flume experiments with small non-salmonids. River Research and Applications 40(7): 1205–1218.
- Správa NP České Švýcarsko (2024): Přehled historie programu repatriace lososa obecného na území NP České Švýcarsko.
- Šafář J. (2002): Novodobé rozšíření bobra evropského (*Castor fiber* L., 1758) v České republice. Příroda 13: 161–196.

- Škarpich V., Hradecký J., Galia T., Veverka L., Gurkovský V. (2018): Fluviálně-geomorfologická studie vývoje korytových náplavů řeky Labe v úseku Střekov – státní hranice. Ostravská univerzita, Přírodovědecká fakulta, Katedra fyzické geografie a geoekologie. Ostrava.
- Thunnissen N. W., Baattrup-Pedersen A., Riis T., Verdonchot P. F. M. (2019): Effect of shipping-induced changes in flow velocity on aquatic macrophytes in intensively navigated rivers. *Science of the Total Environment* 667: 229–238.
- Thorstad E. B., Okland F., Kroglund F., Jepsen N. (2003): Upstream migration of Atlantic salmon at a power station on the River Nidelva, Southern Norway. *Fisheries Management and Ecology* 10: 139–146.
- TRIOPS – Ökologie und Landschaftsplanung GmbH (2009): Managementplan für das SCI 034E „Elbtal zwischen Schöna und Mühlberg“. Sächsisches Landesamt für Umwelt, Landwirtschaft und Geologie. Dresden.
- Uhlíková J. (2019): Bobr evropský na řece Labi – po 23 letech. *Ochrana přírody* 2: 36–38.
- Vogl Z. (2025): Zlepšení plavebních podmínek na Labi v úseku Ústí nad Labem – státní hranice ČR/SRN – posouzení návrhu řešení oboustranné migrace ryb.
- Volfová E. (2019): Vegetace bahnitých náplavů v EVL Labské údolí a EVL Porta Bohemica. Odborná studie.
- Volfová E. (2020): Vegetace bahnitých náplavů v EVL Labské údolí a EVL Porta Bohemica v roce 2020. Odborná studie.
- WELL Consulting, Ekopontis, AQUATIS (2022): Analýza a vyhodnocení možností vytváření a plošného rozšiřování přírodního stanoviště 3270 soustavy Natura 2000 v podmínkách Dolního Labe při respektování stávajícího užívání a rozvoje vodní cesty (projekt TAČR TIROMD041). Ministerstvo dopravy ČR.
- Wolter Ch. (2015): Historic catches, abundance, and decline of Atlantic salmon *Salmo salar* in the River Elbe. *Aquatic Sciences* 77: 367–380.

Přílohy

Příloha 1: Stanoviska orgánu ochrany přírody podle § 45i odst. 1 ZOPK

Příloha 2: Autorizace zpracovatele hodnocení

Ředitelství vodních cest ČR
nábřeží L. Svobody 1222/12
110 15 Praha 1

Datum: 04. 09. 2026
Spisová značka: KUUK/148754/2026/3/N-4123
Číslo jednací: KUUK/161119/2026
Vyřizuje/linka: Mgr. Radovan Douša/595
Počet listů/příloh: el./0

Stanovisko orgánu ochrany přírody k záměru „Zlepšení plavebních podmínek na Labi v úseku Ústí nad Labem – státní hranice ČR/SRN“ z hlediska možného ovlivnění evropsky významných lokalit a ptačích oblastí dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny

Krajský úřad Ústeckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, jako orgán věcně a místně příslušný dle ustanovení § 77a odst. 4 písm. o) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (dále jen zákon), vydává dle § 45i zákona k žádosti Ředitelství vodních cest ČR, nábřeží L. Svobody 1222/12, 110 15 Praha 1, IČ: 67981801 (dále jen žadatel) ze dne 17. 2. 2026 toto stanovisko:

Nelze vyloučit možnost, že předložený záměr „Zlepšení plavebních podmínek na Labi v úseku Ústí nad Labem – státní hranice ČR/SRN“ bude mít samostatně nebo ve spojení s jinými **významný vliv** na předmět ochrany, popř. celistvost evropsky významných lokalit nebo ptačích oblastí v územní působnosti Krajského úřadu Ústeckého kraje.

Odůvodnění:

Předmětem zamýšleného záměru je realizace opatření a staveb ke zlepšení splavnosti dolního toku Labe mezi Ústím nad Labem a Dolním Žlebem (hranicí ČR/SRN). Cílem záměru je zabezpečení podmínek pro plavební ponor 140 cm po dobu 345 dní v průměrném roce a zároveň ponoru 220 cm po dobu 180 dní v průměrném roce, což umožní splavnost Labské vodní cesty a vytvoří podmínky pro provozování plavidel v daném úseku. Navržená změna plavebních podmínek navazuje na podmínky splavnosti v německém úseku Labe.

Záměr je navržen ve 2 variantách, obě počítají s výstavbou hydrostatického jezu v říčním km 737,12 a navazujících staveb (plavební komora, malá vodní elektrárna, provozní zázemí Loubí a rybí přechod a další zařízení k umožnění migrace). Součástí záměru je dále také úprava plavební kynety pod plavebním stupněm s cílem zajistit dostatečné plavební podmínky (prohrádky, dosypy, tvarování dna a instalace břehových výhonů (celkem 23) a úprava nad zdrží v podobě tvorby 24 výhonů; a revitalizace v ústí Jílovského potoka a revitalizace v ústí Ploučnice. Rozdíl mezi oběma variantami spočívá především v navržených revitalizačních opatřeních v Malém Březně a v mírně rozdílném řešení migrační propustnosti jezu a nastavení ochranných opatření pro vodní živočichy u MVE, včetně monitoringu.

Záměr je situován uvnitř dvou evropsky významných lokalit – EVL Porta Bohemica a EVL Labské údolí. Zasahuje také do EVL České Švýcarsko a ptačí oblasti Labské Pískovce. Kromě toho je vodní tok Labe uvnitř výše uvedených EVL funkčně propojen i se vzdálenějšími evropsky významnými lokalitami Ohře a Doupovské hory. Jelikož z hlediska EVL Labské údolí a české Švýcarsko je příslušným orgánem ochrany přírody výhradně Správa NP české Švýcarsko, stejně jako k záměrem potenciálně ovlivněné části ptačí oblasti Labské Pískovce (v kompetenci zdejšího úřadu je pouze její malá část ve Šluknovském výběžku), posuzoval krajský úřad možné významné ovlivnění zamýšleného záměru pouze v kontextu těch lokalit soustavy Natura 2000, k nimž je jako orgán ochrany přírody v kontextu daného záměru příslušný a jsou s místem realizace záměru funkčně či migračně propojeny.

EVL Porta Bohemica

V působnosti zdejšího úřadu je mimo jiné část toku mezi VD Střekov a st. hranicí (přibližně jde o úsek protínající většinu území města Ústí nad Labem). Předmětem ochrany této EVL jsou níže uvedená stanoviště: 3270 - bahnité břehy řek s vegetací svazů *Chenopodion rubri* p. p. a *Bidentation* p. p., 6110 - vápnité nebo bazické skalní trávníky, 8150 - střeoevropské silikátové sutě, 8160 - vápnité sutě pahorkatin a 9180 - suťové lesy svazu *Tilio – Acerion*. Z druhů jsou součástí předmětu ochrany bobr evropský a losos atlantský.

V souvislosti s realizací zamýšleného záměru, jeho umístěním a charakterem, může být potenciálně ohroženo zejména stanoviště 3270, které je tvořeno biotopem M6 Bahnité říční náplavy. Ty se vyskytují především na dolních tocích řek. Pro jejich existenci a podporu je zásadní přirozené kolísání průtoku vody během roku, které vede k jejich periodickému zaplavování a obnažování. Pro existenci předmětného stanoviště je tedy nejdůležitější zachování stávajících hydromorfologických charakteristik vodního toku, tj. přenosu a ukládání říčních sedimentů v místech přirozené akumulace, dynamiky proudění, kolísání vodní hladiny, kontaktu břehových partií s vodním tokem a tvorby sedimentačních kuželů u drobných přítoků. Nejvýznamnější ohrožení pro předmětné stanoviště proto představuje zejména nevhodná úprava vodních toků, zejména jejich napřimování, prohlubování, zpevňování břehů, budování příčných překážek a podélných koncentračních staveb. Významně může být toto stanoviště ohroženo rovněž nevhodným managementem říčních sedimentů při údržbě plavební dráhy, popř. i šířením invazních druhů a znečištěním vod. Negativně se může projevit také rybolov a využívání těchto ploch ke koupání. V případě realizace zamýšleného záměru zcela nepochybně může dojít k jejich narušení, které by mohlo tento předmět ochrany EVL významným způsobem ovlivnit. Tato stanoviště se vyskytují právě v úseku toku Labe mezi Střekovským zřezadlem a státní hranicí (tedy i na části území EVL v působnosti zdejšího úřadu) a díky výskytu indikačních druhů, např. drobnokvět pobřežní (*Corrigiola litoralis*) nebo blatěnka vodní (*Limosella aquatica*) se zde jedná o jednu z nejvýznamnějších lokalit pro ochranu stanoviště 3270 v ČR.

Dalším předmětem ochrany dané EVL, který by mohl být záměrem ovlivněn je bobr evropský, do jehož biotopu záměr zasahuje a nelze v této souvislosti, ve spojitosti s jeho realizací a provozem, vyloučit možný negativní ovlivnění jeho jedinců, popř. i místní populace druhu na dolním toku Labe.

V neposlední řadě záměr může dále v souvislosti s budováním příčných překážek v toku, popř. v souvislosti se změnou hydrodynamiky toku dále snížit migrační prostupnost řeky pro migraci ryb (a to i v případě vybudování rybího přechodu), zvýšit jejich mortalitu při překonávání nově vybudovaných překážek, zvláště pak v případě vybudování MVE na Plavebním stupni Děčín, se kterým počítají obě navržené varianty záměru. V této souvislosti může dojít k závažnému ovlivnění českých populací lososa atlantského, který je rovněž součástí předmětu ochrany této EVL.

EVL Ohře a EVL Doupovské hory

Předmětem ochrany EVL Ohře jsou společenstva bylinných lemů nížinných řek, makrofytní vegetace vodních toků, a druhy – losos obecný (*Salmo salar*), bolen dravý (*Aspius aspius*), velevrub tupý (*Unio crassus*) a klínatka rohatá (*Ophiogomphus cecilia*).

Předmětem ochrany EVL Doupovské hory (jejíž součástí je i vodní tok Liboc a Leska pramenící v Doupovských horách) jsou druhy: čolek velký (*Triturus cristatus*), hnědásek chrastavcový

(*Euphydrias aurinia*), koniklec otevřený (*Pulsatilla patens*), kuňka ohnivá (*Bombina bombina*), losos obecný (*Salmo salar*), netopýr černý (*Barbastella barbastellus*) a netopýr velký (*Myotis myotis*) a stanoviště: 3260 - Nížinné až horské vodní toky s vegetací svazů *Ranunculion fluitantis* a *Callitricho-Batrachion*, 5130 - Formace jalovce obecného (*Juniperus communis*) na vřesovištích nebo vápnitých trávnicích, 6210 - Polopřirozené suché trávníky a facie křovin na vápnitých podložích (*Festuco-Brometalia*), 6430 - Vlhkomilná vysokobylinná lemová společenstva nížin a horského až alpínského stupně, 6510 - Extenzivní sečené louky nížin až podhůří (*Arrhenatherion*, *Brachypodio-Centaureion nemoralis*), 9130 - Bučiny asociace *Asperulo-Fagetum*, 9180* - Lesy svazu *Tilio-Acerion* na svazích, sutích a v roklich, 91E0* - Smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*).

V rámci obou uvedených EVL pak nelze vyloučit významný vliv záměru zejména v případě druhu losos atlantský.

V souvislosti s možným dalším snížením míry migrační prostupnosti dolního toku Labe, ke kterému by v případě realizace záměru, jehož součástí je vybudování jezu, mohlo dojít, nebo možným ztížením podmínek pro jeho budoucí dostatečné zprůchodnění pro ryby a další vodní živočichy, nelze vyloučit za určitých okolností až významné dopady na daný druh, a to zejména na jeho protiproudovou migraci zpět na trdlíště zejména v Povodí střední a horní Ohře a Liboce. Dolní tok Labe je již v současné době velmi obtížně prostupný pro zejména protiproudovou migraci lososa atlantského i dalších vodních živočichů (důvodem je zejména VD Střekov a nedostatečně funkční rybí přechod sloužící k jeho překonání). Záměr přitom navrhuje vybudování objektů a realizaci opatření, které mohou současně fungovat jako další migrační překážky pro ryby a vodní živočichy na toku dolního Labe, aniž by současně obsahoval podrobné a příslušnými specialisty vyhodnocené řešení, které by tuto migrační prostupnost dolního úseku Labe prokazatelně v potřebné míře do budoucna zajišťovalo či zlepšovalo, a jež by současně bylo nedílnou součástí navrženého záměru.

Z výše uvedených důvodů proto zdejší úřad nemůže vyloučit významný vliv na předměty ochrany a celistvost EVL Porta Bohemica, Ohře a Doupovské hory. Významné ovlivnění předmětu ochrany či celistvosti ostatních lokalit soustavy Natura 2000 v působnosti zdejšího úřadu se díky vzdálenosti a minimálnímu či žádnému funkčnímu propojení s místem realizace zamýšleného záměru nepředpokládá.

Z hlediska EVL Porta Bohemica je dále příslušným orgánem ochrany přírody k vyjádření AOPK ČR, regionální pracoviště Správa CHKO České středohoří. Pro EVL Labské údolí, EVL české Švýcarsko a záměrem dotčenou část PO Labské Pískovce, popř. další lokality soustavy Natura 2000 na území CHKO Labské Pískovce a NP České Švýcarsko, je pak k vyjádření příslušná Správa NP České Švýcarsko. Je tudíž třeba, aby si žadatel pro daný záměr vyžádal rovněž stanoviska dle § 45i ZOPK od výše uvedených dotčených orgánů ochrany přírody.

Poučení:

Toto stanovisko není rozhodnutím orgánu ochrany přírody vydaným ve správním řízení a nelze se proti němu odvolat.

Identifikační údaje:

Název záměru:	Zlepšení plavebních podmínek na Labi v úseku Ústí nad Labem – státní hranice ČR/SRN
Kraj:	Ústecký
k. ú.:	Hřensko, Dolní Žleb, Prostřední Žleb, Loubí u Děčína, Podmokly, Děčín, Děčín – Staré město, Křešice u Děčína, Boletice nad Labem, Chrochvice, Vilsnice, Nebočady, Malšovice a Malé Březno
žadatel:	Ředitelství vodních cest ČR, nábřeží L. Svobody 1222/12, 110 15 Praha 1, IČ: 67981801

Podklady pro posouzení:

Žádost o vydání stanoviska v souladu s § 45i zákona
informace o záměru
mapka lokality

Ing. Jarmila Jandová, PhD.

vedoucí oddělení ochrany přírody

Ředitelství vodních cest ČR
Nábř. L. Svobody 1222/12
110 15 Praha 1

IDDS: ndn5skh

Váš dopis značky / ze dne
ŘVC/570/2024/OPR-26

č. j. / spisová značka
SNPCS 06850/2026

datum
31.08.2026

vyřizuje / telefon / e-mail
Holešinská / 412 354 058
j.holesinska@npcs.cz

Věc: Zlepšení plavebních podmínek na Labi v úseku Ústí nad Labem – státní hranice ČR/SRN – stanovisko dle § 45i zák. č. 114/1992 Sb.

Správa Národního parku České Švýcarsko (dále jen „Správa NP“) jako orgán ochrany přírody a krajiny příslušný podle § 78 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v pozdějším znění (dále jen „zákon o ochraně přírody“), vydává k návrhu projektového záměru „Zlepšení plavebních podmínek na Labi v úseku Ústí nad Labem – státní hranice ČR/SRN“ (dále jen „projektový záměr“)

v souladu s § 45i odst. 1 zákona o ochraně přírody toto stanovisko:

Správa NP nemůže vyloučit u projektového záměru jeho významný vliv (způsobený samostatně nebo ve spojení s jinými koncepcemi či záměry) na předměty ochrany nebo na celistvost evropsky významných lokalit (dále jen „EVL“) a ptačích oblastí („PO“).

Stanovisko se vydává ve vztahu k EVL Labské údolí (CZ0424111), EVL Porta Bohemica (CZ0424141), EVL České Švýcarsko (CZ0424031) a PO Labské pískovce (CZ0421006), kde má Správa NP územní působnost orgánu ochrany přírody.

Významný vliv nebyl vyloučen u obou předložených variant (jezová varianta 1, jezová varianta 2) projektového záměru.

Odůvodnění:

Správa NP obdržela dne 13. 8. 2026 žádost Ředitelství vodních cest ČR (evidovanou pod č. j. SNPCS 06437/2026) o stanovisko podle § 45i odst. 1 zákona o ochraně přírody k projektovému záměru „Zlepšení plavebních podmínek na Labi v úseku Ústí nad Labem – státní hranice ČR/SRN“.

Správa NP vydávala ve smyslu § 45i zákona o ochraně přírody na základě žádosti Ředitelství vodních cest ČR stanovisko k záměru se shodným názvem (*Zlepšení plavebních podmínek na Labi*

v úseku Ústí nad Labem – státní hranice ČR/SRN) (viz č. j. SNPCS 01548/2026 ze dne 13.03.2026 – viz příloha). Tato žádost obsahovala popis dvou variant: jezová varianta - varianta 1b; bezjezová varianta – varianta 2a. Žádost podaná dne 13. 8. 2026 popisuje stejný cíl projektového záměru, ale obsahuje jiné varianty (jezová varianta 1, jezová varianta 2). Žadatel toto v žádosti nijak nekomentoval. Správa NP žádost vyhodnotila tak, že dochází k doplnění původního záměru o další dvě varianty a k nim se vztahuje toto stanovisko.

Předmět stanoviska:

Projektový záměr byl předložený formou stručného popisu s doplněním výkresu situace záměru (neobsahoval podrobné informace na úrovni projektové dokumentace).

Umístění projektového záměru: k. ú. Hřensko, Dolní Žleb, Prostřední Žleb, Loubí u Děčína, Podmokly, Děčín, Děčín – Staré Město, Křešice u Děčína, Boletice nad Labem, Chrochvice, Vilsnice, Nebočady, Malšovice (v seznamu uvedeném žadatelem dále chybí k. ú. Malé Březno – viz jezová varianta 2)

Cílem projektového záměru je zabezpečení podmínek pro plavební ponor 140 cm po dobu 345 dní v průměrném roce a zároveň ponoru 220 cm po dobu 180 dní průměrném v roce, což umožní splavnost Labské vodní cesty a vytvoří podmínky pro provozování plavidel v daném úseku.

Projektový záměr představuje dvě nové varianty:

1. Jezová varianta – varianta 1: Hlavním objektem záměru je výstavba hydrostatického jezu v říčním kilometru 737,12 (k. ú. Prostřední Žleb, v situačním výkresu označeno jako IO a PS01 Plavební stupeň Děčín) a navazujících staveb (plavební komora, malá vodní elektrárna, provozní zázemí Loubí, rybí přechod a další opatření k umožnění migrace); součástí je i úprava plavební kynety pod plavebním stupněm s cílem zajistit dostatečné plavební podmínky (prohrádky, dosypy, tvarování dna a instalace břehových výhonů (celkem 23) a úprava nad zdrží v podobě tvorby 24 výhonů; a revitalizace v ústí Jílovského potoka a revitalizace v ústí Ploučnice.
2. Jezová varianta – varianta 2: obdobně jako u varianty 1 obsahuje výstavbu hydrostatického jezu v říčním kilometru 737,12 a navazujících staveb (plavební komora, malá vodní elektrárna, provozní zázemí Loubí, rybí přechod a další opatření k umožnění migrace). Rozdíl mezi oběma variantami je především v navržených revitalizačních opatřeních v Malém Březně (mimo územní působnost Správy NP) a v mírně rozdílném řešení migrační prostupnosti jezu a nastavení ochranných opatření pro vodní živočichy u MVE, včetně monitoringu.

Dotčené lokality:

Projektový záměr s ohledem na svoje umístění přímo zasahuje do území těchto lokalit soustavy Natura 2000, nebo se jich může dotýkat provázaností vodních ekosystémů:

EVL Labské údolí

Předměty ochrany:

– biotopy (**označuje prioritní stanoviště*):

nížinné až horské vodní toky s vegetací svazů *Ranunculion fluitantis* a *Callitricho-Batrachion* (3260); bahnité břehy řek s vegetací svazů *Chenopodion rubri p.p.* a *Bidention p.p.* (3270); evropská suchá vřesoviště (4030); chasmo fytická vegetace silikátových skalnatých svahů (8220); jeskyně nepřístupné veřejnosti (8310); bučiny asociace *Luzulo-Fagetum* (9110); *lesy svazu *Tilio-Acerion* na svazích, sutích a v roklích (9180); *smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) (91E0); střeoevropské lišejníkové bory (91T0);

– druhy: bobr evropský (*Castor fiber*); losos obecný (*Salmo salar*); vydra říční (*Lutra lutra*); žabníček vzplývavý (*Lurionium natans*)

EVL Porta Bohemica

Předměty ochrany:

– biotopy (**označuje prioritní stanoviště*):

přirozené eutrofní vodní nádrže s vegetací typu *Magnopotamion* nebo *Hydrocharition* (3150); nížinné až horské vodní toky s vegetací svazů *Ranunculion fluitantis* a *Callitricho-Batrachion* (3260); bahnité břehy řek s vegetací svazů *Chenopodion rubri p.p.* a *Bidention p.p.* (3270); kontinentální opadavé křoviny (40A0); *vápnité nebo bazické skalní trávníky (*Alyso-Sedion albi*) (6110); *střeoevropské silikátové sutě (8150); vápnité sutě pahorkatin a horského stupně (8160); *lesy svazu *Tilio-Acerion* na svazích, sutích a v roklích (9180); *smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) (91E0);

– druhy: bobr evropský (*Castor fiber*); losos obecný (*Salmo salar*)

EVL České Švýcarsko

Předměty ochrany:

– biotopy (**označuje prioritní stanoviště*):

nížinné až horské vodní toky s vegetací svazů *Ranunculion fluitantis* a *Callitricho-Batrachion* (3260); evropská suchá vřesoviště (4030); druhově bohaté smilkové louky na silikátových podložích v horských oblastech (a v kontinentální Evropě v podhorských oblastech) (6230); extenzivní sečené louky nížin až podhůří (*Arrhenatherion*, *Brachypodio-Centaureion nemoralis*) (6510); vápnité sutě pahorkatin a horského stupně (8160); chasmo fytická vegetace silikátových skalnatých svahů (8220); jeskyně nepřístupné veřejnosti (8310); bučiny asociace *Luzulo-Fagetum* (9110); bučiny asociace *Asperulo-Fagetum* (9130); *lesy svazu *Tilio-Acerion* na svazích, sutích a v roklích (9180); acidofilní smrčiny (*Vaccinio-Piceetea*) (9410);

– druhy: losos obecný (*Salmo salar*); mihule potoční (*Lampetra planeri*); vláskatec tajemný (*Trichomanes speciosum*); vydra říční (*Lutra lutra*)

PO Labské pískovce

Předměty ochrany:

datel černý (*Dryocopus martius*); chřástal polní (*Crex crex*); sokol stěhovavý (*Falco peregrinus*); výr velký (*Bubo bubo*) a jejich biotopy

S ohledem na charakter projektového záměru upozorňujeme, že dotčené jsou i lokality v navazujícím území SRN. Navrhované zásahy způsobí takové změny, které se projeví nejen v místě realizace, ale budou mít vliv i na další úseky vodního toku.

Úvaha Správy NP:

Správa NP vycházela při posuzování projektového záměru z informací předložených žadatelem, dále Souhrnu doporučených opatření pro EVL Labské údolí, EVL Porta Bohemica a EVL České Švýcarsko, informací o výskytu rostlinných a živočišných druhů a biotopů (AOPK ČR, Nálezová databáze ochrany přírody – stav ke dni vydání stanoviska) a dalších informací získaných v rámci správní činnosti.

Správa NP zohlednila především charakter projektového záměru a jeho rozsah. V případě obou navržených variant se zásahy stavebního charakteru i dalších úprav plavební dráhy (prohrábky a úpravy říčního dna, realizace koncentračních staveb a výhonů atd.) týkají celého úseku Labe od státní hranice po Děčín (kde končí územní působnost Správy NP) a dále proti proudu k Ústí nad Labem. Navržené zásahy jsou takového charakteru, že zásadním způsobem mění charakter vodního toku, břehů a jeho dynamiku.

Navržené varianty (1 i 2) nejsou zásadně rozdílné od varianty 1b (jezová varianta popsána v žádosti ze dne 13. 2. 2026). Z tohoto důvodu i posouzení možného vlivu na předměty ochrany EVL a PO odpovídá závěrům a odůvodnění stanoviska vydaného Správou NP.

Obě varianty (1 i 2) představují takové zásahy, které zásadně mohou ovlivnit vodní organismy, břehové porosty a další habitaty vázané na vodní prostředí tekoucích vod. Tyto zásahy se týkají území, kde je dosud zachován přírodní charakter velkého vodního toku, a to v jeho podstatné délce.

Správa NP hodnotila nejen možné vlivy vyvolané navrženým projektovým záměrem, ale i vlivy v období vlastní výstavby a následného provozu a nutných zásahů v rámci údržby staveb a vlastní plavební dráhy.

V neposlední řadě uvažovala Správa NP o kumulativním vlivu navrženého projektového záměru s dalšími záměry. Jedná se především o provádění pravidelné údržby plavební dráhy toku Labe podle projednaných *Provozních řádů činností správce vodního toku Labe a správce vodní cesty Labe*, oznámeného záměru *Doplnění sítě přístavišť OLD v Ústeckém kraji* (kód záměru ULK1142, oznámeno dne 17.02.2021) a dalších záměrů, u kterých bylo ve zjišťovacím řízení vyhodnoceno, že nepodléhají posuzování vlivů na životní prostředí, ale které se týkají vodního toku Labe a jejich vliv je potřeba také uvažovat (např. Přístaviště Hřensko).

Správa NP vyhodnotila, že nemůže vyloučit významný vliv na tyto předměty ochrany dotčených EVL (*dále uvádíme výčet předmětů ochrany a stručně předpokládaný vliv projektového záměru, bez ohledu na zvolenou variantu*):

1. nížinné až horské vodní toky s vegetací svazů *Ranunculion fluitantis* a *Callitricho-Batrachion* (3260) – **projektový záměr ovlivní dynamiku vodního toku a následně porosty makrofytní vegetace typické pro střední a dolní úseky vodních toků; negativní vliv se také může projevit intenzivnější lodní dopravou**
2. bahnité břehy řek s vegetací svazů *Chenopodion rubri p.p.* a *Bidention p.p.* (3270) - biotop vzniká v místech sedimentace vodou unášených plavenin; existence tohoto stanoviště je závislá na sezónních výkyvech vodní hladiny (periodické zaplavování a obnažování náplavů); **tento základní projev přirozené dynamiky vodního toku bude realizací projektového záměru zásadně ovlivněn: v případě obou variant výstavbou plavebního stupně ztratí řeka svůj sedimentační potenciál; dále se negativně projeví prohloubení dna a výstavba koncentračních staveb, které ovlivní četnost přeplavování a vývoj břehových porostů**
3. *smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) (91E0) – v úseku Děčín – Hřensko se biotop vyskytuje již jen v izolovaných enklávách; negativní ovlivnění se předpokládá **z důvodu dostupnosti úrovně hladiny podzemní vody v důsledku zahloubení říčního dna a omezením pravidelných záplav**
4. bobr evropský (*Castor fiber*) – bude zásadním způsobem ovlivněn již v průběhu vlastní realizace navrženého projektového záměru, a to vlastním **rušením a zánikem nor**; ovlivnění břehové vegetace se projeví **omezením dostupnosti potravy; i přes navržená zmírňující opatření může být omezená migrační možnost bobra v rámci říční osy, a to v období od výstavby po dosažení plné funkčnosti opatření;**
5. losos obecný (*Salmo salar*) – **omezení migrační možnosti** u obou variant; významný vliv bude mít v případě EVL Labské údolí, EVL Porta Bohemica; v případě EVL České Švýcarsko není toto území přímo zasaženo úpravami na dolním toku Labe, ale případným zhoršením podmínek pro tento druh v Labi nelze vyloučit negativní vliv i v jeho přítocích (Kamenice)
6. vydra říční (*Lutra lutra*) – platí obdobně jako u bobra

Výše uvedená úvaha Správy NP není v rozporu se závěry provedeného „naturového hodnocení“ Koncepce vodní dopravy pro období 2016 - 2023 (posouzení vlivů na soustavu Natura 2000 zpracovala na základě objednávky ČR – Ministerstva dopravy autorizovaná osoba Mgr. Martina Fialová, Ph.D., 2016, kód koncepce MZP235K). Byl konstatován významně negativní vliv u konkrétního projektu, a to „Plavebního stupně Děčín“ (PSD), který je zahrnut v opatření „Realizace stavebních opatření odstraňujících úzká místa omezující plavební provoz“ v rámci specifického cíle „Zvýšení efektivnosti dopravy na síti TEN-T“. Konkrétně se jednalo o významný negativní vliv na bobra evropského a přírodní stanoviště bahnitých břehů řek s vegetací svazů *Chenopodion rubri p.p.* a *Bidention p.p.* jako předměty ochrany EVL Labské údolí, resp. v případě bobra evropského též jako předmět ochrany EVL Porta Bohemica. Obdobně byl pro záměr PSD konstatován významně negativní vliv na bobra evropského v případě návrhu nového Územního plánu Děčín pro zastavitelnou plochu pro vodní dopravu Z237 určenou pro PSD (AQ-Service, s. r. o., RNDr. Jiří Zahradka, 2017).

Ve vztahu k ptačí oblasti Labské pískovce Správa NP vyhodnotila, že ptačí druhy, které jsou předmětem ochrany PO, nebudou projektovým záměrem významně ovlivněny. Nejedná se o druhy

stanovištně nebo potravně vázané na vodní prostředí. Přechodně v rámci výstavby, resp. realizace opatření může být hodnocen vliv na sokola stěhovavého, který v Labském údolí pravidelně hnízdí.

Závěr:

Na základě výše uvedených podkladů a správní úvahy nebylo možné vyloučit významný vliv projektového záměru na lokality soustavy Natura 2000.

Správa NP hodnotila vliv projektového záměru v rámci své územní působnosti, která je stanovená hranicí CHKO Labské pískovce. EVL Porta Bohemica přesahuje tuto hranici. Příslušným orgánem ochrany přírody pro vydání stanoviska podle § 45i zákona o ochraně přírody je AOPK ČR, Regionální pracoviště České středohoří, resp. příslušný krajský úřad mimo zvláště chráněné území.

S ohledem na územní rozsah projektového záměru je potřeba při posuzování vlivů na EVL/PO zohlednit i přeshraniční vliv.

S pozdravem

Ing. Petr Bauer
náměstek ředitele, vedoucí odboru ochrany přírody
podepsáno elektronicky

Rozdělovník:

Na vědomí

AOPK ČR, RP České středohoří

Krajský úřad pro Ústecký kraj, Odbor životního prostředí a zemědělství

REGIONÁLNÍ PRACOVISŤE
SPRÁVA CHKO ČESKÉ STŘEDOHOŘÍ
Michalská 260/14
412 01 Litoměřice
tel.: +420 951 424 301
e-mail: ceske.stredohori@aopk.gov.cz
www.aopk.gov.cz
DS: 6npdyiv

Ředitelství vodních cest ČR
nábř. L. Svobody 1222/2
110 15 Praha 1
IDDS: ndn5skh

NAŠE ČÍSLO JEDNACÍ: SR/0373/UL/2026-6
VAŠE ČÍSLO JEDNACÍ: ŘVC/570/2024/OPR-27

VYŘIZUJE: L. Libichová

DATUM: 14. 09. 2026

Věc: Stanovisko podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb. k záměru „Zlepšení plavebních podmínek na Labi v úseku Ústí nad Labem – státní hranice ČR/SRN“ – Jezová varianta – varianta 1 a Jezová varianta – varianta 2

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, regionální pracoviště Správa chráněné krajinné oblasti České středohoří (dále jen „Agentura“) jako orgán ochrany přírody podle ustanovení § 75 odst. 1 písm. d) příslušný dle ust. § 78 odst. 5 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), k žádosti organizační složky státu **Ředitelství vodních cest ČR**, se sídlem nábřeží L. Svobody 1222/12, 110 15 Praha 1, IČ: 67981801, vydává jako dotčený orgán v souladu s § 45i odst. 1 zákona toto:

STANOVISKO

Uvedený záměr může mít v obou předložených variantách – Jezová varianta – varianta 1 a Jezová varianta – varianta 2 – samostatně nebo ve spojení s jinými záměry nebo koncepcemi významný vliv na předměty ochrany a celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti.

Odůvodnění:

Dne 13. 8. 2026 byla Agentuře doručena žádost **Ředitelství vodních cest ČR** (dále jen „žadatel“) o stanovisko podle ust. § 45i zákona, zda záměr „**Zlepšení plavebních podmínek na Labi v úseku Ústí nad Labem – státní hranice ČR/SRN**“ v předložených variantách **Jezová varianta 1 a Jezová varianta 2** (dále jen „záměr“) může mít významný vliv na území evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti. Stanovisko bude sloužit jako příloha Oznámení záměru podle § 6 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, v platném znění. K žádosti byl doložen pouze stručný popis záměru a výkres varianty 2. Výkres varianty 1 nebyl doložen.

Předmětem záměru je podle žadatele zabezpečení podmínek pro plavební ponor 140 cm po dobu 345 dní v průměrném roce a zároveň ponoru 220 cm po dobu 180 dní průměrném v roce, což by mělo umožnit splavnost Labské vodní cesty a vytvořit podmínky pro provozování plavidel v daném úseku. Záměr je předložen ve dvou variantách: Jezová varianta – varianta 1 a Jezová varianta – varianta 2.

K záměru již Agentura vydávala stanovisko dle § 45i zákona č. j. SR/0373/UL/2026-3 ze dne 16. 3. 2026, a to v podobě variant Jezová varianta (Plavební stupeň Děčín) – varianta 1b a Bezjezová varianta – varianta 2a (viz příloha 2 tohoto stanoviska).

Z důvodu 3 jezových variant dosud předložených ke stanovisku dle § 45i zákona (varianta 1b, varianta 1 a varianta 2), které žadatel v nové žádosti nijak nekomentoval, provedla Agentura jejich porovnání (příloha 1 tohoto stanoviska), z nichž vyplývá, že jejich základní parametry týkající se opatření pro zajištění plavebních podmínek (umístění jezové zdrže, rozměry jezu a plavebních

komor, počty a rozsah úprav nad a pod zdrží i v samotné zdrži, parametry MVE a způsob zprůchodnění pro vodní i suchozemské živočichy) jsou v zásadě shodné. Dílčí rozdíly byly shledány v návrhu rybích přechodů s tím, že nyní předložené varianty obsahují rozpracovanější projektové řešení. U varianty 2 je navíc zařazeno Revitalizační opatření Malé Březno. Toto opatření lze spíše považovat za doprovodné opatření zmírňující vlivy záměru, které je možné zahrnout i do varianty 1b a 1, neboť přímo nesouvisí s hlavním cílem záměru, tedy zlepšením plavebních podmínek.

Shrnutí – popis jezových variant:

Hlavním objektem je výstavba Plavebního stupně Děčín (PSD), umístěného na vodním toku Labe v ř. km 737,12 v těsné blízkosti přístavu Děčín – Loubí. Varianty podle popisu v žádostech zahrnují několik samostatně popsanych objektů a úprav.

Plavební komora je navržena na levém břehu řeky, je rozdělena na malou komoru (41,5 m) a velkou komoru (140 m) a její celková délka činí 243 m. Stavební řešení je železobetonové, rozdělené dilatačními celky a opatřené pancéřováním exponovaných hran. Plnění a prázdnění komor probíhá u malé komory přímým výtokem a u komory velké prostřednictvím dlouhých obtoků, což zajišťuje hydraulicky stabilní proces. Velín plavební komory je věžového typu a měl by být umístěn na levé zdi. Součástí návrhu plavební komory je levobřežní technický rybí přechod v podobě železobetonového šterbinového žlabu. Horní a dolní rejda jsou upraveny tak, aby byla zajištěna předepsaná plavební hloubka. V prostoru obou rejd jsou situována čekací stání pro malá i velká plavidla, umístěná při levém břehu. **Hydrostatický jez** je v záměru umístěn v ř. km 737,12 a je tvořen třemi jezovými poli o šířce 40 m. Jezový práh je navržen na kótě 119,30 m n. m. při maximální hrazené výšce 5,2 m. Provozní hladina by byla regulována v závislosti na ročním období v rozmezí od 124,50 do 125,00 m n. m. Spodní stavba je navržena železobetonová, založená na únosném skalním podloží. Podjezí by mělo být stabilizováno kamenným záhozem odpovídající frakce. Součástí stavby by bylo nové havarijní záchytné místo pro případné úniky nebezpečných látek. V návaznosti na jezovou konstrukci je na pravém břehu navrhována **malá vodní elektrárna (MVE)**, vybavená dvěma Kaplanovými PIT turbínami s celkovou hltností 250 m³/s a instalovaným výkonem 7,90 MW. Varianty se od sebe mírně liší v návrhových hladinách. Pro ochranu ryb je navrhována kombinace světelných a akustických odpuzovačů. Elektrický výkon bude veden kabelem 22 kV do rozvodny Děčín – Želenice. **Provozní objekt PSD** je třípodlažní budova umístěná na pravém břehu v ose jezu poskytující technické, administrativní a veřejné prostory. Součástí objektu je nákladní výtah propojený s technickou chodbou pod jezem. Břeh v okolí je stabilizován víceetážovou opěrnou zdí kombinující zděné a vegetační prvky. Pro umožnění migrace vodních i suchozemských živočichů je navrženo **migrační pásmo** o šířce cca 30 m, umístěné mezi MVE a komunikací I/62. Toto pásmo obsahuje technický rybí přechod, přírodě blízké obtokové koryto a monitorovací zařízení. Přechod má umožnit migraci plavecky silných i slabších druhů včetně jesetera a úhoře, pro jehož poproudovou migraci by byl zřízen speciální bypass. Součástí pásma je terestrická část umožňující pohyb živočichů vázaných na vodní prostředí. Pro potřeby provozu PSD je v prostoru přístavu Děčín – Loubí navrhováno **provozní zázemí** spočívající z přístavní hrany (zeď o délce 170 m) a 10 m široké skladovací plochy. Na levém břehu je navrhován v ř. km 732,02 nový **říční limnigraf**. Varianta dále zahrnuje úpravu koryta pod PSD, ve zdrži a nad zdrží. **Úprava plavební kynety pod PSD** má zajistit plavební dráhu o šířce 50 m s odpovídajícím rozšířením v obloucích a má umožnit ponor plavidel 1,4 až 2,2 m v závislosti na průtocích. Úpravy zahrnují prohrábky, dosypy, tvarování dna a instalaci celkem 23 břehových výhonů. V žádosti je uvedeno, že těmito opatřeními vzniknou cílené biotopy obnažovaných pláží v celkové ploše 4,48 ha, lagun o ploše 0,89 ha a mělkých proudů o ploše 1,5 ha. **Plavební dráha ve zdrži** je vedena celou šířkou koryta, a to až po ř. km 744,82 u levého břehu a ř. km 745,29 u pravého břehu. Od tohoto místa proti proudu by byla plavební dráha v šířce 50 m. **Regulační opatření nad zdrží** mají zahrnovat výstavbu 24 výhonů střídavě rozmístěných na obou březích a prohrábky koryta. Výsledkem úprav mají být zajištěny plavební hloubky 1,5 m až do ř. km 761,40. Konkrétní umístění výhonů není v žádosti popsáno, ale lze je vyčíst z grafických podkladů. **Revitalizace v ústí Jílovského potoka** zahrnují vytvoření mokřadních depresí, menších tůní a rozšíření litorální zóny. Terén je místy snížen na kótu 125,00 m n. m. a doplněn o vhodné lužní dřeviny. Vznikne tak podle informace v žádosti přibližně 20 100 m²

lužních porostů s doprovodnými typy mokřadních a pobřežních biotopů. U varianty 2 je zmíněna i možnost infrastruktury pro pěší (cesta a přemostění Jílovského potoka). **Revitalizace v ústí Ploučnice** zahrnuje vybudování nového odlehčovacího koryta nad silničním mostem o délce 280 m, sloužící k převedení vysokých průtoků a zlepšení migračních podmínek. Průtok mezi stávajícím a novým korytem by byl řízen rozdělovacím objektem, zajišťujícím minimální průtok 1 m³/s v původním řečišti. Terénní úpravy mají vytvořit mozaiku pláží, tůní, lagun a lužních porostů s celkovou rozlohou více než 29 tisíc m². Bude upravena cyklostezka a vybudován nový mostní objekt.

Ve variantě 2 je zahrnuto **Revitalizační opatření v lokalitě Malé Březno** v prostoru nivy na pravém břehu Labe mezi ř. km 752,7 a 755,2, spočívající ve snížení nivelety tak, aby bylo možné vytvořit periodicky protékané boční rameno Labe s periodicky obnažovaným ostrovem. Alespoň část bočního ramene bude protékána od průtoku odpovídajícímu Q_{210d} . Opatření by mělo podle žádosti zlepšit hydromorfologický stav dotčeného úseku Labe. Část území by měla být navržena pro podporu významných druhů rostlin, živočichů a jejich biotopů, které jsou zároveň předměty ochrany EVL Porta Bohemica (zejména vegetaci vodních makrofyt stanoviště 3150, 3260, náplavy stanoviště 3270, lužní porosty stanoviště 91E0 a bobra evropského). Podle žádosti by měla být alespoň malá část území navržena pro podporu lučních společenstev (mezofilní ovsíkové louky) s podporou ohrožených druhů modrásků vyskytujících se podél dolního Labe (modrásek bahenní a modrásek očkový). V žádosti je uvedeno, že této fázi přípravy není vyloučeno, že původní koryto bude od revitalizačního opatření odděleno souvislou, anebo členěnou linií koncentračních staveb.

Posuzovaný záměr se zčásti nachází na území IV. zóny odstupňované ochrany CHKO České středohoří, a to cca od ř. km 738,86 (křížení železničního mostu v Děčíně – Horní Žleb) do ř. km 767,36 (VD Střekov). Zbylé části záměru se nachází na území CHKO Labské pískovce v kompetenci Správy Národního parku České Švýcarsko a mimo zvláště chráněná území v kompetenci Krajského úřadu Ústeckého kraje.

Záměr je v obou variantách přímo umístěn v evropsky významné lokalitě (EVL) CZ0424141 Porta Bohemica, CZ0424111 Labské údolí a EVL CZ0513505 Dolní Ploučnice. Dále se nepřímo týká EVL s předmětem ochrany losos obecný (*Salmo salar*), nacházejících se nad plánovaným objektem PSD, neboť Labe je jediným tahovým vodním tokem propojujícím lokality s jeho přítoky se Severním mořem. Konkrétně se jedná o CZ0513505 Dolní Ploučnice, CZ0513506 Horní Ploučnice, CZ0423510 Ohře, CZ0424125 Doupovské hory a CZ0414127 Hradiště. Nelze vyloučit, že nepřímo budou ovlivněny i navazující EVL po proudu Labe na území Německa. Ze jmenovaných EVL jsou v územní kompetenci Agentury CZ0424141 Porta Bohemica a CZ0513505 Dolní Ploučnice. Dotčeny mohou být i navazující EVL vyhlášené na Labi v Německu.

EVL CZ0424141 Porta Bohemica je vyhlášená pro ochranu stanovišť (* - prioritní typ evropského stanoviště): 3150 - Přirozené eutrofní vodní nádrže s vegetací typu *Magnopotamion* nebo *Hydrocharition*, 3260 - Nížinné až horské vodní toky s vegetací svazů *Ranunculion fluitantis* a *Callitricho-Batrachion*, 3270 - Bahnité břehy řek s vegetací svazů *Chenopodion rubri* p.p. a *Bidention* p.p., 40A0* - Kontinentální opadavé křoviny, 6110* - Vápnité nebo bazické skalní trávníky (*Alysso-Sedion albi*), 8150 - Středoevropské silikátové sutě, 8160* - Vápnité sutě pahorkatin a horského stupně, 91E0* - Smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) a 9180* - Lesy svazu *Tilio-Acerion* na svazích, sutích a v roklicích, a dále druhů losos obecný (*Salmo salar*) a bobr evropský (*Castor fiber*).

EVL Dolní Ploučnice je vyhlášena pro ochranu lososa obecného (*Salmo salar*), vydry říční (*Lutra lutra*) a kuňky obecné (*Bombina bombina*). Hranice EVL se nachází zhruba 300 m proti proudu Ploučnice od jejího ústí do Labe.

Na základě výše uvedeného a s odkazem na porovnání variant v příloze 1 tohoto stanoviska lze konstatovat, že **všechny předložené jezové varianty vyvolají tytéž očekávané vlivy** na dotčené lokality soustavy Natura 2000, **kteří již byly identifikovány ve stanovisku Agentury č. j. SR/0373/UL/2026-3 ze dne 16. 3. 2026** (příloha 2 tohoto stanoviska), **na něž se Agentura tímto odkazuje.**

Shrnutí – popis vlivu jezových variant:

Významné ovlivnění v případě jezových variant nelze vyloučit s ohledem na přímý zábor na vodní prostředí vázaných stanovišť, tj. stanovišť vodních makrofyt (3150, 3260), náplavů (3270) a prioritního stanoviště lužních porostů (91E0). Kromě přímé likvidace stanovišť nacházejících se v územním střetu (těleso jezu, zdrž, koncentrační stavby) nelze vyloučit, že dojde i k významnému nepřímému ovlivnění stanovišť ve zbylém úseku dolního Labe od VD Střekov, dále s vyzníváním na území Německa, a to především v důsledku podstatných změn hydrodynamiky vodního toku (rychlosti a rozložení proudění v korytě), přetvoření morfologie koryta stavebními objekty, prohrábkami a koncentračními stavbami, změn v akumulace-sedimentační činnosti (včetně ovlivnění ústí bočních přítoků), změn ve vodním prostředí (teplotní a světelné zejména ve zdrži), změn v hladině podzemní vody a zásahu do vodního režimu ve vazbě na terestrické ekosystémy. Boční prostory za koncentračními stavbami jsou závislé na průtočnosti a stavu vody – koncentrace vody do plavební dráhy a její prohloubení může mít za následek jejich postupné zazemnění a zánik. Z hlediska dopadů záměru je nutné zohlednit také následnou údržbu, a to především nezbytný rozsah prohrábek (způsob, četnost, množství odtěženého sedimentu), a vliv povodňových situací, jejichž průběh a dosah by byl podstatně změněn.

Nelze vyloučit, že by podstatným způsobem byly dotčeny i oba druhové předměty ochrany – bobr evropský a losos obecný. Klíčovou změnu představuje výstavba příčné překážky v toku, zásadním způsobem omezující migraci vodních živočichů. Instalace vodní elektrárny představuje riziko úhynu a poškození migrujících jedinců. Obdobný efekt by mohl mít rybí přechod, kde by byly ryby vystaveny nadměrnému predatornímu tlaku. Příčná překážka v toku obecně mění přirozenou dynamiku řeky, snižuje samočisticí schopnost a negativně ovlivňuje biodiverzitu. Zpomalením toku, změnami v teplotě, obsahu kyslíku a světelných podmínkách dochází ke změně ichtyofauny v neprospěch reofilních druhů proudných úseků řek. Nelze vyloučit, že by výstavba plavebního stupně měla zřejmý dopad také na EVL výše po proudu, které jsou vyhlášeny pro ochranu lososa obecného (EVL Dolní Ploučnice, Horní Ploučnice, Ohře, Doupovské hory a Hradiště). Do EVL Dolní Ploučnice zasahuje záměr také přímo vlivem vzdutí a vybudováním nového 280 m dlouhého odlehčovacího koryta. Došlo by tím k negativnímu zásahu z hlediska migrace a životních podmínek lososa obecného. V případě bobra evropského hrozí přímý zánik několika dlouhodobě obsazených teritorií vlivem výstavby jezu, vzdutí a navazujícími úpravami břehů. Další obsazená teritoria jsou v územním střetu s plánovanými koncentračními stavbami. Ovlivnění vydry říční v EVL Dolní Ploučnice lze očekávat v důsledku zásadních změn v charakteru dolního toku v oblasti soutoku s Labem. V průběhu realizace mohou být vyjmenovaná stanoviště a druhy významně dotčeny rizikem znečištění vodního toku při stavebních pracích a pohybu strojů, při uvolnění kontaminace v sedimentech při masívních prohrábkách a úpravách koryta. Druhy mohou být dotčeny rušením během realizace i provozem záměru (hluk, osvětlení, pohyb lidí a techniky), očekávaným zvýšeným provozem vodní dopravy a činnostmi souvisejícími s dopravou (překládky, přístaviště apod.).

Agentura nemůže vyloučit významný dopad plánovaných stavebních zásahů, činností a opatření v rámci realizace a provozu záměru na předměty ochrany a významné narušení celistvosti dotčených EVL, kde by mohlo dojít k oslabení až zániku ekologických funkcí, vazeb, struktury a přírodních procesů, které zajišťují ochranu předmětů ochrany (stanovišť a druhů).

Předložený záměr by působil silný kumulativní vliv s dalšími záměry, které jsou přímo situovány v dotčeném úseku dolního Labe, zejména rozšiřování sítě přístavišť pro osobní lodní dopravu a přístavišť pro malá plavidla. Ke kumulaci vlivů dochází i v kombinaci s existující běžnou údržbou vodní cesty a vodního toku Labe.

Negativní vliv není vyloučen ani u nově zařazeného opatření u varianty 2 – Revitalizační opatření v lokalitě Malé Březno. Jedná se o rozsáhlý náplav s přírodním stanovištěm 3270 a vegetací vodních makrofyt (3260, 3150) a navazujícím břehovým porostem. Vytvořením umělého koryta a terénními úpravami by bylo narušeno těleso náplavu přímo. Nepřímé ovlivnění lze očekávat v důsledku změn v proudění a rozložení vody v řečišti realizací řady koncentračních staveb výše po proudu a v důsledku odříznutí od hlavního toku linií koncentračních staveb, která je patrná i z předloženého výkresu. Hrázky způsobí změny v rychlostech a směru proudění a určitým způsobem ovlivní sedimentačně-akumulační činnost, která náplav utváří. Tento vliv by působil

trvale i po ukončení úprav. Změny v míře zaplavování a v úrovni hladiny podzemní vody by měly za následek zazemňování, zarůstání a posun k jiným vegetačním jednotkám.

Z uvedených důvodů došla Agentura k závěru, že nelze vyloučit významný vliv předkládaného záměru v obou předložených variantách na předměty ochrany a celistvost EVL nacházejících se na území CHKO České středohoří. Ptačí oblast se na území CHKO České středohoří nenachází.

V souvislosti se záměrem Plavební stupeň Děčín (PSD) byl již konstatován významně negativní vliv na bobra evropského v případě návrhu nového Územního plánu Děčín pro zastavitelnou plochu pro vodní dopravu Z237 určenou pro PSD (AQ-Service, s. r. o., RNDr. Jiří Zahradka, 2017) a rovněž v případě „Koncepce vodní dopravy pro období 2016 – 2023“ pro opatření „Zlepšení splavnosti Labe v úseku Střekov – státní hranice – projekt Plavební stupeň Děčín a Regulační úpravy pomocí koncentračních hrázek a prohrábek v úseku od státní hranice po PSD“ pro druh bobr evropský a stanoviště náplavů 3270 (ECOLOGICAL CONSULTING a. s., Mgr. Martina Fialová, Ph. D., 2016). Agentura upozorňuje, že významný negativní vliv byl konstatován v době, kdy v EVL Porta Bohemica byly předmětem ochrany pouze druhy a vliv na stanoviště nebyl v rámci této EVL hodnocen. V důsledku jejich přímých záborů i nepřímých vlivů značného rozsahu nelze vyloučit, že budou vlivy na EVL ještě podstatněji zesíleny.

Poučení

Toto stanovisko není rozhodnutím orgánu ochrany přírody vydaným ve správním řízení a nelze se proti němu odvolat.

Otisk úředního razítka

(podepsáno elektronicky)

Mgr. Jan Kyselka
vedoucí

Oddělení ochrany přírody a krajiny
RP Správa CHKO České středohoří

Přílohy:

Příloha 1 – Srovnání základních parametrů předložených jezových variant

Příloha 2 – Stanovisko Agentury dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb. (č. j. SR/0373/UL/2026-3 ze dne 16. 3. 2026)

Na vědomí:

AOPK ČR – ústředí (IDDS: dkkdkdj)

Správa Národního parku České Švýcarsko (IDDS: u85x3zd)

Krajský úřad Ústeckého kraje, Odbor životního prostředí a zemědělství (IDDS: t9zbsva)

Asociace vodní turistiky a sportu z. s. (IDDS: 7uu6urd)

Český rybářský svaz, z. s. – Severočeský územní svaz (IDDS: du93uvp)

Česká společnost ornitologická (IDDS: 3xfm2f9)

Děti Země – Klub za udržitelnou dopravu (IDDS: y8x9iat)

Sdružení Zdravé Ústí, z. s. (IDDS: i62nhqn)

Příloha 1 – Srovnání základních parametrů předložených jezových variant

Předložené jezové varianty	1b	1	2
Plavební komora			
celková délka	243 m	243 m	243 m
malá komora	41,5 m	41,5 m	41,5 m
velká komora	140 m	140 m	140 m
Štěrbínový rybí přechod levobřežní			
sklon	3 %	4 %	3 %
šířka	neuvedeno	2 m	2,2 m
přepážky	neuvedeno	3 m	3 m (min. 2,5 m)
rozdíl hladin	neuvedeno	5,6 m	neuvedeno
Hydrostatický jez			
umístění	ř. km 737,12	ř. km 737,12	ř. km 737,12
šířka	40 m	40 m	40 m
jezový práh	119,30 m n. m.	119,30 m n. m.	119,30 m n. m.
max. hrazená výška	5,6 m	5,6 m	5,6 m
provozní hladina	124,50 – 125,00 m n. m.	124,50 – 125,00 m n. m.	124,50 – 125,00 m n. m.
Úprava plavební kynety pod PSD			
šířka plavební dráhy	50 m	50 m	50 m
ponor	1,4 – 2,2 m	1,4 – 2,2 m	1,4 – 2,2 m
úpravy	prohrábky, dosypy, tvarování dna, instalace břehových výhonů	prohrábky, dosypy, tvarování dna, instalace břehových výhonů	prohrábky, dosypy, tvarování dna, instalace břehových výhonů
výhony	23 ks	23 ks	23 ks
experimentální výhony	neuvedeno	neuvedeno	možná úprava
Plavební dráha ve zdrži			
šířka po ř. km 744,82 levý břeh / 745,29 pravý břeh	celá šířka koryta	celá šířka koryta	celá šířka koryta
dále proti proudu	50 m	50 m	50 m
Revitalizace v ústí Jílovského potoka			
opatření	mokřadní deprese, menší tůň, rozšíření litorální zóny, výsadba	mokřadní deprese, menší tůň, rozšíření litorální zóny, výsadba	mokřadní deprese, menší tůň, rozšíření litorální zóny, výsadba
úprava terénu	snížení 125,00 m n. m.	snížení 125,00 m n. m.	snížení 125,00 m n. m.
projektovaná rozloha	20 100 m ²	20 100 m ²	20 100 m ²
infrastruktura pro pěší	neuvedeno	neuvedeno	cesta + přemostění
Revitalizace v ústí Ploučnice			
odlehčovací koryto	280 m	280 m	280 m
min. průtok v původním řečišti	1 m ³ /s	1 m ³ /s	1 m ³ /s
opatření	pláže, tůň, laguny, lužní porosty	pláže, tůň, laguny, lužní porosty	pláže, tůň, laguny, lužní porosty
projektovaná rozloha	29 000 m ²	29 000 m ²	29 000 m ²
Akvatické a terestrické migrační pásmo			
umístění	pravobřežní	pravobřežní	pravobřežní
délka	neuvedeno	455 m	neuvedeno

Předložené jezové varianty	1b	1	2
šířka	cca 30 m	30 m	cca 30 m
technický rybí přechod	ano	ano	ano
Bypass MVE (poproudová úhoř)	ano	ano	ano
přírodě blízké obtokové koryto	ano	ano	ano
terestrické pásmo	ano (šířka neuvedena)	ano (3 – 15 m)	ano (šířka neuvedena)
monitoring	ano	ano	ano
Úpravy nad zdrží			
opatření	výhony, prohrábky	výhony, prohrábky	výhony, prohrábky
výhony	24 ks	24 ks	24 ks
plavební hloubka	1,5 m do ř. km 761,40	1,5 m do ř. km 761,40	1,5 m do ř. km 761,40
MVE Děčín			
umístění	pravý břeh	pravý břeh	pravý břeh
turbíny	2 ks Kaplanovy PIT turbíny	2 ks Kaplanovy PIT turbíny	2 ks Kaplanovy PIT turbíny
hltnost celkem	250 m ³ /s	250 m ³ /s	250 m ³ /s
celkový instalovaný výkon	7,9 MW	7,9 MW	7,9 MW
návrhová horní hladina	124,50 m n. m.	124,50 – 125,00 m n. m.	124,50 – 125,00 m n. m.
návrhová dolní hladina při Q _t	120,40 m n. m. spád 4,10 m	120,11 m n. m. spád 4,39 (resp. 4,89) m	120,04 m n. m. spád 4,10 m
dolní hladina při Q ₃₄₅	119,44 m n. m. spád 5,06 m	119,56 m n. m. spád 4,94 (resp. 5,44) m	119,40 m n. m. spád 5,06 m
ochranná opatření	světelné a akustické odpuzovače	světelné a akustické odpuzovače	světelné a elektronické, ev. i akustické odpuzovače
česle	neuvedeno	hrubé, světlá šířka 90 mm	hrubé, 50 – 100 mm
Revitalizační opatření Malé Březno			
opatření	není navrhováno	není navrhováno	boční rameno, snížení nivelety
koncentrační stavby	ne	ne	ano (oddělení od koryta)
podpora biotopů	ne	ne	ano

Pozn.: Objekty **Provozní zázemí Loubí**, **Provozní objekt**, **Říční limnigraf** jsou v žádostech shodné s totožným popisem

Ministerstvo životního prostředí

**Odbor druhové ochrany
a implementace mezinárodních závazků**

Vršovická 65
100 10 Praha 10

Praha dne 12. října 2021
Č. j.: MZP/2021/630/2255
Vyřizuje: Ing. Hana Gillarová, Ph.D.
Tel.: 267 122 851
E-mail: hana.gillarova@mzp.cz

Vážený pan
Mgr. Michal Hykel, Ph.D.
Dukelská 1056
742 21 Kopřivnice

ROZHODNUTÍ

Ministerstvo životního prostředí (dále jen "ministerstvo") jako příslušný správní orgán podle § 45i odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon"), po provedeném správním řízení vyhovuje žádosti č. j. MZP/2021/630/2254, kterou podal dne 12.10.2021

Mgr. Michal Hykel, Ph.D.

narozen dne 27.8.1990 v Novém Jičíně,
bytem Dukelská 1056, 74221 Kopřivnice

a

**uděluje autorizaci
k provádění posouzení podle § 45i zákona.**

Oprávnění k provádění posouzení vzniká dnem nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Autorizace se v souladu s § 45i odst. 3 zákona uděluje na 5 let a je možno ji opakovaně prodloužit o dalších 5 let na základě nové žádosti, podané alespoň 6 měsíců před skončením platnosti stávající autorizace. Udělená autorizace je nepřenosná na jinou osobu.

Odůvodnění:

Žadatel požádal o udělení autorizace a splnil podmínky pro její udělení stanovené § 45i odst. 3 a 4 zákona a vyhláškou č. 468/2004 Sb., o autorizovaných osobách podle zákona o ochraně přírody a krajiny. Vysokoškolské vzdělání odpovídajícího zaměření bylo doloženo diplomem, bezúhonnost byla ověřena výpisem z rejstříku trestů, vykonaná zkouška odborné způsobilosti byla doložena potvrzením o vykonané zkoušce odborné způsobilosti.

Vzhledem k tomu, že předložená žádost obsahuje všechny náležitosti a jsou splněny všechny podmínky pro udělení autorizace k provádění posouzení podle § 45i zákona, rozhodlo ministerstvo tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad ministrovi životního prostředí podáním na Ministerstvo životního prostředí, Vršovická 65, 100 10 Praha 10, a to ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí.

12.

Ing. Jan Šíma

ředitel odboru druhové ochrany a implementace
mezinárodních závazků

Potvrzuji, že se vzdávám možnosti podání rozkladu proti tomuto rozhodnutí.

Datum: 12.10.2021

Podpis:

Ministerstvo životního prostředí

Odbor územní ochrany přírody a krajiny
Vršovická 65
100 10 Praha 10

Praha dne 23. června 2026
Č. j.: MZP/2026/620/1548
Vyřizuje: Ing. Hana Gillarová, Ph.D.
Tel.: 267 122 851
E-mail: hana.gillarova@mzp.cz

Vážený pan
Mgr. Michal Hykel, Ph.D.
Norská 28
779 00 Olomouc
ISDS: h4ti77m

ROZHODNUTÍ

Ministerstvo životního prostředí (dále jen "ministerstvo") jako příslušný správní orgán podle § 45j odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon"), po provedeném správním řízení vyhovuje žádosti č. j. MZP/2026/620/1469, kterou podal dne 21. 5. 2026

Mgr. Michal Hykel, Ph.D.

narozen dne 27. srpna 1990 v Novém Jičíně,
bytem Norská 28, 779 00 Olomouc

a

prodlužuje autorizaci k provádění posouzení podle § 45i zákona.

Autorizace se v souladu s § 45j odst. 1 zákona prodlužuje o dalších 5 let, a to ode dne 12. října 2026, jakožto dne vykonatelnosti tohoto rozhodnutí. Autorizace je nepřenosná na jinou osobu.

Autorizaci je možno opakovaně prodloužit o dalších 5 let za podmínek uvedených v ustanovení § 45j odst. 4 zákona.

Odůvodnění:

Žadatel je držitelem autorizace k provádění posouzení podle § 45i zákona na základě rozhodnutí o udělení autorizace č.j. MZP/2021/630/2255 ze dne 12. 10. 2021.

Dne 21. 5. 2026 byla ministerstvu doručena žádost č. j. MZP/2026/620/1469 o prodloužení uvedené autorizace. V souladu s ustanoveními § 45j odst. 1 a 4 zákona ministerstvo ověřilo, zda žadatel splňuje podmínky pro prodloužení autorizace stanovené zákonem, a jelikož v období od předchozího udělení autorizace došlo ke změně skutečností rozhodných pro posouzení odborné způsobilosti autorizované osoby (od roku 2021, kdy byla autorizace udělena, došlo ke změnám právních předpisů souvisejících s činností autorizované osoby), nařídilo přezkoušení odborné způsobilosti žadatele.

Přezkoušení se uskutečnilo dne 23. 6. 2026 s výsledkem "vyhověl", jak je uvedeno v záznamu z přezkoušení, který je součástí podkladového spisu pro vydání tohoto rozhodnutí.

Vzhledem k tomu, že z přezkoušení nevyplynuly skutečnosti bránící prodloužení autorizace, předložená žádost obsahuje všechny náležitosti a jsou tak splněny všechny podmínky pro prodloužení autorizace k provádění posouzení podle § 45i zákona, rozhodlo ministerstvo tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad ministrovi životního prostředí podáním na Ministerstvo životního prostředí, Vršovická 65, 100 10 Praha 10, a to ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí.

Mgr. Petr Havel

ředitel odboru územní ochrany
přírody a krajiny

Potvrzuji, že se vzdávám možnosti podání rozkladu proti tomuto rozhodnutí.

Datum:

23. 6. 2026

Podpis: